AREMARK KOMMUNE

Møteinnkalling

Utvalg:	**Kommunestyret**
Møtested:	Bøensætre,
Dato:	15.06.2017
Tidspunkt:	18:00

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf. 69199600.
Møtesekretær innkaller vararepresentanter.
Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Geir Ragnar Aarbu
Ordfører

Anne Mørk-Tønnesen
Utvalgssekretær

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Unntatt offentlighet
PS 22/17	Godkjenning av innkalling	
PS 23/17	Godkjenning av saksliste	
PS 24/17	Godkjenning av protokoll fra forrige møte	
PS 25/17	Aremark kommunes årsregnskap og årsberetning for 2016	
PS 26/17	Regnskapskontroll 2017 - tertialrapport 1/2017	
PS 27/17	Finansforvaltningen pr. 30.04.2017	
PS 28/17	Rehabilitering av omsorgsleiligheter Fosdal	
PS 29/17	Felles saksframlegg – Øst 110-sentral IKS	
PS 30/17	Skjenkebevilling for Bøensætre - Varig skjenkebevilling for lukket selskap	
PS 31/17	Skjenkebevilling 2017-2021-MS Brekke A/S	
PS 32/17	Eventuelt	
PS 33/17	Referatsaker	
PS 34/17	Grunngitte spørsmål etter §20 i reglement for utvalg	
PS 35/17	Forespørsler	

PS 22/17 Godkjenning av innkalling

PS 23/17 Godkjenning av saksliste

PS 24/17 Godkjenning av protokoll fra forrige møte

AREMARK KOMMUNE

Arkiv: 210
Arkivsaksnr: 2017/233-12
Saksbehandler: Mette Eriksen

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	41/17	01.06.2017
Kommunestyret	25/17	15.06.2017

Aremark kommunes årsregnskap og årsberetning for 2016

Vedlegg
1 Kontrollutvalgets uttalelse til Aremark kommunes regnskap for 2016
2 Uttalelse - Uavhengig revisors beretning 2016
3 Revisjonsbrev
4 Regnskap 2016 - Aremark kommune
5 Årsberetning og årsrapport 2016 - Aremark kommune

Saksopplysninger

Aremark kommunes regnskap og årsberetning for 2016 har vært gjennom de nødvendige behandlingene både av revisjonen og i kontrollutvalget.

Vurdering

Ut fra de uttalelsene som har kommet som et resultat av behandlingene av revisjonen og i kontrollutvalget innstiller rådmannen på at det fremlagte regnskapet for 2016 fastsettes og at årsberetningen tas til etterretning.

Driftsregnskapet for 2016 er avsluttet i balanse og med et negativt netto driftsresultat på kr 736 311.

Aremark kommunes investeringsregnskap ble avsluttet med et udekket beløp på kr 4 610 429,19.

Årsaken til det udekkede beløpet i investeringsregnskapet er sammensatt. Nedenfor vises en oversikt over «resultat pr investering» i 2016:

"Resultat pr investering" 2016	
Kommunale boliger	22 804,00
Kommunale tomtefelt	(651 925,00)
Aremark skole	2 262 782,39
Furulund	81 656,00
Myrland	55 675,00
Parker	60 000,00
Kommunale veger	5 000,00
Vann	2 752 166,89
Egenkapitalinnskudd/aksjer	331 808,00
Startlån formidlingslån/utlån	(309 538,09)
Sum	4 610 429,19
Udisponert i investeringsregnskapet	4 610 429,19
Differanse	-

Rådmannen foreslår at det udekkede beløpet kr 4 610 429,19 dekkes ved bruk av lån.

Rådmannens innstilling

1. Aremark kommunes årsregnskap for 2016 fastsettes som fremlagt.
2. Aremark kommunes årsberetning for 2016 tas til etterretning.
3. Investeringsregnskapet er avlagt med et udekket beløp på kr 4 610 429,19.
4. Udekket beløp i investeringsregnskapet kr 4 610 429,19 dekkes ved bruk av lån kto 05300.9200.880/09100.9100.870.

Behandling i Formannskap - 01.06.2017

Rådmannens innstilling

5. Aremark kommunes årsregnskap for 2016 fastsettes som fremlagt.
6. Aremark kommunes årsberetning for 2016 tas til etterretning.
7. Investeringsregnskapet er avlagt med et udekket beløp på kr 4 610 429,19.
8. Udekket beløp i investeringsregnskapet kr 4 610 429,19 dekkes ved bruk av lån kto 05300.9200.880/09100.9100.870.

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Aremark kommunes årsregnskap for 2016 fastsettes som fremlagt.
2. Aremark kommunes årsberetning for 2016 tas til etterretning.
3. Investeringsregnskapet er avlagt med et udekket beløp på kr 4 610 429,19.
4. Udekket beløp i investeringsregnskapet kr 4 610 429,19 dekkes ved bruk av lån kto 05300.9200.880/09100.9100.870.

Indre Østfold Kontrollutvalgssekretariat IKS

Kommunestyret i Aremark kommune

Deres referanse	Vår referanse	Klassering	Dato
	2017/3662-2-46751/2017-ANIROV	510/118	08.03.2017

Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet 2016 - Aremark kommune

I henhold til forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner, avgir kontrollutvalget uttalelse til årsregnskapet til kommunestyret, før det endelig vedtas i kommunestyremøtet. Kopi av kontrollutvalgets uttalelse er sendt formannskapet.

Kontrollutvalget har i møte 9. mai 2017 behandlet årsregnskapet 2016 for Aremark kommune. Grunnlagsdokumenter for kontrollutvalgets behandling har vært kommunens årsregnskap, rådmannens årsberetning, revisjonsberetningen og revisjonsbrevet. I tillegg har ansvarlig revisor og administrasjonen supplert kontrollutvalget med informasjon om aktuelle problemstillinger under behandlingen i kontrollutvalget.

Kontrollutvalget avgir følgende uttalelse til kommunestyret:

- Avleggelsen av årsregnskap, årsberetning og revisjonsberetning er avlagt til rett tid og i samsvar med lov og forskrifter.

- Kommunens årsregnskap 2016 viser kr 98 878 321,46,- til fordeling drift. Kommunens driftsregnskap er avlagt med et negativt netto driftsresultat på kr. 736.311 og regnskapsmessig mindreforbruk på kr. 0,-

- Kontrollutvalget merker seg at kommunens netto driftsresultat i 2016 utgjør – 0,7% av driftsinntekter. Det tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) anbefaler et nivå hvor netto driftsresultat over tid bør utgjøre 2 % av driftsinntektene for å opprettholde økonomisk balanse.

- Kontrollutvalget har etter forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner § 8, påsett at det ikke foreligger åpne revisjonsmerknader.

- Kontrollutvalget anmoder om at revisjonsbrevet «Oppsummering av utført arbeid ved regnskapsavleggelsen 2016» datert 28.04.2017 følger saken til kommunestyret og ber kommunestyret spesielt merke seg følgende punkt i brevet:

  Gjennomgang leverandør- og kundereskontro
  Ved gjennomgang av leverandørreskontroen er det enkelte poster som ikke har bevegelse gjennom 2016. Administrasjonen følger opp dette i løpet av 2017, og tar en gjennomgang på dette i løpet av kommende høst. Når det gjelder kundereskontro,

Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS
Besøks- og Postadresse: Industriveien 6. 1890 Rakkestad
E-postadresse: iokus@fredrikstad.kommune.no
Mobil: 908 55 384
Org.nr.: 987 424 354
Webadresse: www.iokus.no
Bankkonto: 1050 14 16733

er det enkelte krav som har overskredet forfallsdato. Det bør foretas en gjennomgang om disse kan innkreves eller om de bør avskrives som tapt.

Kontrollutvalget har ingen ytterligere bemerkning til årsregnskapet 2016 for Aremark kommune og slutter seg til revisors beretning av 15. april 2017.

Aremark, 09.05.2017

Harald Nilsen
Leder av kontrollutvalget

Kopi til eksterne mottakere:
Formannskapet

Indre Østfold Kommunerevisjon IKS
Org.nr 984 045 840

Til kommunestyret i Aremark kommune

Kopi:
Kontrollutvalget
Formannskapet
Rådmann

UAVHENGIG REVISORS BERETNING 2016

KOPI

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Aremark kommunes årsregnskap som viser kr 98 878 321,46 til fordeling drift og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 0,-. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2016, driftsregnskap, investeringsregnskap og økonomiske oversikter for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Aremark kommune per 31. desember 2016, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Administrasjonssjefen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av tilleggsinformasjon i kommunens årsrapport, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Administrasjonssjefens ansvar for årsregnskapet

Administrasjonssjefen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Administrasjonssjefen er også ansvarlig for slik intern kontroll han finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver vises det til:
www.nkrf.no/revisjonsberetninger

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om budsjett

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for årsregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Rakkestad, 18.04.2017

Rita Elnes
distriktsrevisor

Indre Østfold Kommunerevisjon IKS

Kontrollutvalget i Aremark kommune
c/o Indre Østfold Kontrollutvalgssekretariat IKS
Industriveien 6
1890 RAKKESTAD

KOPI

Deres referanse	Vår referanse	Klassering	Dato
	2017/1980-4-86041/2017-RITELS	180/118	28.04.2017

Oppsummering av utført arbeid ved regnskapsavleggelsen 2016

Indre Østfold Kommunerevisjon IKS har revidert Aremark kommunes årsregnskap for 2016. Revisjonen er utført i samsvar med god kommunal revisjonsskikk, jf. KL § 78 nr. 1, forskrift om revisjon og standarder utarbeidet av Den Norske Revisorforening. Revisjonen er planlagt, gjennomført og rapportert slik lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk krever.
Dette revisjonsbrevet vil være en konsentrert oppsummering av revisjonsarbeidet som er utført for regnskapsåret 2016, og resultatet av dette.

Opplysninger over viktige dokumenter ved regnskapsavslutningen i Aremark kommune:
Aremark kommunes årsregnskap er avlagt den 15.02.17. Rådmannens årsberetning er datert og mottatt 31.03.17. Dokumentet «Uttalelse fra ledelsen» er datert 12.04.2017 uten tilleggskommentarer, og revisors beretning er avgitt den 18.04.2017.

Konklusjon av revisors beretning i Aremark kommune:
Det vises til vår revisors beretning der det fremgår at årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Aremark kommune per 31. desember 2016, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne dato i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Kommunens økonomiske utvikling:
Driftsregnskapet:
Driftsregnskapet for 2016 viser kr 98 878 321,46 til fordeling drift og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 0,-. For 2015 hadde kommunen en fordeling til drift på kr 96 604 245,42 og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 408 331,79.

Investeringsregnskapet:
Aremark kommunes investeringsregnskap for 2016 er avsluttet med et udekket resultat på kr 4 610 429,19. Investeringsregnskapet for 2015 ble avsluttet med et udisponert resultat på kr 3 861 721,76.

Indre Østfold Kommunerevisjon IKS
Adresse: Industriveien. 6, 1890 Rakkestad Tlf.: 69 22 31 10
E-post: iokr@fredrikstad.kommune.no
Webadresse: www.iøkr.no
Bankkontonr.: 1050 13 47294 Organisasjonsnr.: 984 045 840 MVA

Kommentarer til Aremark kommunes årsregnskap for 2016:
Revisjonen har utført løpende revisjonsarbeid i henhold til overordnet revisjonsstrategi for Aremark kommune. Revisor er pålagt å konkludere opp mot påstandene i ISA 500 – Revisjonsbevis. Det er ikke avdekket vesentlige feil eller mangler som har betydning for vår konklusjon.

De feil og mangler som har blitt avdekket gjennom den løpende revisjonen har blitt korrigert. Revisjonen har hatt kommunikasjon med flere deler av kommunes organisasjon gjennom ulike attestasjonsoppdrag og forvaltningsrevisjonsprosjekter.

For regnskapsåret 2016 fremheves følgende:

Gjennomgang leverandør- og kundereskontro
Ved gjennomgang av leverandørreskontroen er det enkelte poster som har ikke har bevegelse gjennom 2016. Administrasjonen følger opp dette i løpet av 2017, og tar en gjennomgang på dette i løpet den kommende høst. Når det gjelder kundereskontro, er det enkelte krav som har overskredet forfallsdato. Det bør foretas en gjennomgang om disse kan innkreves eller om de bør avskrives som tapt.

Selvkost kommunale betalingstjenester – indirekte kostander:
Revisjonen har foretatt en gjennomgang av grunnlaget for beregning av selvkost på kommunale betalingstjenester. Gjennomgangen er basert på de kalkyler kommunen selv har beregnet på de indirekte kostander og hvert enkelt ansvars direkte kostnader.
Det er i Aremark kommune vedtatt 100 % inndekking av vann og avløp. Renovasjon/slam er lovpålagt 100% inndekking. Det er kontrollert at selvkostområdene er behandlet riktig. Kalkulatoriske renter er beregnet med 5 års swaprente+0,5%. Dette gir en kalkylerente på 1.684% for 2016.
Pr. 31.12.16 innehar kommunen et fond på kr 194 942 på selvkostområdene knyttet til renovasjon. Fond knyttet til vann utgjør kr 1 147 658. Det er i 2016 underdekning på feiing, avløp og renovasjon, mens det er overskudd på vann og slam. Aremark kommune har foretatt vesentlige investeringer i 2016 knyttet til VAR-området. Aremark kommune har lavere inntekt enn budsjettert i 2016 på VAR- området. Dette skyldes at de budsjetterte tilkoblingsavgiftene for 2016, vil komme i 2017.

Avdrag på gjeld
Revisjonen har kontrollert kommunens utregning for vekting av avdrag hjemlet i kommunelovens § 50 (7)a. Gjenstående løpetid for kommunes samlede gjeldsbyrde, med unntak av lån for videre utlån og pensjonsforpliktelser, kan ikke overstige den veide levetiden for kommunens anleggsmidler. Aremark kommune har for 2016 utgiftsført avdrag med kr 3 462 000 som er minste tillatte avdrag.

Merverdiavgiftskompensasjon og revisors uttalelse.
Revisjonen har for 2016 kontrollert og attestert på 6 terminer for kompensasjon for merverdiavgift. De feil og mangler som har blitt avdekket, har blitt korrigert. Totalt har revisjonen avgitt revisors uttalelse på kr 12 227 092.

Videre har revisjonen avgitt uttalelser og attestasjoner gjennom året knyttet til bruk av midler fra eksterne givere, blant annet tilskudd til:

- Den kulturelle skolesekken
- Den kulturelle spaserstokken
- PU-registering
- Ressurskrevende tjenester
- Bolyst
- Diverse lønnstilskudd fra NAV

Noter
Noter er tilleggsopplysninger som har til hensikt å utdype, og forklare poster i regnskapet. I forskrift om årsregnskapet og årsberetning er det satt opp 8 noter som må følge det avlagte regnskapet. I tillegg er det i KRS - foreløpig standard nr.6, satt opp ytterligere 15 noter som skal utarbeides hvis de er relevante for kommunen. Det er likevel ikke noe i veien for å ha flere noter enn hva som er lovbestemt. Aremark kommune har i sitt årsregnskap for 2016 utarbeidet totalt 16 noter. Disse er kontrollert i forhold til regnskapet.

Rådmannens årsberetning
Revisjonen mottok rådmannens årsberetning 31.03.17. Det er utarbeidet en egen standard for god kommunal revisjonsskikk nr. 6 om "Noter og årsberetning". Etter "Forskrift om årsregnskap og årsberetning" skal slike standarder følges og årsregnskapet skal utarbeides i henhold til disse.

Kravet om utarbeidelse av årsberetning er direkte hjemlet i kommuneloven § 48 (1), og standarden gir retningslinjer for hvordan denne bør utarbeides og hva som er pliktig informasjon. Aremark kommune har valgt å legge rådmannens årsberetning for 2016 inn som første del i dokumentet som inneholder årsberetning og kommentarer på rammeområdene.

Likestilling er i årsberetningen oppgitt med totale antall årsverk som gjelder kvinner og menn. Av tiltak som er iverksatt for å fremme likestilling, fremgår det at ved utlysning av stillinger blir det underrepresenterte kjønn oppfordret til å søke. Etikk er innarbeidet i årsberetningen.
Vi finner Rådmannens årsberetning konsistens med avlagt årsregnskap for 2016.

Budsjettoppfølging
I forbindelse med gjennomgangen av budsjett 2016, har vi sett på den formelle oppbygningen av budsjettet mot kravene som stilles i forskriften.
Det er foretatt en avviksanalyse mellom Aremark kommunes driftsbudsjett og driftsregnskap på økonomisk oversiktsnivå. Iht. forskriftene skal det være samsvar mellom regulert budsjett og regnskap.

Revisjonen har kontrollert at kommunens administrasjon har lagt fram de obligatoriske budsjettrapporteringene for kommunestyret i regnskapsåret 2016.

Forvaltningsrevisjon
Forvaltningsrevisjon skal i henhold til kommuneloven kapittel 12, § 78 og forskrift om revisjon av 1. juli 2014 kapittel 3 § 6, utføre forvaltningsrevisjon. Etter forskriftens § 7innebærer forvaltningsrevisjon å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets ved og forutsetninger.

I 2016 har det blitt gjennomført overordnet analyse for Aremark kommune, og utarbeidet revisjonsplan for forvaltningsrevisjonen for 2017 og 2018.

Selskapskontroll
Revisjonen har gjennomført overordnet analyse og utarbeidet plan for selskapskontroll for perioden 2017-2020. Planen for selskapskontroll er behandlet i kontrollutvalget. Med bakgrunn i planen vil fire selskaper/samarbeid bli gjenstand for kontroll i planperioden.

Med hilsen
Rita Elnes
Rita Elnes
Distriktsrevisor

17/233

AREMARK KOMMUNE
Regnskap 2016

Revidert

INNHOLDSFORTEGNELSE

	Side
Regnskapsskjema 1 A – driftsregnskapet	2
Regnskapsskjema 1 B – driftsregnskapet	3
Regnskapsskjema 2 A – investeringsregnskapet	4
Regnskapsskjema 2 B – investeringsregnskapet	5
Balanseregnskap	6
Økonomisk oversikt – drift	7
Økonomisk oversikt – investering	8
Noter til årsregnskapet:	
Regnskapsprinsipper	9
Note 1 – Endring i arbeidskapitalen	11
Note 2 – Pensjon	12
Note 3 – Kommunens garantiansvar	13
Note 4 – Fordringer og gjeld til kommunale foretak, bedrifter og samarbeid jf. kommuneloven §§ 11 og 27	13
Note 5 – Aksjer og andeler i varig eie	13
Note 6 – Avsetning og bruk av fond	14
Note 7 – Kapitalkonto	15
Note 8 – Salg av finansielle anleggsmidler	15
Note 9 – Interkommunalt samarbeid etter kommuneloven § 27	15
Note 10 – Anleggsmidler	16
Note 11 – Investeringsoversikt	16
Note 12 – Langsiktig gjeld og avdrag	17
Note 13 – Tidligere endringer i regnskapsprinsipp belastet Likviditetsreserve	17
Note 14 – Selvkostområder	18
Note 15 – Antall årsverk og ytelser til ledende personer og revisor	18
Note 16 – Hendelser etter balansedagen	18
Spesifisert balanse	19

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Regnskapsskjema 1A - drift				
Skatt på inntekt og formue	32.641.704,00	30.573.000,00	30.573.000,00	29.788.038,00
Ordinært rammetilskudd	60.106.723,00	61.178.000,00	61.178.000,00	59.535.833,00
Skatt på eiendom	4.941.481,29	4.940.000,00	4.940.000,00	4.923.572,65
Andre direkte eller indirekte skatter	68.668,00	60.000,00	60.000,00	69.428,00
Andre generelle statstilskudd	5.568.533,00	4.973.400,00	9.640.000,00	4.862.371,00
Sum frie disponible inntekter	**103.327.109,29**	**101.724.400,00**	**106.391.000,00**	**99.179.242,65**
Renteinntekter og utbytte	675.551,06	1.619.650,00	2.479.650,00	3.172.308,34
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	0,00	0,00	0,00
Renteutg.,provisjoner og andre fin.utg.	2.398.649,89	2.496.000,00	2.496.000,00	2.393.086,77
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	0,00	0,00	0,00
Avdrag på lån	3.462.000,00	3.462.000,00	3.462.000,00	3.099.273,00
Netto finansinnt./utg.	**-5.185.098,83**	**-4.338.350,00**	**-3.478.350,00**	**-2.320.051,43**
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk	0,00	0,00	0,00	0,00
Til ubundne avsetninger	51.809,89	408.000,00	0,00	633.854,32
Til bundne avsetninger	1.744.942,46	5.139.000,00	5.139.000,00	1.003.358,41
Bruk av tidligere regnsk.m. mindreforbruk	408.331,79	408.000,00	0,00	633.854,32
Bruk av ubundne avsetninger	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av bundne avsetninger	2.124.731,56	2.705,00	2.705,00	748.412,61
Netto avsetninger	**736.311,00**	**-5.136.295,00**	**-5.136.295,00**	**-254.945,80**
Overført til investeringsregnskapet	0,00	0,00	0,00	0,00
Til fordeling drift	98.878.321,46	92.249.755,00	97.776.355,00	96.604.245,42
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	98.878.321,46	92.249.755,00	97.776.355,00	96.195.913,63
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**408.331,79**

Regnskapsskjema 1 B - Driftsregnskapet

	Regnskap 2016	Revidert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap 2015
11 Sentraladministrasjon				
Netto	13 918 032,25	15 188 178	18 887 614	13 540 837,37
22 Barnehage				
Netto	7 288 721,81	7 204 469	7 482 630	6 485 076,50
23 Aremark skole og SFO				
Netto	20 743 481,91	21 700 272	21 318 873	19 135 454,61
24 Næring, informasjon og kultur				
Netto	3 104 390,74	3 537 663	3 915 885	3 959 511,49
31 Barnevern, psykiatri og helse				
Netto	7 407 201,19	8 319 375	8 543 692	7 732 140,10
32 NAV				
Netto	4 008 499,90	3 506 474	5 631 012	2 071 626,46
33 Pleie og omsorg				
Netto	34 158 879,88	32 137 963	31 477 115	32 414 659,40
41 Landbruk-, plan-, miljø- og viltforvaltning				
Netto	2 518 530,54	2 407 094	2 400 600	2 680 068,09
43 Teknisk				
Netto	7 757 363,81	7 270 962	7 164 040	6 591 762,21
44 VAR-området				
Netto	-3 906 330,14	-10 716 061	-10 734 990	38 772,54
45 Brann og feiing				
Netto	1 879 549,57	1 693 364	1 689 884	1 546 004,86
Netto på rammeområdene	98 878 321,46	92 249 755	97 776 355	96 195 913,63
Til fordeling drift fra skjema 1A	98 878 321,46	92 249 755,00	97 776 355,00	96 604 245,42
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**-408 331,79**

3

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Regnskapsskjema 2A - investering				
Investeringer i anleggsmidler	74.558.829,52	65.032.500,00	79.662.500,00	33.786.204,25
Utlån og forskutteringer	504.250,00	600.000,00	600.000,00	890.000,00
Kjøp av aksjer og andeler	363.396,00	250.000,00	250.000,00	298.783,00
Avdrag på lån	1.287.117,56	400.000,00	250.000,00	299.148,00
Dekning av tidligere års udekket	0,00	0,00	0,00	404.563,76
Avsetninger	4.159.396,76	3.862.000,00	0,00	182.618,00
Årets finansieringsbehov	**80.872.989,84**	**70.144.500,00**	**80.762.500,00**	**35.861.317,01**
Finansiert slik:				
Bruk av lånemidler	48.929.122,04	50.110.000,00	54.940.000,00	28.019.841,00
Inntekter fra salg av anleggsmidler	703.263,00	870.000,00	1.270.000,00	9.157.954,00
Tilskudd til investeringer	1.600.000,00	0,00	4.800.000,00	87.000,00
Kompensasjon for merverdiavgift	9.360.929,20	8.122.500,00	8.572.500,00	1.787.978,94
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	1.482.601,09	180.000,00	180.000,00	386.205,00
Andre inntekter	2.287.444,00	0,00	0,00	19.237,60
Sum ekstern finansiering	**64.363.359,33**	**59.282.500,00**	**69.762.500,00**	**39.458.216,54**
Overført fra driftsregnskapet	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av tidligere års udisponert	3.861.721,76	3.862.000,00	0,00	0,00
Bruk av avsetninger	8.037.479,56	7.000.000,00	11.000.000,00	264.822,23
Sum finansiering	**76.262.560,65**	**70.144.500,00**	**80.762.500,00**	**39.723.038,77**
Udekket/udisponert	**-4.610.429,19**	**0,00**	**0,00**	**3.861.721,76**

Regnskapsskjema 2 B - Investeringsregnskapet

	Regnskap 2016	Revidert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap 2015
23 Aremark skole og SFO				
2310 - Aremark skole	0,00	0	0	13 237,25
24 Næring, informasjon og kultur				
2412 - Aktiviteter Furulun	0,00	0	0	0,00
41 Landbruk-, plan-, miljø- og viltforvaltning				
4117 - Skogeiendommer	0,00	0	0	247 535,25
4118 - Bøensætre	0,00	0	0	175 616,50
43 Teknisk				
4320 - Kommunale boliger	634 732,00	400 000	12 800 000	0,00
4322 - Kommunale tomtefelt	45 500,00	0	4 000 000	0,00
4323 - Hytte Branäs	0,00	0	0	91 385,00
4331 - Aremark skole	46 018 194,14	42 500 000	38 125 000	6 269 765,00
4332 - Aremark barnehage	0,00	0	625 000	203 182,20
4333 - Fosbykollen sykehjem	114 610,00	125 000	375 000	0,00
4335 - Furulund	102 070,00	0	0	1 859 031,00
4337 - Myrland	69 593,75	0	1 250 000	0,00
4350 - Parker	375 000,00	300 000	300 000	0,00
4370 - Kommunale veger	506 250,00	500 000	2 500 000	0,00
44 VAR-området				
4440 - Vann	12 252 166,89	9 500 000	7 000 000	11 435 612,28
4441 - Avløp og rensing	14 140 289,24	12 870 000	12 500 000	13 309 726,77
45 Brann og feiing				
4510 - Brann	300 423,50	337 500	187 500	181 113,00
Samlede investeringsutgifter	**74 558 829,52**	**66 532 500,00**	**79 662 500**	**33 786 204,25**

5

Oversikt - balanse

1 Aremark kommune - 2016 30.03.2017

	Regnskap 2016	Regnskap 2015
EIENDELER		
Anleggsmidler	**362.937.931,77**	**292.223.285,31**
Herav:		
Faste eiendommer og anlegg	195.811.392,22	133.001.829,59
Utstyr, maskiner og transportmidler	7.963.455,72	4.348.036,81
Utlån	6.035.542,83	5.830.506,91
Konserninterne langsiktige fordringer	0,00	0,00
Aksjer og andeler	4.415.866,00	4.083.614,00
Pensjonsmidler	148.711.675,00	144.959.298,00
Omløpsmidler	**34.409.790,37**	**64.783.241,60**
Herav:		
Kortsiktige fordringer	10.428.494,11	11.036.959,00
Konserninterne kortsiktige fordringer	922.575,43	1.960.865,76
Premieavvik	5.570.691,77	5.411.888,53
Aksjer og andeler	0,00	0,00
Sertifikater	0,00	0,00
Obligasjoner	0,00	0,00
Derivater	0,00	0,00
Kasse, postgiro, bankinnskudd	17.488.029,06	46.373.528,31
SUM EIENDELER	**397.347.722,14**	**357.006.526,91**
EGENKAPITAL OG GJELD		
Egenkapital	**53.974.755,07**	**51.707.023,57**
Herav:		
Disposisjonsfond	1.109.301,36	1.057.491,47
Bundne driftsfond	5.351.617,51	5.731.406,61
Ubundne investeringsfond	664.957,73	3.803.235,97
Bundne investeringsfond	364.287,25	1.104.091,81
Regnskapsmessig mindreforbruk	0,00	408.331,79
Regnskapsmessig merforbruk	0,00	0,00
Udisponert i inv.regnskap	0,00	3.861.721,76
Udekket i inv.regnskap	-4.610.429,19	0,00
Kapitalkonto	51.324.596,84	35.970.320,59
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift	-229.576,43	-229.576,43
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (inves	0,00	0,00
Langsiktig gjeld	**314.872.155,06**	**282.140.906,89**
Herav:		
Pensjonsforpliktelser	190.236.705,62	179.056.339,89
Ihendehaverobligasjonslån	0,00	0,00
Sertifikatlån	0,00	0,00
Andre lån	124.635.449,44	103.084.567,00
Konsernintern langsiktig gjeld	0,00	0,00
Kortsiktig gjeld	**28.500.812,01**	**23.158.596,45**
Herav:		
Kassekredittlån	0,00	0,00
Annen kortsiktig gjeld	28.106.722,02	22.575.927,68
Derivater	0,00	0,00
Konsernintern kortsiktig gjeld	0,00	0,00
Premieavvik	394.089,99	582.668,77
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	**397.347.722,14**	**357.006.526,91**
MEMORIAKONTI		
Memoriakonto	4.580.569,69	28.246.348,65
Herav:		
Ubrukte lånemidler	3.258.610,49	25.887.732,53
Ubrukte konserninterne lånemidler	0,00	0,00
Andre memoriakonti	1.321.959,20	2.358.616,12
Motkonto for memoriakontiene	-4.580.569,69	-28.246.348,65

Aremark, 14. februar 2017
Sist rettet 30. mars 2017

Jon Fredrik Olsen, Rådmann

Mette Eriksen, Regnskaps- og økonomisjef

6

Økonomisk oversikt - drift

1 Aremark kommune - 2016 30.03.2017

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Driftsinntekter				
Brukerbetalinger	4.636.092,95	5.049.000,00	5.049.000,00	5.187.997,02
Andre salgs- og leieinntekter	15.723.235,81	22.340.100,00	22.340.100,00	10.588.632,53
Overføringer med krav til motytelse	18.674.261,48	8.775.129,00	8.775.129,00	19.386.124,29
Rammetilskudd	60.106.723,00	61.178.000,00	61.178.000,00	59.535.833,00
Andre statlige overføringer	5.568.533,00	4.973.400,00	9.640.000,00	4.862.371,00
Andre overføringer	49.136,86	0,00	0,00	388.180,05
Skatt på inntekt og formue	32.641.704,00	30.573.000,00	30.573.000,00	29.788.038,00
Eiendomsskatt	4.941.481,29	4.940.000,00	4.940.000,00	4.923.572,65
Andre direkte og indirekte skatter	68.668,00	60.000,00	60.000,00	69.428,00
Sum driftsinntekter	**142.409.836,39**	**137.888.629,00**	**142.555.229,00**	**134.730.176,54**
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	74.027.505,97	67.580.792,34	68.654.052,00	69.529.346,92
Sosiale utgifter	19.953.524,68	20.582.370,66	20.273.111,00	18.681.763,72
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	16.572.725,00	16.192.767,00	18.705.367,00	14.748.066,27
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	19.415.442,67	19.843.870,00	20.093.870,00	20.158.251,77
Overføringer	7.428.213,23	4.237.184,00	6.237.184,00	8.679.662,56
Avskrivninger	5.015.660,00	5.231.131,00	5.231.131,00	4.224.570,00
Fordelte utgifter	0,00	-23.000,00	-23.000,00	-1.525,00
Sum driftsutgifter	**142.413.071,55**	**133.645.115,00**	**139.171.715,00**	**136.020.136,24**
Brutto driftsresultat	**-3.235,16**	**4.243.514,00**	**3.383.514,00**	**-1.289.959,70**
Finansinntekter				
Renteinntekter og utbytte	675.551,06	1.619.650,00	2.479.650,00	3.172.308,34
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	0,00	0,00	0,00
Mottatte avdrag på utlån	309.528,76	30.000,00	30.000,00	223.337,00
Sum eksterne finansinntekter	**985.079,82**	**1.649.650,00**	**2.509.650,00**	**3.395.645,34**
Finansutgifter				
Renteutgifter og låneomkostninger	2.398.649,89	2.496.000,00	2.496.000,00	2.393.086,77
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	0,00	0,00	0,00
Avdrag på lån	3.462.000,00	3.462.000,00	3.462.000,00	3.099.273,00
Utlån	873.165,77	30.000,00	30.000,00	174.618,28
Sum eksterne finansutgifter	**6.733.815,66**	**5.988.000,00**	**5.988.000,00**	**5.666.978,05**
Resultat eksterne finanstransaksjoner	**-5.748.735,84**	**-4.338.350,00**	**-3.478.350,00**	**-2.271.332,71**
Motpost avskrivninger	5.015.660,00	5.231.131,00	5.231.131,00	4.224.570,00
Netto driftsresultat	**-736.311,00**	**5.136.295,00**	**5.136.295,00**	**663.277,59**
Interne finanstransaksjoner				
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	408.331,79	408.000,00	0,00	633.854,32
Bruk av disposisjonsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av bundne fond	2.124.731,56	2.705,00	2.705,00	748.412,61
Sum bruk av avsetninger	**2.533.063,35**	**410.705,00**	**2.705,00**	**1.382.266,93**
Overført til investeringsregnskapet	0,00	0,00	0,00	0,00
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsatt til disposisjonsfond	51.809,89	408.000,00	0,00	633.854,32
Avsatt til bundne fond	1.744.942,46	5.139.000,00	5.139.000,00	1.003.358,41
Sum avsetninger	**1.796.752,35**	**5.547.000,00**	**5.139.000,00**	**1.637.212,73**
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**408.331,79**

Økonomisk oversikt - investering

1 Aremark kommune - 2016 30.03.2017

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Inntekter				
Salg av driftsmidler og fast eiendom	671.675,00	870.000,00	1.270.000,00	9.157.954,00
Andre salgsinntekter	2.287.444,00	0,00	0,00	19.237,60
Overføringer med krav til motytelse	625.750,00	0,00	0,00	0,00
Kompensasjon for merverdiavgift	9.360.929,20	8.122.500,00	8.572.500,00	1.787.978,94
Statlige overføringer	1.600.000,00	0,00	4.800.000,00	0,00
Andre overføringer	0,00	0,00	0,00	87.000,00
Renteinntekter og utbytte	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum inntekter	**14.545.798,20**	**8.992.500,00**	**14.642.500,00**	**11.052.170,54**
Utgifter				
Lønnsutgifter	1.060.914,27	0,00	0,00	867.191,14
Sosiale utgifter	349.593,44	0,00	0,00	289.601,09
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	63.167.022,41	56.910.000,00	71.090.000,00	30.251.790,56
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	235.968,20	0,00	0,00	473.090,40
Overføringer	9.745.331,20	8.122.500,00	8.572.500,00	1.903.006,06
Renteutgifter og omkostninger	0,00	0,00	0,00	0,00
Fordelte utgifter	0,00	0,00	0,00	1.525,00
Sum utgifter	**74.558.829,52**	**65.032.500,00**	**79.662.500,00**	**33.786.204,25**
Finanstransaksjoner				
Avdrag på lån	1.287.117,56	400.000,00	250.000,00	299.148,00
Utlån	504.250,00	600.000,00	600.000,00	890.000,00
Kjøp av aksjer og andeler	363.396,00	250.000,00	250.000,00	298.783,00
Dekning av tidligere års udekket	0,00	0,00	0,00	404.563,76
Avsatt til ubundne investeringsfond	3.861.721,76	3.862.000,00	0,00	0,00
Avsatt til bundne investeringsfond	297.675,00	0,00	0,00	182.618,00
Sum finansieringstransaksjoner	**6.314.160,32**	**5.112.000,00**	**1.100.000,00**	**2.075.112,76**
Finansieringsbehov	**66.327.191,64**	**61.152.000,00**	**66.120.000,00**	**24.809.146,47**
Dekket slik:				
Bruk av lån	48.929.122,04	50.110.000,00	54.940.000,00	28.019.841,00
Salg av aksjer og andeler	31.588,00	0,00	0,00	0,00
Mottatte avdrag på utlån	856.851,09	180.000,00	180.000,00	386.205,00
Overført fra driftsregnskapet	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av tidligere års udisponert	3.861.721,76	3.862.000,00	0,00	0,00
Bruk av disposisjonsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av bundne driftsfond	1.037.479,56	0,00	0,00	0,00
Bruk av ubundne investeringsfond	7.000.000,00	7.000.000,00	11.000.000,00	264.822,23
Bruk av bundne investeringsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum finansiering	**61.716.762,45**	**61.152.000,00**	**66.120.000,00**	**28.670.868,23**
Udekket/udisponert	**-4.610.429,19**	**0,00**	**0,00**	**3.861.721,76**

8

Regnskapsprinsipper

Regnskapet er utarbeidet i henhold til bestemmelsene i kommuneloven, forskrifter og god kommunal regnskapsskikk.

Regnskapsprinsipper
All tilgang og bruk av midler i løpet av året som vedrører Aremark kommunes fremgår av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet. Regnskapsføring av tilgang og bruk av midler bare i balanseregnskapet gjøres ikke.
Alle utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger er regnskapsført brutto. Dette gjelder også interne finansieringstransaksjoner. Alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i året er tatt med i årsregnskapet, enten de er betalt eller ikke. For lån er kun den delen av lånet som faktisk er brukt i løpet av året ført i investeringsregnskapet. Den delen av lånet som ikke er brukt, er registrert som memoriapost.
I den grad enkelte utgifter, utbetalinger, inntekter eller innbetalinger ikke kan fastsettes eksakt ved tidspunktet for regnskapsavleggelsen, registreres et anslått beløp i årsregnskapet.

Klassifisering av anleggsmidler og omløpsmidler

I balanseregnskapet er anleggsmidler eiendeler bestemt til varig eie eller bruk for kommunen. Andre eiendeler er omløpsmidler. Fordringer knyttet til egen vare- og tjenesteproduksjon, samt markedsbaserte verdipapirer som inngår i en handelsportefølje er omløpsmidler. Andre markedsbaserte verdipapirer er klassifisert som omløpsmidler med mindre kommunen har foretatt investeringen ut fra næringspolitiske eller samfunnsmessige hensyn. I slike tilfeller er verdipapirene klassifisert som anleggsmidler.

Andre fordringer er omløpsmidler dersom disse forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Ellers er de klassifisert som anleggsmidler.

Kommunen følger KRS (F) nr 4 Avgrensningen mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet. Standarden har særlig betydning for skille mellom vedlikehold og påkostning i forhold til anleggsmidler. Utgifter som påløper for å opprettholde anleggsmiddelet kvalitetsnivå utgiftsføres i driftsregnskapet. Utgifter som representerer en standardheving av anleggsmiddelet utover standarden ved anskaffelsen utgiftsføres i investeringsregnskapet og aktiveres på anleggsmiddelet i balansen.

Klassifisering av gjeld

Langsiktig gjeld er knyttet til formålene i kommunelovens § 50 med unntak av likviditetstrekkrettighet/ likviditetslån jfr kl § 50 nr 5. All annen gjeld er kortsiktig gjeld.

Vurderingsregler
Omløpsmidler er vurdert til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Utestående fordringer er vurdert til pålydende med fradrag for forventet tap

Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmiddelet. Avskrivningene starter året etter at anleggsmidlet er anskaffet / tatt i bruk av virksomheten. Avskrivningsperiodene er i tråd med § 8 i forskrift om årsregnskap og årsberetning.

Vurderingene for eiendeler gjelder tilsvarende for kortsiktig og langsiktig gjeld. Opptakskost utgjør gjeldspostens pålydende i norske kroner på det tidspunkt som gjelden oppstår. Låneomkostninger (gebyrer, provisjoner mv.), samt over- og underkurs er finansutgifter og inntekter.

Selvkostberegninger
Innefor de rammer der selvkost er satt som den rettslige rammen for hva kommunen kan kreve av brukerbetalinger beregner kommunen selvkost etter retningslinjer gitt av Kommunal- og regionaldepartementet i dokument H-2140, januar 2003 og H-3/14, februar 2014.

For de tjenestene kommunen selv har valgt å kreve brukerbetalinger etter selvkostprinsippet følges samme retningslinjer.

Mva-plikt og mva-kompensasjon
Kommunen følger reglene mva-loven for de tjenesteområdene som er omfattet av loven. For kommunens øvrige virksomhet krever kommunen mva-kompensasjon. Mottatt kompensasjon for betalt mva er finansiert av kommunen gjennom redusert statstilskudd i inntektssystemet.

For 2010 var det ny føring av momskompensasjon fra investeringer, jf. forskrift om årsregnskap § 3: "For regnskapsåret 2010 skal minimum 20 prosent av merverdiavgiftskompensasjonen fra investeringer overføres til investeringsregnskapet. For 2011 skal minimum 40 prosent overføres, for 2012 minimum 60 prosent og for 2013 minimum 80 prosent. Fra og med regnskapsåret 2014 skal merverdiavgiftskompensasjonen fra investeringer i sin helhet regnes som inntekter knyttet til investeringsprosjekter og føres i investeringsregnskapet, jf. tredje ledd nr. 2."

Balansen
Aremark kommune tok i 2013 bruk av anleggsmodulen i økonomisystemet Visma Enterprise. Dette gjør balansen mer komprimert og det er færre balansekonti.

Endring i regnskapsprinsipp
Fra og med regnskapsåret 2016 er premiefondet i sin helhet ført på ansvar 1191 – premiefond. Endringen har ingen resultateffekt.

Note 1 Endring i arbeidskapital (F § 5 nr 1)

Balanseregnskapet :	31.12.2015	31.12.2016	Endring
2.1 Omløpsmidler	kr 64 783 242	kr 34 409 790	
2.3 Kortsiktig gjeld	kr 23 158 596	kr 28 500 812	
Arbeidskapital	**kr 41 624 645**	**kr 5 908 978**	**kr 35 715 667**

Drifts- og investeringsregnskapet :	Beløp	Sum
Anskaffelse av midler :		
Inntekter driftsregnskap	kr 141 514 836	
Inntekter investeringsregnskap	kr 14 545 798	
Innbet.ved eksterne finanstransaksjoner	kr 50 802 641	
Sum anskaffelse av midler	**kr 206 863 276**	**kr 206 863 276**
Anvendelse av midler :		
Utgifter driftsregnskap	kr 136 502 412	
Utgifter investeringsregnskap	kr 74 558 830	
Utbetalinger ved eksterne	kr 8 888 579	
Sum anvendelse av midler	**kr 219 949 820**	**kr 219 949 820**
Anskaffelse - anvendelse av midler		**kr (13 086 545)**
Endring ubrukte lånemidler (økning +/reduksjon-)		kr (22 629 122)
Endring arbeidskapital i drifts-og investeringsregnskap		**kr (35 715 667)**
Endring arbeidskapital i balansen		**kr 35 715 667**
Differanse (forklares nedenfor)		**kr -**

Note 2 Pensjon (F § 5 nr 2)

Generelt om pensjonsordningene i kommunen

Kommunen har kollektive pensjonsforsikringer for sine ansatte i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK).

Ansatte som er i kommunens tjeneste ved fylte 62 år har også rett til avtalefestet pensjon (AFP) etter bestemte regler. AFP for 62-64 år er ikke fullt forsikringsmessig dekket, og det er heller ikke på annen måte samlet opp fond til dekning av framtidige AFP-pensjoner.

Regnskapsføring av pensjon

Etter § 13 i årsregnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet med tilbakeføring igjen neste år/over de neste 7 årene (nytt fra 2015, tidligere hhv 10 og 15 år).

Bestemmelsene innbærer også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som hhv anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Nærmere om regnskapstallene

Pensjonsordning	KLP	SPK	SUM	Arb.avg.
PENSJONSKOSTNAD				
Netto pensj.kostn (inkl.adm.) iht.aktuar	**7 912 848**	**1 589 794**	9 502 642	**1 339 873**
- Årets pensjonspremie (jf aktuarberegn.)	8 781 039	1 683 990	10 465 029	1 475 568
=Årets premieavvik	**-868 191**	**-94 196**	-962 387	**-135 696**
Årets betalte pensjonspremie iht.regnsk.	**8 818 440**	**1 683 990**	10 502 430	
Årets premieavvik (se spes.nedenfor)	-868 191	-94 196	-962 387	
Resultatført tidl.års premieavvik	**729 012**	**-71 079**	657 933	
= Pensjonskostnad i regnskapet	**8 679 261**	**1 518 715**	10 197 976	

Pensjonsordning	KLP	SPK	SUM	Arb.avg.
AKKUMULERT PREMIEAVVIK				
Akkumulert 01.01.	**-4 743 116**	**510 665**	-4 232 451	-596 776
+/- Premieavvik for året	-868 191	-94 196	-962 387	-135 696
-/+ Resultatført tidl.års premieavvik	729 012	-71 079	657 933	92 769
= Akkumulert premieavvik 31.12. (*1)	**-4 882 295**	**345 390**	**-4 536 905**	**-639 703**
Herav oppført under omløpsmidler:	**4 882 289**	**-**	**-**	**688 403**
Herav oppført under kortsiktig gjeld:	**-**	**345 390**	**-**	**48 700**
				639 703

	KLP		SPK		SUM		
MIDLER OG FORPLIKTELSER	**Pensj.-midler**	**Pensj.-forpl.**	**Pensj.-midler**	**Pensj.-forpl.**	**Pensj.-midler**	**Pensj.-forpl.**	**Netto forplikt.**
Faktisk (akt.beregn.full amort) 31.12.	**131 802 966**	**-161 562 770**	**16 908 709**	**-23 542 447**	**148 711 675**	**-185 105 217**	**-36 393 542**
Iht regnskap pr 31.12.	**131 802 966**	**-161 562 770**	**16 908 709**	**-23 542 447**	**148 711 675**	**-185 105 217**	**-36 393 542**
= Gjenstående amortisering / estimatavvik pr. 31.12	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Arbeidsg.avg.av nto pensj.forpl. 31.12. [1)]							**-5 131 489**

FORUTSETNINGER	KLP	SPK
Forventet avskastn.pensjonsmidler (§ 13-5 F)	4,60 %	4,30 %
Diskonteringsrente (§ 13-5 E)	4,00 %	4,00 %
Forventet årlig lønnsvekst (§ 13-5 B)	2,97 %	2,97 %
Forventet årlig G- og pensjonsreg. (§ 13-5 D)	2,97 %	2,97 %
Årlig vekst i pensjonsreguleringen	2,20 %	
Forholdstallet fra KMD	1,00 %	

Note 3 Kommunens garantiansvar (F § 5 nr 3)

Gitt overfor - navn	Adresse	Beløp pr. 31.12. 2016	Beløp pr. 31.12. 2015	Utløper dato
Aremark menighetsråd		kr 4 320 000	kr 4 440 000	2052
Sum garantiansvar		**kr 4 320 000**	**kr 4 440 000**	

Innbefatter alle garantier kommunen har gitt, inkl. garantier gitt for øvrige regnskapsenheter i kommunen som kommunale foretak og interkommunale samarbeid. Garantier gitt overfor ansatte, sosialklienter etc. skal også opplyses.

Note 4 Fordringer og gjeld til kommunale foretak, bedrifter og samarbeid jf kommuneloven §§ 11 og 27 (F § 5 nr 4)

Aremark kommune har ikke krav eller
gjeld til kommunale/fylkeskommunale foretak eller
interkommunalt/fylkeskommunalt samarbeid

Note 5 Aksjer og andeler i varig eie (F § 5 nr 5)

Selskapets navn	Antall aksjer/ aksjer	Eventuell markeds-verdi	Balanseført verdi 31.12.2016	Balanseført verdi 31.12.2015
Egenkapitalinnskudd KLP			kr 3 313 890	kr 2 950 494
Haldenvassdragets kanalselskap			kr 36 496	kr 36 496
Opplev grenseland	100		kr 22 000	kr 22 000
Havass Skog BA			kr -	kr 31 144
Studensamfundets hus	3		kr 300	kr 300
A/L Biblioteksentralen	1		kr 300	kr 300
Østfold Energiverk	1000		kr 1 000 000	kr 1 000 000
Rakkestad Flyplass	1		kr 10 000	kr 10 000
Alarmsentralen Brann ØST	274		kr 32 880	kr 32 880
Sum			**kr 4 415 866**	**kr 4 083 614**

Note 6 - Avsetning og bruk av fond

Jfr. forskrift om årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner §5 nr. 6

Bundne driftsfond - kap. 251	2016	2015
Beholdning pr.01.01	5 731 406,61	5 476 460,81
Bruk av bundne driftsfond i driftsregnskapet	2 124 731,56	748 412,61
Avsetning til bundne driftsfond	1 744 942,46	1 003 358,41
Beholdning pr. 31.12	**5 351 617,51**	**5 731 406,61**

Ubundne investeringsfond - kap. 253	2016	2015
Beholdning pr.01.01	3 803 235,97	4 068 058,20
Bruk av ubundne investeringsfond i investeringsregnskapet	7 000 000,00	264 822,23
Avsetning til ubundne investeringsfond	3 861 721,76	0,00
Beholdning pr. 31.12	**664 957,73**	**3 803 235,97**

Bundne investeringsfond - kap. 255	2016	2015
Beholdning pr.01.01	1 104 091,81	921 473,81
Bruk av bundne investeringsfond i investeringsregnskapet	1 037 479,56	0,00
Avsetning til bundne investeringsfond	297 675,00	182 618,00
Beholdning pr. 31.12	**364 287,25**	**1 104 091,81**

Disposisjonsfond - kap. 256	2016	2015
Beholdning pr.01.01	1 057 491,47	423 637,15
Bruk av disposisjonsfond i investeringsregnskapet	0,00	0,00
Bruk av disposisjonsfond i driftsregnskapet	0,00	0,00
Avsetning til disposisjonsfond	51 809,89	633 854,32
Beholdning pr. 31.12	**1 109 301,36**	**1 057 491,47**

Samlet avsetning og bruk av fond i året	2016	2015
Beholdning pr.01.01	11 696 225,86	10 889 629,97
Avsetninger	5 956 149,11	1 819 830,73
Bruk av avsetninger	10 162 211,12	1 013 234,84
Netto avsetninger (Negativt tall betyr netto forbruk)	**-4 206 062,01**	**806 595,89**
Beholdning pr. 31.12	**7 490 163,85**	**11 696 225,86**

I forbindelse med regnskapsavslutningen for 2016, er strykningsbestemmelsene kommet til anvendelse og vedtatte avsetninger er strøket med kr 356 521,90.

Note 7 Kapitalkonto (F § 5 nr 7)

	DEBET		KREDIT
Saldo 1.1. (underskudd i kapital)	0,00	Saldo 1.1. (kapital)	35 970 320,59
Debetposter i året:		**Kreditposter i året:**	
Salg av fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	713 561,04	Aktivering fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	72 207 564,52
Avskrivning: Eiendom,anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	5 015 660,00	Oppskrivning fast eiendom/anlegg	0,00
Nedskrivning: Eiendom,anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	53 361,94		
Salg aksjer/andeler	31 588,00	Kjøp av aksjer/andeler	0,00
Nedskrivning aksjer/andeler	0,00	Oppskrivning av aksjer/andeler	444,00
Redusert egenkapitalinnskudd KLP	0,00		
Avdrag på sosiale utlån	75 718,00	Utlån - sosiale utlån	123 165,77
Avdrag på andre utlån - driftsregnsk.	233 810,76	Utlån - driftsregnskapet	750 000,00
Avdrag på utlån - investeringsregnsk.	856 851,09	Utlån - investeringsregnskapet	504 250,00
Avskrivning på sosiale utlån	6 000,00	Avdrag på eksterne lån	4 749 117,56
Avskrivning på utlån - inv.regnsk.	0,00		
Bruk av lånemidler	48 929 122,04	Aktivert egenkapitalinnskudd KLP	363 396,00
Endring pensjonsforpliktelser SPK	701 175,64	Endring pensjonsforpliktelser SPK	0,00
Endring pensjonsforpliktelser KLP	10 479 190,09		
Endring pensjonsmidler (reduksjon)	2 596 182,00	Endring pensjonsmidler SPK	0,00
		Endring pensjonsmidler KLP	6 348 559,00
Urealisert kurstap utenlandslån	0,00	Urealisert kursgevinst utenl.lån	0,00
Balanse 31.12. (kapital)	51 324 596,84	Balanse 31.12. (underskudd i kapital)	0,00
	121 016 817,44		**121 016 817,44**

Note 8 Salg av finansielle anleggsmidler (F § 5 nr 8)

Ved salg av kommunens aksjer klassifisert som anleggsmidler er en andel av salgsinntekten regnet som avkastning på innskutt kapital og inntektsført som løpende inntekt i driftsregnskapet.

Salg av finansielle anleggsmidler i 2016 har vært andeler i Havass/Glommen Skog kr 31 588,- . Balanseført verdi var 31 144,-

Note 9 Interkommunalt samarbeid etter kommuneloven § 27 (F § 12 nr 3)

Regnskap for interkommunale samarbeid etter kommuneloven § 27 skal inngå i årsregnskapet til den kommunen hvor samarbeidet har sitt hovedkontor.

Aremark kommune er ikke med i samarbeid som har sitt hovedkontor i kommunen.

Note 10 Anleggsmidler

	EDB-utstyr, kontor-maskiner	Anleggs-maskiner mv.	Brannbiler, tekniske anlegg	Boliger, skoler, veier	Adm.bygg, sykehjem mv.	Ikke avskrivbare anleggsmidler	SUM
Bokført verdi pr. 01.01	760 451	2 587 274	11 078 697	61 161 490	54 740 370	7 021 583	137 349 866
Årets tilgang	0	4 430 739	2 974 489	63 955 250	472 087	375 000	72 207 565
Årets avgang	0	0	0	-44 186	0	-669 375	-713 561
	760 451	7 018 013	14 053 186	125 072 554	55 212 458	6 727 208	208 843 870
Årets avskrivninger	372 240	315 034	889 682	2 397 741	1 040 963	0	5 015 660
Årets nedskrivninger	0	53 195	0	0	0	167	53 362
Årets reverserte nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0
Bokført verdi pr. 31.12.	388 211	6 649 784	13 163 504	122 674 813	54 171 495	6 727 041	203 774 848
Økonomisk levetid	5 år	10 år	20 år	40 år	50 år		
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær		

Årets tilgang er bokført med kr 72 207 565. Regnskapsskjema 2A viser investering i anleggsmidler på kr 74 558 829. Differansen skyldes utgifter til salg av eiendommer og videsalg av pumper kr 2 241 000.

Note 11 Investeringsoversikt

Prosjekt	Vedtatt budsjett	Medgått pr. 31.12.2015	Medgått 2016	Medgått pr. 31.12.2016	Gjenstår av bevilgning
Aremark skole - inventar/utstyr	3 750 000	0	4 316 129	4 316 129	-566 129
Aremark skole - rehabilitering	45 250 000	6 508 674	41 654 352	48 163 026	-2 913 026
Furulund, svømmehall	1 300 000	1 995 506	102 070	2 097 576	-797 576
Aremark sentrum - uteområder	300 000	0	375 000	375 000	-75 000
Kommunale veger	500 000	0	506 250	506 250	-6 250
Brannstasjon	337 500	0	300 424	300 424	37 077
Fosbykollen - trådløst nett	125 000	0	114 610	114 610	10 390
Myrland - låve	0	0	69 594	69 594	-69 594
SD-anlegg	0	0	47 713	47 713	-47 713
Kommunale boliger	400 000	0	634 732	634 732	-234 732
Kommunale tomter	0	0	45 500	45 500	-45 500
Vannforsyning	22 100 000	12 017 034	11 092 061	23 109 095	-1 009 095
Herav:					
Vannverk -Teknisk anlegg			390 877		
Vannverk - Bygning			4 778 102		
Vannledning			5 923 082		
Avløp	27 870 000	16 209 294	15 300 395	31 509 688	-3 639 688
Herav:					
VA 0 - Aremark skole			1 102 900		
VA 0 - Trykkavløp			11 580 023		
VA 0 - Sjøvannsledning Aspern			1 160 106		
Renseanlegg - bygning			1 232 387		
Renseanlegg - teknisk anlegg			224 980		
	101 932 500	36 730 507	74 558 830	111 289 337	-9 356 837

Note 12 Langsiktig gjeld og avdrag

Kommunen beregner minste tillatte avdrag jf kommuneloven § 50 nr 7, ved å vekte gjenværende levetid på driftsmidler ifht. bokført verdi.

Utgiftsførte avdrag i driftsregnskapet vedr. investeringslån	kr	3 462 000,00
Minste tillatte avdrag beregnet ut fra vektet gjenværende levetid	kr	3 462 000,00
Avvik (*1)	kr	-

Fordeling av kommunens langsiktige gjeld på ulike områder	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Lån til selvkostområdene i kommunen (bruk av lån)	48 688 217	27 335 371
Vann - og avløpssektoren		
Andre selvkostområder		
Lån til kirkelige formål		
Startlån og formidlingslån	2 628 996	3 916 114
Andre utlån	0	0
Ubrukte lånemidler startlån og formidlingslån	1 101 414	1 613 664
Ubrukte lånemidler investeringslån	2 157 196	24 274 069
L-gjeld på kommunens øvrige tjenesteområder	70 059 626	45 945 349
Kommunens totalte langsiktige gjeld	**124 635 449**	**103 084 567**

Note 13 Tidligere endringer i regnskapsprinsipp belastet likv.reserve

Endring i regnskapsprinsipp som følge av regelendring og presisering fra departementet er gjennomført fra 1993 til i dag ved direkte bokføring mot egenkapitalen (likviditetsreserven). Slike utgiftsøkninger er ikke kompensert ved økte overføringer fra staten. Oppstillingen nedenfor viser de beløp kommunen har ført som endring i regnskapsprinsipp.

	År	**Utgift**	**Inntekt**
Utbetalte feriepenger	1993	1 763 251	
Feriepenger til landbrukskontoret ved overtakelse	1994	23 477	
Påløpte renter	2001	416 214	
Kompensasjon for mva	2001		669 365
Ressurskrevende brukere	2008		1 304 000
Sum		**2 202 941**	**1 973 365**

Bokført på konto for endring regnskapsprinsipp kto 2.5810 - kr 229 576,43

Forskrift om årsregnskap og årsberetning er endret, slik at likviditetsreserven er avviklet i 2009. Virkningen av tidligere års endringer i regnskapsprinsipp skal skilles ut og føres mot egne konti under egenkapitalen for endringer i regnskapsprinsipp.

Note 14 Selvkostområder

	Resultat 2016				Balansen 2016			
	Inntekter	Kostnader	Over(+)/ underskudd (-)	Årets deknings-grad i % 1)	Avsetn(+)/ bruk av (-) dekn.grads-fond eksl. renter	Deknings-gradsfond pr 31.12. inkl.renter	Belastet drifts-regnskapet eksl. renter	Memoria for selvkost belastet drift inkl. renter
Vann	923 445	49 198	874 247	1877,00 %	874 247	1 147 658	0	0
Avløp	932 040	187 746	744 295	496,44 %	0	0	0	703 339
Renovasjon	1 914 615	1 921 374	-6 759	99,65 %	-6 759	194 942	0	0
Slamtømming	1 857 063	1 488 590	368 473	124,75 %	21 279	21 458	0	0
Feiing	362 222	422 106	-59 884	85,81 %	0	0	59 884	283 598
Spredt avløp	131 900	96 293	35 607	136,98 %	0	0	0	335 021
Byggesak	87 090	351 566	-264 476	24,77 %	0	0	0	0
Oppmåling	102 281	510 991	-408 710	20,02 %	0	0	0	0

Det er uttalt fra departementet at det ikke er anledning til ha såkalte "negative" fond. Et eventuelt underskudd i selvkostregnskapet må dekkes inn over driftsregnskapet. Kr 59 884 er belastet driftregnskapet, mens kr 1 148 374 eks renter er brukt til inndekking av tidligere års belastning på avløp, slamtømming og spredt avløp. Når det gjelder vann og renovasjon er er det avsatt hhv kr 874 247 og kr 21 279 til bundet fond eks renter.

Note 15 Antall årsverk og ytelser til ledende personer og revisor

Årsverk
Antall årsverk i kommunen var i 2016 ca 120, fordelt på ca 168 personer.

Ytelser til ledende personer	2016	2015
Administrasjonssjef	kr 1 128 766	kr 1 104 817
Ordfører	kr 726 102	kr 709 382

Ytelser som er oppgitt er lønn, honorarer mv. ihht LT-kode 111A.

Godtgjørelse til Indre Østfoldkommunerevison
Samlede godtgjørelser til Indre Østfold kommunerevisjon utgjør for 2016 kr 288 960. Revisjon omfatter regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, selskapskontroll og diverse attestasjonsoppdrag.

Note 16 Hendelser etter balansedato 31.12.2016

Etter regnskapsavlsutning mottok Aremark kommune et krav pålydende til sammen kr 1 088 800 eksl.mva.
Kravet gjelder utbedring av vannskade i 2016. Det er opprettet skadesak hos kommunens forsikringsselskap, men erstatningen utbetales ikke før i 2017, da utbedringen ikke er ferdigstilt.
Kravet regnskapsføres derfor i 2017, slik at kostnadene og erstatningen i sin helhet føres på samme år.

Balanse pr. 31.12.16

1 Aremark kommune (2016) - År/Periode 2016 1 - 12 30.03.2017

	Regnskap 2016	Regnskap 2015
Art (5): 21000		
21000010 Kasse	19.472,00	9.626,00
21000020 Kasse Furulund bad	500,00	500,00
21000030 Kasse Bruktstua	1.437,00	1.551,00
21000040 Kasse Myrland	625,00	463,00
21000050 Kasse Fosbykollen	1.000,00	1.000,00
Sum art (5): 21000	**23.034,00**	**13.140,00**
Art (5): 21020		
21020010 Marker Sparebank 1050.07.01329	2.620.432,93	2.200.614,40
21020011 Marker Sparebank 1050.15.17319	36.197,94	24.267,68
21020013 Marker Sparebank 1050.16.32940 - OCR	418.504,36	3.376.116,48
21020014 Marker Sparbank 1050.07.02406	122.993,50	40.969,36
21020015 Marker Sparebank 1050.19.14172 - Bruktstua	170.083,00	73.112,00
21020016 Marker Sparebank 1050.19.14180 - Kantine	352.249,00	183.461,00
21020020 Marker Sparebank 1050.09.30778	274.832,46	274.832,46
21020025 Marker Sparebank 1050.19.14202- Renter	960.616,81	495.147,22
21020030 Marker Sparebank 1050.14.11405 - Helsestasjon bankterminal	20.827,00	0,00
21020040 Marker Sparebank 1050.15.17416 - remittering	184.853,69	-796.780,00
21020060 Berg Sparebank 1105.12.02424	94.442,49	2.776.081,52
21020061 Berg Sparebank 1105.27.66224 - næringsfond	56.097,90	55.509,14
21020070 Eidsberg Sparebank 1020.26.24052	143.515,68	5.595.250,75
21020080 Halden Sparebank 1030.11.83041	158.471,69	158.392,69
21020090 KLP-banken 8317.15.79883	744.308,00	4.707.323,00
21020100 Marker Sparebank 1050.09.30751 - fond	6.352.499,42	21.502.499,42
21020110 Marker Sparebank 1050.09.31634 - næringsfond	2.151.694,19	3.001.694,19
Sum art (5): 21020	**14.862.620,06**	**43.668.491,31**
Art (5): 21098		
21098010 Marker Sparebank 1050.09.30794 - skattetrekk	2.602.375,00	2.691.897,00
Sum art (5): 21098	**2.602.375,00**	**2.691.897,00**
Art (5): 21310		
21310010 Refusjon staten	6.800.127,60	8.355.163,60
21310015 Refusjon sykerpenger NAV	371.491,00	305.243,00
21310020 MVA komp høy sats	1.890.304,22	479.197,42
21310021 MVA komp middels sats	19.265,20	21.074,69
21310022 MVA komp lav sats	47.714,72	36.033,43
Sum art (5): 21310	**9.128.902,74**	**9.196.712,14**
Art (5): 21314		
21314020 Månedsoppgjør skatt	147.833,97	270.898,02
21314050 Fylkesskattesjefen - mva	960.633,27	1.281.942,00
Sum art (5): 21314	**1.108.467,24**	**1.552.840,02**
Art (5): 21350		
21350010 Fylkeskommunen	191.124,13	87.406,84
21350020 Andre kommuner	0,00	200.000,00
Sum art (5): 21350	**191.124,13**	**287.406,84**
Art (5): 21475		
21475001 Barnehage/SFO	56.752,00	63.893,00
21475002 Omsorgstjenester	168.001,00	152.213,00
21475003 Husleier	23.193,00	-14.594,00
21475004 Kulturskole	4.012,00	2.084,00
21475005 Diverse fakturering	1.381.345,00	677.493,00

19

1 Aremark kommune (2016) - År/Periode 2016 1 - 12 30.03.2017

	Regnskap 2016	Regnskap 2015
21475009 Kommunale avgifter	158.759,00	133.033,00
21475010 Diverse utestående fordringer	106.137,73	2.369.748,73
21475030 Forskudd lønn	693,60	4.105,00
21475040 Negativ lønn	10.635,39	0,00
21475131 Påløpte renter næringslån	32.099,00	32.099,00
21475998 Periodiseringskonto-inng.fakt-automatiske	-1.019.052,29	-1.473.349,11
21475999 Anordning inngående fakturaer	0,00	14.140,14
Sum art (5): 21475	**922.575,43**	**1.960.865,76**
Art (5): 21914		
21914002 Arb.avg. av premieavvik - KLP	688.402,77	668.778,53
Sum art (5): 21914	**688.402,77**	**668.778,53**
Art (5): 21941		
21941002 Premieavvik KLP	4.882.289,00	4.743.110,00
Sum art (5): 21941	**4.882.289,00**	**4.743.110,00**
Art (5): 22041		
22041001 Pensjonsmidler SPK	16.908.709,00	19.504.891,00
22041002 Pensjonsmidler KLP	131.802.966,00	125.454.407,00
Sum art (5): 22041	**148.711.675,00**	**144.959.298,00**
Art (5): 22141		
22141001 KLP - Egenkapitalinnskudd	3.313.890,00	2.950.494,00
Sum art (5): 22141	**3.313.890,00**	**2.950.494,00**
Art (5): 22170		
22170010 Haldenvassdragets Kanalselskap - 10 aksjer	36.496,00	36.496,00
22170020 Opplev Grenseland AS	22.000,00	22.000,00
22170040 Havass Skog BA	0,00	31.144,00
22170050 Studentsamfundets hus - 3 aksjer à 100,-	300,00	300,00
22170060 A/L Biblioteksentralen - 1 andel à 300,-	300,00	300,00
22170070 Østfold Energi AS - 1000 aksjer à 1 000,-	1.000.000,00	1.000.000,00
22170090 Rakkestad Flyplass AS - 1 aksje à 10 000,-	10.000,00	10.000,00
22170100 Alarmsentralen Brann Øst AS - 274 aksjer à 120,-	32.880,00	32.880,00
Sum art (5): 22170	**1.101.976,00**	**1.133.120,00**
Art (5): 22275		
22275100 Næringslån	1.193.928,36	677.739,12
22275200 Startlån/etableringslån	4.521.116,41	4.873.717,50
22275300 Sosiallån	364.043,08	322.595,31
22275998 Påløpte renter næringslån	-32.099,00	-32.099,00
22275999 Påløpte renter etableringslån/startlån	-11.446,02	-11.446,02
Sum art (5): 22275	**6.035.542,83**	**5.830.506,91**
Art (5): 22400		
22400100 Ikke avskrivbar - kunst	338.698,75	338.698,75
Sum art (5): 22400	**338.698,75**	**338.698,75**
Art (5): 22405		
22405100 EDB-utstyr, kontormaskiner	701.146,25	1.073.386,25
Sum art (5): 22405	**701.146,25**	**1.073.386,25**
Art (5): 22410		
22410100 Person-, vare og lastebiler	1,00	1,00
22410200 Anleggsmaskiner	163.004,90	181.115,90

20

1 Aremark kommune (2016) - År/Periode 2016 1 - 12 30.03.2017

	Regnskap 2016	Regnskap 2015
22410300 Maskiner, verktøy, inventar og utstyr	6.051.797,71	1.971.176,80
Sum art (5): 22410	**6.214.803,61**	**2.152.293,70**
Art (5): 22420		
22420100 Brannbiler	708.807,11	783.658,11
Sum art (5): 22420	**708.807,11**	**783.658,11**
Art (5): 22700		
22700100 Ikke avskrivbar - tomter/grunn	6.018.433,71	6.312.975,75
Sum art (5): 22700	**6.018.433,71**	**6.312.975,75**
Art (5): 22720		
22720100 Renseanlegg	2.129.387,27	2.042.378,74
22720200 Pumpestasjoner	3.320.594,81	1.116.325,29
22720300 Vann - teknisk anlegg	4.543.913,64	4.373.034,40
22720400 Avløp og rensing	143.159,60	152.106,60
22720500 Vegbelysning	797.471,00	857.811,00
22720600 Parkeringsplasser	82.455,10	82.455,10
22720700 Andre anlegg	3.102.013,90	3.335.226,50
Sum art (5): 22720	**14.118.995,32**	**11.959.337,63**
Art (5): 22740		
22740100 Boliger	3.353.816,32	2.975.763,32
22740200 Boliger- omsorgs og aldersboliger	10.673.105,58	11.264.983,58
22740300 Aremark skole	57.132.655,60	15.821.664,71
22740400 Aremark barnehage	4.356.932,64	4.549.785,64
22740500 Aremarkhallen	16.205.364,96	16.677.302,96
22740600 Andre bygg	636.367,23	661.198,23
22740700 Vannledningsnett	13.181.904,45	6.263.358,49
22740710 Vannverk - bygg	6.600.250,74	1.822.149,05
22740720 Renseanlegg - bygg	1.232.386,90	0,00
22740800 Kloakkledningsnett	24.233.875,88	16.526.244,59
22740900 Kommunale veger	1.422.120,23	953.007,23
Sum art (5): 22740	**139.028.780,53**	**77.515.457,80**
Art (5): 22750		
22750100 Aremark Rådhus	4.834.438,38	4.953.189,38
22750200 Fosbykollen sykehjem	15.101.359,80	15.580.727,80
22750300 Aremark helsesenter	1.740.829,67	1.790.322,67
22750400 Furulund	12.101.115,60	12.327.835,60
22750600 Myrland	1.751.347,75	1.723.798,00
22750700 Brannstasjon	334.743,50	35.200,00
22750800 Andre bygg	781.347,96	802.984,96
Sum art (5): 22750	**36.645.182,66**	**37.214.058,41**
Art (5): 23214		
23214010 Skattetrekk	-2.602.375,00	-2.691.897,00
23214020 Arbeidsgiveravgift	-1.709.885,40	-1.487.791,14
23214021 Svensk arbeidsgiveravgift	-176.152,91	-77.558,16
Sum art (5): 23214	**-4.488.413,31**	**-4.257.246,30**
Art (5): 23219		
23219100 Husbanken - påløpte renter startlån	-15.789,83	-22.469,61
23219200 Husbanken - påløpte renter investeringslån	-37.429,70	-40.656,24
Sum art (5): 23219	**-53.219,53**	**-63.125,85**

21

1 Aremark kommune (2016) - År/Periode 2016 1 - 12 30.03.2017

	Regnskap 2016	Regnskap 2015
Art (5): 23231		
23231100 Kommunalbanken - påløpte renter	-238.793,00	-214.835,00
23231200 KLP - påløpte renter	-120.012,00	-125.429,00
Sum art (5): 23231	**-358.805,00**	**-340.264,00**
Art (5): 23270		
23270001 Leverandørgjeld	-13.807.945,47	-9.145.761,68
Sum art (5): 23270	**-13.807.945,47**	**-9.145.761,68**
Art (5): 23275		
23275060 Bokførte, ikke betalte regninger	-569.199,00	-420.759,00
23275110 Trekkeiere ansatt	-13.438,09	-46.000,00
23275500 Øreavrundinger	8.546,72	6.667,89
Sum art (5): 23275	**-574.090,37**	**-460.091,11**
Art (5): 23299		
23299010 Interimskonto	0,00	-6.224,00
23299020 Bygdekafèen	-3.648,50	-3.648,50
23299030 Beholdning SGL	-1.500,00	-1.700,00
23299050 Interimskonto - personal Rådhuset	-13.947,99	-13.046,69
23299051 Interimskonto - Personal rådhus - lotteri	-2.835,50	-12.235,50
23299120 Bokført, ikke utbetalt lønn	-78.000,00	0,00
23299209 Avsatte feriepenger 2016	-7.658.489,45	-7.266.183,52
23299299 Avsatt arb.g.avgift feriepenger 2016	-1.065.826,90	-1.006.400,53
Sum art (5): 23299	**-8.824.248,34**	**-8.309.438,74**
Art (5): 23914		
23914001 Arb.avg. premieavvik SPK	-48.699,99	-72.003,77
Sum art (5): 23914	**-48.699,99**	**-72.003,77**
Art (5): 23941		
23941001 Premieavvik SPK	-345.390,00	-510.665,00
Sum art (5): 23941	**-345.390,00**	**-510.665,00**
Art (5): 24014		
24014001 Arb.avg. av netto pensjonsforpliktelse SPK	-935.356,79	-527.883,15
24014002 Arb.avg. av netto pensjonsforpliktelse KLP	-4.196.131,83	-3.685.685,74
Sum art (5): 24014	**-5.131.488,62**	**-4.213.568,89**
Art (5): 24041		
24041001 Pensjonsforpliktelse STP	-23.542.447,00	-23.248.745,00
24041002 Pensjonsforpliktelse KLP	-161.562.770,00	-151.594.026,00
Sum art (5): 24041	**-185.105.217,00**	**-174.842.771,00**
Art (5): 24519		
24519100 Husbanken 11483016 9	-64.046,00	-148.228,00
24519103 Husbanken 11470596 5	0,00	-42.582,00
24519104 Husbanken 11516431 1	-641.872,44	-1.749.388,00
24519105 Husbanken 11532038 4	-1.923.078,00	-1.975.916,00
24519200 Husbanken 11943240 9	-196.344,00	-229.691,00
24519201 Husbanken 11719898 6	-550.820,00	-586.547,00
24519202 Husbanken 11969072 5	-192.288,00	-205.988,00
24519203 Husbanken 11350985 5	-771.221,00	-821.960,00
24519204 Husbanken 11421477 8	-345.387,00	-361.748,00
24519205 Husbanken 11917226 0	-1.214.674,00	-1.325.876,00
24519206 Husbanken 11917572 7	-1.779.369,00	-1.933.492,00

22

	Regnskap 2016	Regnskap 2015
24519207 Husbanken 11484279 2	-319.176,00	-329.320,00
24519208 Husbanken 11475799 0	-2.252.631,00	-2.323.298,00
24519209 Husbanken 11512775 5	-543.616,00	-562.423,00
Sum art (5): 24519	**-10.794.522,44**	**-12.596.457,00**
Art (5): 24531		
24531100 Kommunalbanken 20040599	-7.444.110,00	-7.730.430,00
24531101 Kommunalbanken 20050326	-540.000,00	-580.000,00
24531102 Kommunalbanken 20090696	-9.405.000,00	-9.690.000,00
24531103 Kommunalbanken 20110802	-1.860.800,00	-1.935.240,00
24531104 Kommunalbanken 20120594	-4.268.360,00	-4.432.520,00
24531105 Kommunalbanken 20140507	-25.260.480,00	-25.925.240,00
24531106 Kommunalbanken 20160426	-26.300.000,00	0,00
24531200 KLP - 8317.50.29675	-1.610.000,00	-1.840.000,00
24531201 KLP - 8317.50.28652	-6.050.000,00	-6.050.000,00
24531202 KLP - 8317.50.41136	-7.352.177,00	-7.929.680,00
24531203 KLP - 8317.53.53324	-23.750.000,00	-24.375.000,00
Sum art (5): 24531	**-113.840.927,00**	**-90.488.110,00**
Art (5): 25100		
25100001 Kommunalt næringsfond	-18.787,00	-180.152,00
25100002 Kommunalt næringsfond - kraftfond	-2.171.196,39	-2.640.277,63
25100003 Tapsfond vedr. videreutlån	-58.000,00	-58.000,00
Sum art (5): 25100	**-2.247.983,39**	**-2.878.429,63**
Art (5): 25101		
25101001 Kommunens som samfunnsutvikler - planarbeid	-50.000,00	-50.000,00
25101003 Aremark eldreråd	0,00	-11.758,01
25101006 Frivilligsentralen, Ungdomsprosjekt Østfoldhelse	0,00	-4.243,70
25101007 Lederutvikling	-30.614,40	-30.614,40
25101008 Internasjonal kvinnegruppe	-7.777,73	-7.777,73
25101009 Lederutvikling OU-midler	0,00	-17.620,00
25101011 IK-system, prosjektskjønn 2013	-109.723,08	-309.723,08
25101013 Frivilligsentralen - Bowls	-4.100,00	-4.100,00
25101014 Digital kompetanse	-30.000,00	0,00
Sum art (5): 25101	**-232.215,21**	**-435.836,92**
Art (5): 25102		
25102002 Aremarkhallen	-100.000,00	-100.000,00
25102003 Myrland, Landsforeningen Ungdom & Fritid	-30.000,00	0,00
25102004 Kulturell skolesekk	-25.334,48	-8.550,48
25102005 Gaver SFO	-1.968,00	-1.968,00
25102006 Aremark skole - lavvo	0,00	-4.356,20
25102007 Ungdomstrinn i utvikling	0,00	-39.852,59
25102008 Grenseungdommens lederopplæring, GULL	0,00	-30.000,00
25102010 Kompetanse for kvalitet - videreutdanning lærere	-24.152,30	-60.764,15
25102011 Bolyst	-219.787,38	0,00
Sum art (5): 25102	**-401.242,16**	**-245.491,42**
Art (5): 25103		
25103002 Barnevern - lønnstilskudd	0,00	-86.713,95
25103003 Barnevern - kompetansemidler	-116.480,39	-116.480,39
25103004 Sansehagen Fosbykollen	-14.406,36	-14.406,36
25103005 Demensomsorgens ABC	-24.187,97	-47.233,53
25103006 Fosbykollen gavefond	-41.446,61	-118.406,57
25103007 Fosbykollen - fond ansatte	-11.882,13	-1.882,13

23

	Regnskap 2016	Regnskap 2015
25103008 Fosbykollen beboer/pårørendefond	-20.348,08	-20.348,08
25103010 Den gylne spaserstokk	-40.300,94	-37.527,94
25103012 Barnevern - Sjumilssteget	-97.235,00	-97.235,00
25103013 Folkehelse - bussverter	0,00	-20.976,00
25103014 Folkehelseprogrammet	-164.742,20	-223.841,62
25103015 Legatfond	-195.453,58	-195.453,58
25103016 BPA-midler	-79.418,83	-110.000,00
25103017 Dagaktivitet	-4.000,00	-4.000,00
Sum art (5): 25103	**-809.902,09**	**-1.094.505,15**
Art (5): 25104		
25104001 Utbedringstilskudd	-61.402,57	-259.262,57
25104003 Bolyst, aktivitetsapparater	0,00	-50.000,00
25104005 Tripperød - toalettbygg	0,00	-20.000,00
25104006 Fosbyskjæra - toalettbygg	-40.000,00	-40.000,00
25104007 Vestfjella Naturreservat - demninger	-56.250,00	-56.250,00
25104008 Kloakksanering Strømsfoss	-25.000,00	-25.000,00
25104009 Prosjekt ungskogpleie	-30.396,37	-30.396,37
25104011 Brann - utstyr (kamera)	-15.000,00	0,00
25104014 Viltfond	-48.167,96	-116.175,25
Sum art (5): 25104	**-276.216,90**	**-597.084,19**
Art (5): 25105		
25105005 Strømsfossområdet	-20.000,00	-20.000,00
Sum art (5): 25105	**-20.000,00**	**-20.000,00**
Art (5): 25106		
25106001 Vannforsyning	-1.147.657,78	-261.643,51
25106003 Renovasjon	-194.941,55	-198.415,79
25106004 Slamtømming	-21.458,43	0,00
Sum art (5): 25106	**-1.364.057,76**	**-460.059,30**
Art (5): 25300		
25300001 Investeringsfond	-664.957,73	-3.803.235,97
Sum art (5): 25300	**-664.957,73**	**-3.803.235,97**
Art (5): 25501		
25501001 Innfridde startlån/etableringslån	-297.675,00	-1.037.479,56
Sum art (5): 25501	**-297.675,00**	**-1.037.479,56**
Art (5): 25503		
25503001 Brennstuens minnefond	-24.967,75	-24.967,75
Sum art (5): 25503	**-24.967,75**	**-24.967,75**
Art (5): 25504		
25504001 Fosby skole	-41.644,50	-41.644,50
Sum art (5): 25504	**-41.644,50**	**-41.644,50**
Art (5): 25600		
25600001 Disposisjonsfond	-809.301,36	-757.491,47
25600005 Disposisjonsfond - næringsfond	-300.000,00	-300.000,00
Sum art (5): 25600	**-1.109.301,36**	**-1.057.491,47**
Art (5): 25810		
25810001 Endring regnskapsprinsipp 1992 - feriepenger	1.763.250,59	1.763.250,59
25810002 Endring regnskapsprinsipp 1994 - feriepenger	23.476,84	23.476,84

24

Balanse pr. 31.12.16

1 Aremark kommune (2016) - År/Periode 2016 1 - 12 30.03.2017

	Regnskap 2016	Regnskap 2015
25810003 Endring regnskapsprinsipp 2001 - momskompensasjon	-669.365,00	-669.365,00
25810004 Endring regnskapsprinsipp 2001 - renter	416.214,00	416.214,00
25810005 Endring regnskapsprinsipp 2008 - ressurskrevende brukere	-1.304.000,00	-1.304.000,00
Sum art (5): 25810	**229.576,43**	**229.576,43**
Art (5): 25950		
25950001 Regnskapsmessig mindreforbruk	0,00	-408.331,79
Sum art (5): 25950	**0,00**	**-408.331,79**
Art (5): 25960		
25960001 Udisponert i investeringsregnskapet	0,00	-3.861.721,76
Sum art (5): 25960	**0,00**	**-3.861.721,76**
Art (5): 25970		
25970001 Udekket i investeringsregnskapet	4.610.429,19	0,00
Sum art (5): 25970	**4.610.429,19**	**0,00**
Art (5): 25990		
25990010 Kapitalkonto	152.450.251,10	101.379.545,81
25990011 Kapitalkonto anlegg	-203.774.847,94	-137.349.866,40
Sum art (5): 25990	**-51.324.596,84**	**-35.970.320,59**
Art (5): 29100		
29100010 Husbanken - startlån/etableringslån	1.109.414,00	1.613.664,00
29100045 KLP - 2014	2.149.196,49	24.274.068,53
Sum art (5): 29100	**3.258.610,49**	**25.887.732,53**
Art (5): 29400		
29400002 Avløp - selvkost	703.339,43	1.429.822,69
29400004 Slamtømming - selvkost	0,00	344.494,83
29400005 Avløp spredt bebyggelse - selvkost	335.021,31	364.784,80
29400006 Feiervesen - selvkost	283.598,46	219.513,80
Sum art (5): 29400	**1.321.959,20**	**2.358.616,12**
Art (5): 29999		
29999002 Motkonto - Avløp - selvkost	-703.339,43	-1.429.822,69
29999004 Motkonto - Slamtømming - selvkost	0,00	-344.494,83
29999005 Motkonto - Avløp spredt bebyggelse - selvkost	-335.021,31	-364.784,80
29999006 Motkonto - Feiervesen - selvkost	-283.598,46	-219.513,80
29999010 Motkonto Husbanken - startlån/etableringslån	-1.109.414,00	-1.613.664,00
29999045 Motkonto KLP - 2014	-2.149.196,49	-24.274.068,53
Sum art (5): 29999	**-4.580.569,69**	**-28.246.348,65**
TOTALT	**0,00**	**0,00**

25

17/233

AREMARK KOMMUNE
ÅRSBERETNING/ÅRSRAPPORT

2016

Revidert

Innholdsfortegnelse

RÅDMANNENS ÅRSBERETNING 2016 1

Kommunens virksomheter 11

Rammeområde 11 Politisk styring og sentraladministrasjon 11

Rammeområde 22 Barnehage 14

Rammeområde 23 Aremark skole og SFO 17

Rammeområde 24 Kultur og informasjon 20

Rammeområde 31 Barnevern og helse 23

Rammeområde 32 NAV 26

Rammeområde 33 Pleie og omsorg 29

Rammeområde 4 Plan, miljø og teknikk 34

RÅDMANNENS ÅRSBERETNING 2016

Økonomisk stilling og resultat av virksomheten samt andre vesentlige forhold

Netto driftsresultat viser et negativt resultat på kr 736 311.

Regnskapet er avlagt i balanse.

Kommentarer til de enkelte artsgrupper:

Lønn/refusjon syke- og fødselspenger:		
Netto merforbruk	Kr	5 419 000
Korrigert for lønn til fosterhjem som er budsjettert som kjøp av tjenester	«	-1 348 000
Korrigert for budsjettert lønn VA i drift som er ført i investeringsregnskapet	«	901 000
Sum	Kr	4 972 000
som korresponderer med refusjon syke- og fødselspenger på	Kr	4 850 000

Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal tjenesteproduksjon:		
Netto mindreforbruk	Kr	-117 000
Utgifter Fosbykollen som dekkes av fond	«	-96 000
Sum «netto mindreforbruk»	Kr	-213 000
som i hovedsak skyldes:		
Bevertning, mat og drikke	«	193 000
Verneutstyr	«	42 000
Annet forbruksmateriell	«	-395 000
Andre tjenester/overnatting	«	-328 000
Kjemikalier, renholds artikler	«	-147 000
Utg.dekning fosterhjem	«	248 000
Bilgodtgjørelse, reiseutgifter	«	210 000
Skoleskyss	«	117 000
Forsikringer	«	- 113 000
Husleie	«	202 000
Lisenser, programvare	«	178 000
Kommunale avgifter, kopiering, kontingenter	«	-81 000
Inventar og utstyr	«	356 000
Andre tjenester	«	- 1 032 000
Konsulenttjenester (juridisk bistand)	«	153 000
Vedlikehold, renhold	«	179 000

Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon:

Netto mindreforbruk	Kr	-428 000
som i hovedsak skyldes:		
Kjøp av tjenester staten (barnevern)	«	-1 275 000
Barnehager andre kommuner	«	353 000
Kjøp av tjenester andre kommuner –skolen	«	307 000
Kjøp av tjenester andre kommuner –barnevern	«	70 000
Kjøp av tjenester andre kommuner-Brann/feiing	»	-137 000
Kjøp av tjenester andre kommuner VAR	«	-100 000
Styrket omsorg	«	120 000
Kjøp av tjenester private – Folkehelse (bruk av fond	«	97 000
Kjøp av tjenester private – styrket omsorg	«	-170 000
Kjøp av tjenester private – skole	«	101 000
Kjøp av tjenester private – barnevern	«	-180 000
Kjøp av tjenester private – næring	«	89 000
Kjøp av tjenester private – VAR området	«	323 000

Overføringer

Netto merforbruk	Kr	3 191 000
som i hovedsak skyldes:		
Momskompensasjon	«	2 866 000
Vannområdet	«	-100 000
Sosialhjelp	«	168 000
Tilskudd næringsfond	«	163 000
Formidling av statstilskudd	«	198 000
Kulturformål	«	-94 000
Barnevern	«	-86 000

Finansutgifter

Netto mindreforbruk	Kr	-3 220 000
som i hovedsak skyldes:		
Renteutgifter	«	- 97 000
Utlån næring	«	750 000
Sosialt utlån	«	93 000
Avsetning disp.fond	«	- 356 000
Avsetning bundne fond	«	-3 394 000
Avskrivninger	«	-215 000

Brukerbetaling og salgsinntekter

Netto mindreinntekt	Kr	7 065 000
Mat og drikke sykehjem	«	850 000
Sum «netto mindreinntekt»	«	7 915 000
som i hovedsak skyldes:		
Brukerbetalinger	«	413 000
Tilknytningsavgift VA	«	7 165 000
Andre VAR – gebyrer	«	760 000
Plan- og miljøseksjonen (kart og deling)	«	-86 000
Husleie	«	-295 000

Overføringer

Netto merinntekt	Kr	-9 016 000
Mat og drikke sykehjem	«	-850 000
Sum «netto mindreinntekt»	«	-9 866 000
som i hovedsak skyldes:		
Syke- og fødselspenger	«	-4 850 000
Momskomp	«	-2 866 000
Refusjon staten – Voksenopplæring	«	-1 066 000
Refusjon staten – Skolen (NAV, opplæring Leirskole)	«	-318 000
Refusjon staten – Barnevern og NAV	«	-465 000
Refusjon staten – Pleie og omsorg	«	-98 000
Ressurskrevende tjenester	«	883 000
Refusjon fylkeskommunen – Skole	«	- 225 000
Refusjon andre kommuner – Skole	«	-665 000
Refusjon andre kommuner – Bolyst	«	140 000
Refusjon andre kommuner – Sentraladm	«	100 000
Refusjon fra andre	«	- 210 000

Frie inntekter

Netto merinntekt	Kr	- 1 652 000
som i hovedsak skyldes:		
Skatteinntekter	«	-2 069 000
Rammetilskudd (inntektsutjevning)	«	1 071 000
Øremerket tilskudd		- 595 000
Tilskudd fra andre	«	-49 000

Finansinntekter

Netto merinntekt	Kr	-1 242 000
som i hovedsak skyldes:		
Renteinntekter	«	944 000
Mottatte avdrag på utlån	«	-279 000
Bruk av bundne fond	«	-2 122 000
Avskrivninger	«	215 000

Videre utgjør netto premieavvik på pensjonsutgifter for 2016 kr 347 000 inkludert arbeidsgiveravgift. Premieavviket er ført i driftsregnskapet.
Tilskudd til Aremark menighetsråd utgjorde for 2016 kr 1 595 000.

Viser ellers til de enkelte rammeområder.

Sykefravær i % – legemeldt og egenmeldt

År	2012	2013	2014	2015	2016
Prosent	8,6	8,9	9,3	7,2	

Viser til årsrapport 2016 fra Stamina Helse i forhold ti HMS-arbeid.

Likestilling

Politisk
Kommunestyrets 17 medlemmer består av 8 kvinner og 9 menn.
Formannskapets 5 medlemmer består av 2 kvinner og 3 menn.
De tre faste utvalg med til sammen 21 medlemmer består av 10 kvinner og 11 menn.

Administrativt
Det er 119 årsverk i kommunen, med til sammen 166 ansatte fordelt på 129 kvinner og 37 menn.
Rådmannen er mann.
Virksomhetslederne/stabsleder er fordelt med 3 kvinner og 2 menn.
Ved utlysninger av stillinger er underrepresentert kjønn oppfordret til å søke.

Etisk standard
For å sikre høy etisk standard er det vedtatt skriftlige etiske retningslinjer for politikere og medarbeidere i Aremark kommune.

Økonomisk utvikling

a. Likviditet
Likviditeten i regnskapsåret har vært tilfredsstillende. Både likviditetsgrad 1 og 2 er innenfor den anbefalte grense.
Tabellen nedenfor viser utviklingen av kontantbeholdningen de siste 5 år.
(1000 kroner)

	2012	2013	2014	2015	2016
Kontantbeholdning					
Kasse, Postgiro, Bank	**16 525**	**24 927**	**70 778**	**46 374**	**17 488**
Ubrukte lånemidler	**7 105**	**5 021**	**51 908**	**25 888**	**3 258**
Udisp. del av netto driftsres.	**1 542**	**81**	**634**	**408**	**0**
Fondsmidler	**4 657**	**6 162**	**10 890**	**11 695**	**7 490**
Korrigert kontantbeholdning	**3 221**	**13 663**	**7 346**	**8 383**	**6 740**
Kortsiktige fordringer og premieavvik	**10 683**	**12 678**	**16 200**	**18 410**	**16 922**
Kortsiktig gjeld og premieavvik	**21 107**	**22 550**	**24 181**	**23 159**	**28 501**
Kortsiktig likviditet driftsformål	**-7 203**	**3 791**	**-635**	**3 634**	**-4 839**
Likviditetsgrad 1	**1,29**	**1,67**	**3,60**	**2,80**	**1,21**
Likviditetsgrad 2	**0,78**	**1,11**	**2,93**	**2,00**	**0,61**

Likviditetsgrad 1 = Omløpsmidler/kortsiktig gjeld. Her bør likviditetsgraden være større enn 2 for å kunne si at kommunen har god likviditet.

Likviditetsgrad 2 = kasse og bankinnskudd/kortsiktig gjeld. Her bør graden være større enn 1.

Kommunes finansforvaltning

Aremark kommunestyre vedtok eget finansreglement 02.09.10, sak 32/10. Reglementet er vedtatt med hjemmel i forskrift om finansforvaltning i kommuner og fylkeskommuner som trådte i kraft 01.07.10. Formålet med reglementet er at kommunen skal forvalte sine midler slik at tilfredsstillende avkastning oppnås, uten at det innebærer vesentlig finansiell risiko, og under hensyn til at kommunen skal ha midler til å dekke sine betalingsforpliktelser ved forfall. Reglementet legger opp til at rådmannen skal rapportere vedr. finansforvaltningen i kommunen i forbindelse med tertialrapporteringen og årsrapporteringen.

Pr. 31.12.16 hadde Aremark kommune plassert sine finansielle aktive slik:

	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016		Betingelser pr. 31.12.16
	Beløp	Beløp	Beløp	Beløp	%	
Innskudd hos hovedbank-forbindelse:						
Marker Sparebank	9 779 235,02	12 136 734,80	33 067 831,21	16 268 159,30	93,15 %	2,00 %
Andre banker:						
Berg Sparebank	15 125 425,07	13 525 643,04	2 831 590,66	150 540,39	0,86 %	1,00 %
Eidsberg Sparebank	-	25 057 821,79	5 595 250,75	143 515,68	0,82 %	0,35 %
Halden Sparebank	93,43	10 025 521,92	158 392,69	158 471,69	0,91 %	1,00 %
KLP	-	10 011 506,00	4 707 323,00	744 308,00	4,26 %	1,45 %
Samlet plasseringer	**24 904 753,52**	**70 757 227,55**	**46 360 388,31**	**17 464 995,06**	**100,00 %**	

Kommunen har ikke plassert noen av sine midler i aksjer/obligasjoner eller andre verdipapirer for å oppnå avkastning.

Pr. 31.12.16 hadde Aremark kommune sine finansielle passiva slik:

	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016		Betingelser pr. 31.12.16
	Beløp	Beløp	Beløp	Beløp	%	
Lån til investeringer:						
Husbanken	9 676 070,00	9 183 372,00	8 680 343,00	8 165 526,00	6,55 %	Flytende: 1,561 Fast: 1,084, 2,084 og 2,089.
Kommunalbanken	26 068 030,00	51 808 110,00	50 293 430,00	75 078 750,00	60,24 %	Flytende: 1,81. 1,84 og 1,89 Fast: 2,490
KLP	16 732 808,00	41 276 244,00	40 194 680,00	38 762 177,00	31,10 %	Flytende: 2,600 Fast: 2,400 og 2,440
Lån til viderutlån:						
Husbanken	2 570 741,00	2 215 262,00	3 916 114,00	2 628 996,44	2,11 %	Flytende: 1,564
Samlet innlån	**55 047 649,00**	**104 482 988,00**	**103 084 567,00**	**124 635 449,44**	**100,00 %**	

De tre største enkeltlånene er tatt opp fra Kommunalbanken og KLP til VA-utbygging og rehabilitering av Aremark skole, på hhv kr 26 590 000, kr 25 000 000 og kr 26 300 000. Disse låneopptakene ble utført i 2014 og 2016.
Kommunen har ikke rentebytteavtaler eller finansiell leasing.

b. Soliditet

Gjeldsgraden viser forholdet mellom kapital som er finansiert av utenforstående og kommunen selv. Tabellen nedenfor viser utviklingen i de siste 5 år. Jo mindre gjeldsgraden er jo mer solid er kommunen og desto større er evnen til å tåle tap. (1000 kroner)

	2012	2013	2014	2015	2016
Gjeld	220 682	234 126	299 135	305 300	343 373
Egenkapital	45 978	45 435	44 912	51 707	53 975
Gjeldsgrad	4,80	5,15	6,66	5,90	6,36

c. Inntektsutvikling – brutto- og netto driftsresultat (mill. kroner)

	2012	2013	2014	2015	2016
Driftsinntekter	116,7	126,5	128,6	134,7	142,4
Driftsutgifter	117,8	124,4	130,8	136,0	142,4
Brutto driftsresultat	-1,1	2,1	-2,2	-1,3	0,0
Netto driftsresultat	2,6	5,9	1,4	0,7	-0,7

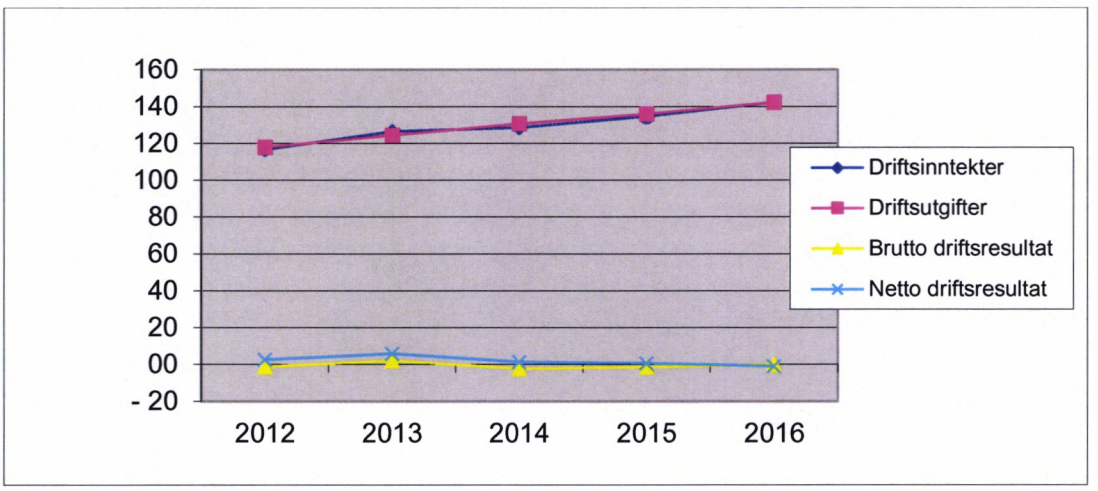

Perioden fra 2012 til 2015 viser at avstanden mellom driftsutgiftene og driftsinntektene er noe varierende, mens for 2016 samsvarer inntektene og driftsutgiftene. Det er viktig at utviklingen følges nøye slik at trenden opprettholdes og aller helst bør være positiv. Dette vil kreve videre stram budsjettdisiplin og at nødvendige tiltak iverksettes/opprettholdes.

d. Kommunens lånegjeld

Tabellen nedenfor viser utviklingen i kommunens lånegjeld de siste 5 år.
En god indikator for vurderingen av lånegjelden er langsiktig investeringsgjeld i % av driftsinntektene. Jo lavere denne er, jo bedre er kommunens evne til å tåle en renteøkning. Langsiktig investeringsgjeld bør ikke overstige 50 % av driftsinntektene.
(1000 kroner)

Lånegjeld	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**
Brutto langsiktig gjeld	**199 575**	**211 576**	**274 954**	**282 141**	**314 872**
- utlån	**6 292**	**5 430**	**5 375**	**5 831**	**6 036**
- ubrukte lånemidler 2.9100	**7 105**	**5 021**	**51 908**	**25 888**	**3 259**
Netto langsiktig lånegjeld	**186 178**	**201 125**	**217 671**	**250 422**	**305 577**
Pensjonsforpliktelser utgjør	**142 345**	**156 529**	**170 417**	**179 056**	**190 237**
Langsiktig invest.gjeld	**54 267**	**52 477**	**102 268**	**99 169**	**122 006**
Driftsinntekter	**116 716**	**126 524**	**128 576**	**134 730**	**142 410**
Netto langsiktig invest.gjeld					
i % av driftsintektene	**46,5**	**41,5**	**79,5**	**73,6**	**85,7**
Antall innbyggere pr 31.12	**1 425**	**1 408**	**1 406**	**1 404**	**1 398**
Netto langsiktig gjeld					
i kroner pr innbygger	**130 651**	**142 844**	**154 816**	**178 363**	**218 582**

e. Gjeld og netto driftsresultat
Tabellen viser utviklingen av netto driftsresultat i forhold til investeringsgjeld.
(mill.kroner)

	2012	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**
Investeringsgjeld	54,3	52,5	102,3	99,2	122,0
Netto driftsresultat	2,6	5,9	1,4	0,7	-0,7

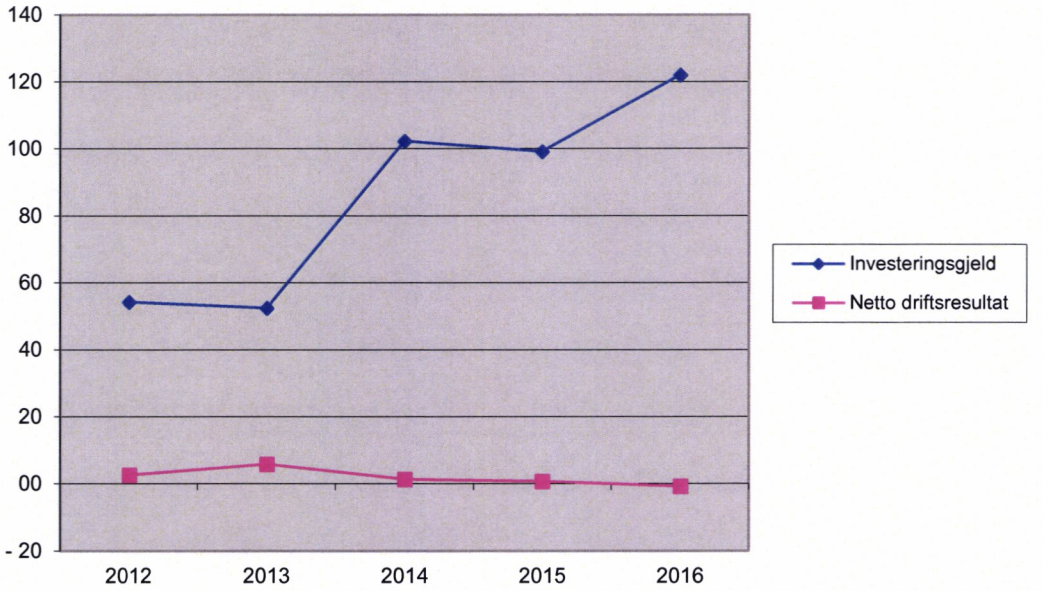

f. Egenfinansiering av investeringer
Nøkkeltallet viser utviklingen av kommunens evne til å egenkapitalfinansiere investeringer. Det bør tas hensyn til pensjonsmidler og utlån.
(mill.kroner)

	2012	2013	2014	2015	2016
Kapitalkonto	46 983	35 401	34 023	35 970	51 325
Sum anleggsmidler	239 453	241 956	257 069	292 223	362 938
Egenkapitalandel	20 %	15 %	13 %	12 %	14 %

g. Fonds.

Tabellen og diagrammet viser utviklingen av kommunens fondsavsetninger de siste 5 år.

	2012	2013	2014	2015	2016
Disposisjonsfond	0,0	0,3	0,4	1,1	1,1
Bundne driftsfond	4,5	4,7	5,5	5,7	5,4
Ubundne invest.fond	0,1	0,0	4,1	3,8	0,6
Bundne invest.fond	0,0	1,0	0,9	1,1	0,4
Sum fondsavsetninger	4,6	6,0	10,9	11,7	7,5
Regnskapsmessig mindreforbruk	1,5	0,0	0,6	0,4	0,0
Regnskapsmessig merforbruk	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Udisponert i investeringsregnskapet	0,0	4,0	0,0	3,9	0,0
Udekket i investeringsregnskapet	0,3	0,0	-0,4	0,0	-4,6
Likviditetsreserve	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Fonds og mer/mindreforbruk	6,4	10,0	11,1	16,0	2,9

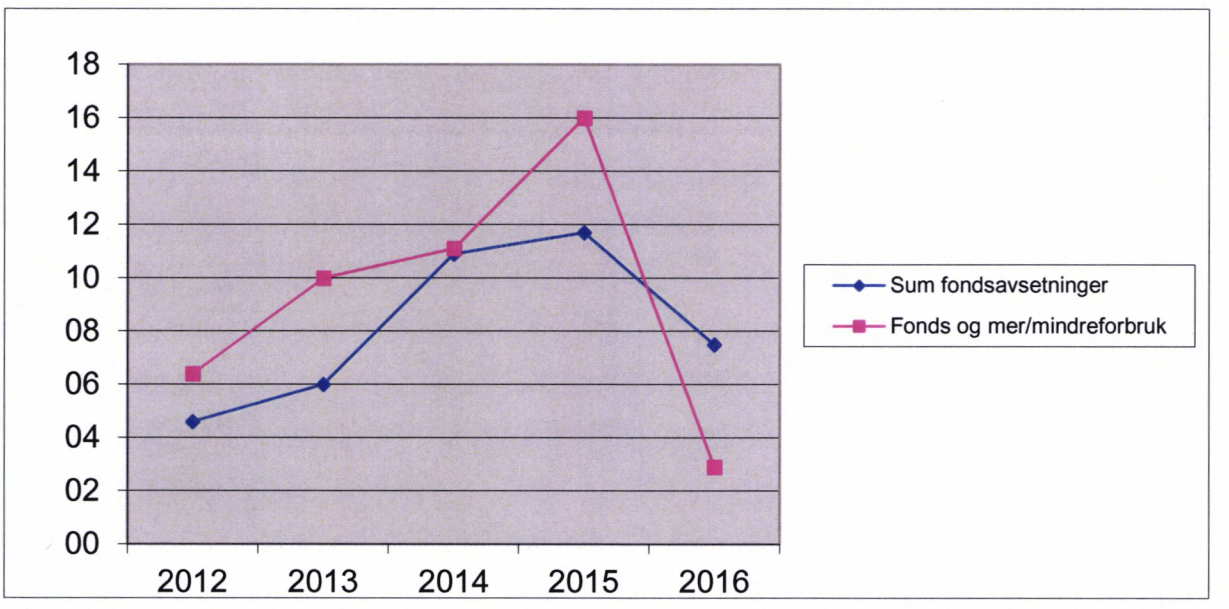

Tabell og kurver viser en oppgang fram til 2015, men fra 2015 til 2016 vises en stor nedgang. Dette beror på udekket i investeringsregnskapet bruk av fondsmidler i samme periode.

Konklusjon
Som regnskapsresultatet og oversiktene over økonomisk utvikling viser er følgende momenter avgjørende for kommunens videre økonomiske utvikling(jfr. Økonomiplanen for 2016-2019):

- Det må fortsatt arbeides målbevisst for å få redusert driftsutgiftene slik at de blir enda lavere enn våre driftsinntekter og at det blir mulig å foreta avsetninger til fremtidige investeringer og vedlikehold.
- Vesentlige avvik i driftsnivået gjennom året må budsjettjusteres/korrigerende tiltak iverksettes snarest mulig etter at avviket er kjent
- Aremark kommune har ved årsskiftet 85,7 % i netto lånegjeld i forhold til brutto driftsinntekter. Dette begynner å nærme seg en grense for hva som er forsvarlig.

Rådmannen viser ellers til det fremlagte regnskap og spesifiserte årsrapporter for de enkelte rammeområder/tjenestegrener.

Rådmannen vil takke alle ansatte og politikere for godt samarbeid og vel utført arbeid i 2016.

Aremark, 31.03.2017

Jon Fredrik Olsen
Rådmann

Mette Eriksen
Regnskaps- og økonomisjef

KOMMUNENS VIRKSOMHETER

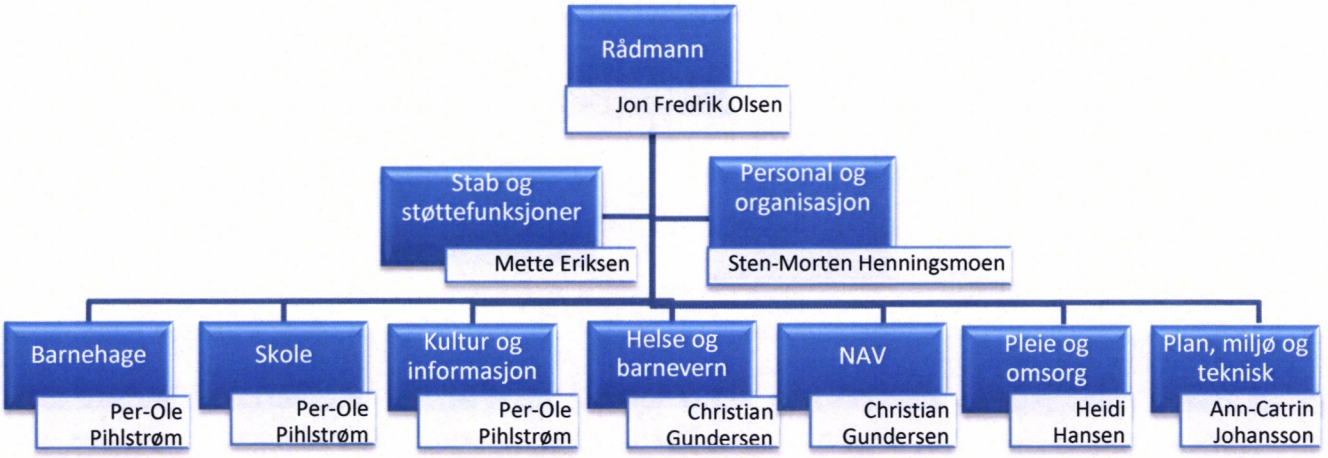

RAMMEOMRÅDE 11 POLITISK STYRING OG SENTRALADMINISTRASJON

Rammeområde 11 omfatter kommunens politiske ledelse, sentraladministrasjonen og reserverte tilleggsbevilgninger.

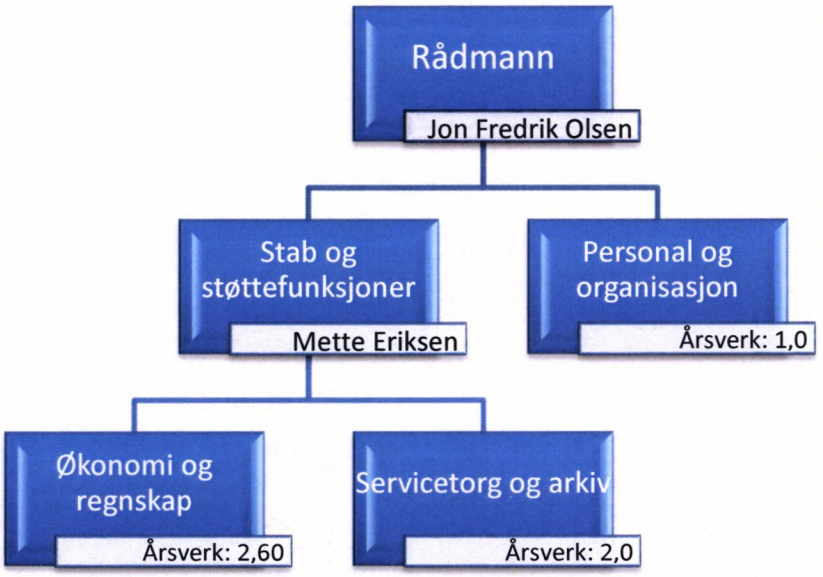

Beskrivelse av rammeområdet:

1101 Revisjon omfatter utgifter til kontrollutvalg, Indre Østfold Kontrollutvalgssekretariat og Indre Østfold Kommunerevisjon.

1103 Valg omfatter utgifter i forbindelse med kommune- og stortingsvalg.

111 Andre utvalg omfatter administrasjonsutvalg, arbeidsmiljøutvalg, forliksråd, eldreråd, råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne og ungdomsråd.

112 Sentraladministrasjonen omfatter rådmannskontor, arkiv, økonomi og regnskap, skatt og innfordring, personal og organisasjon, eiendomsskattekontor, IT, næringsutvikling (herunder sekretariatsfunksjon for Aremark Næringsforum), informasjon, lærlinger, tillitsvalgte, interkommunalt og internasjonalt samarbeid, tilskudd til menighetsrådet og fellesutgifter.

190 Reserverte tilleggsbevilgninger omfatter reserverte bevilgninger etter formannskapet bestemmelse og reserverte bevilgninger for lønnsoppgjørene.

Virksomhetens formål:
Sentraladministrasjonen skal legge til rette for:

- at organisasjonen skal fremstå som effektiv, rasjonell, robust, omstillingsorientert og samlet enhet
- å videreutvikle effektiv og hensiktsmessig forvaltning av kommunens økonomiske og menneskelige ressurser
- å gi innbyggerne best mulig tjenester og service

Økonomi:

Rammeområde	Regnskap pr 31.12.16	Justert budsjett 2016	Opprinnelig budsjett 2016	Avvik i kr.
11 Netto	**13 918 032**	**15 188 178**	**18 887 614**	**-1 270 146**

Kommentarer:
Mindreforbruket skyldes i hovedsak mindreforbruk IKT, fellesutgifter og inntekter fra premiefond

Personal:

	2013	2014	2015	2016
Antall årsverk	7,2	7,6	7,6	7,6
Sykefravær	10,2 %	9,7 %	2,1 %	7,6 %

Mål og resultater:

Tema	Mål/strategier/tiltak i budsjett 2016	Resultat/status
Politikk	Redusere politikergodtgjøring	Gjennomført.
Budsjett- og økonomiplanprosessen	Høy politisk og administrativ involvering	Gjennomført.
Økonomistyring	Høy fokus på økonomistyring	Gjennomført.
Samfunnsutvikling	Fokus på folkehelse Fokus på kultur Revidere kommuneplanens samfunnsdel og arealdel Strategisk arbeid med kommunestruktur	Administrativ folkehelsekomite. Stor aktivitetsøkning på Myrland Under arbeid. Gjennomført. Fortsetter som egen kommune.
Ledelsesutvikling		Fokus på internkontroll.
Personalpolitikk	Rekrutteringsfremmende tiltak Helse, miljø og sikkerhet (HMS) Kompetanseutvikling	Ingen spesielle tiltak. I tråd med AMUs plan. Spesielt på skolen og pleie/omsorg.
Internkontroll	Bruke internkontrollsystemet aktivt	Gjennomført med kontinuerlig utvikling.
IKT	Samarbeid om anbud på IKT drift med Halden kommune.	Gjennomført.

Kommunikasjonsarbeidet	Profesjonalisere informasjonsarbeidet eksternt og internt.	Ansatt kompetanse høsten 2016. Vedtatt strategisk kommunikasjonsplan.
Næring	Profesjonalisere næringsutviklings-arbeidet i samarbeid med Halden kommune. Etablere strategisk næringsplan. Avsetning til næringsfond kr 500 000	Strøket ifm budsjettreduksjon. Utsatt. Strøket ifm budsjettreduksjon
Lærlinger	Økt satsing på lærlinger ved å tilby lærlingeplass til bygdens ungdom.	Gjennomført.
Bosetting av flyktninger	Bosette 24 flyktninger	Endret vedtak: Ingen bosetting i 2016
Oppfølging av store investeringsprosjekter	Vann og avløp Rehabilitering av Aremark skole	Gjennomført med løpende oppfølging.

Netto driftsutgift pr. innbygger til adm. styring og fellesutgifter (inkl. edb, porto, kopiering, telefon mv.- eks. funksjonene 170, 171, 180 og 190)

Aremark 2013	Aremark 2014	Aremark 2015	Aremark 2016	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
7 065	7 893	7 699	8 063	3 832	10 631	4 138

Innbyggertallet i Aremark pr 31.12:

2012	2013	2014	2015	2016
1425	1408	1406	1404	1398

Utviklingen i 2016:

Folketall 1. januar	Fødte	Døde	Fødsels-overskudd	Innflyttingar		Utflyttingar		Netto-innflytting	Folkevekst	Folketall ved utgangen av 2016
				I alt	Av dette fra utlandet	I alt	Av dette til utlandet			
1404	10	9	1	73	2	80	2	-7	-6	1398

Netto driftsutgift til adm. og styring, i % av totalt netto driftsutgifter

Aremark 2013	Aremark 2014	Aremark 2015	Aremark 2016	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
10,8	11,5	10,9	11,0	7,5	13,6	7,7

Lønn til adm. styring og fellesutgifter i % av totale lønnsutgifter

Aremark 2013	Aremark 2014	Aremark 2015	Aremark 2016	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
10,7	11,5	10,4	10,3	7,0	10,8	6,4

RAMMEOMRÅDE 22 BARNEHAGE

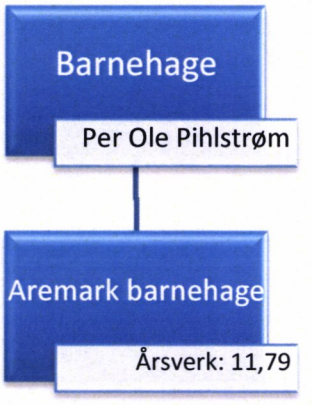

Beskrivelse av rammeområdet:

2210 Aremark kommunale barnehage

Aremark barnehage er en tre avdelings barnehage. Det er 2 avdelinger for barn i alderen 3 – 5 år og 1 småbarnsavdeling for barn i alderen 1-3 år, totalt 70 plasser. Årsverk er 11,87 årsverk fordelt på 16 personer.

Virksomhetens formål:
Trygghet, trivsel og tilhørighet.
Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene. (Barnehageloven §1 Formål 1.ledd).

Drift:
Ved hovedopptaket 2016 kunne barnehagen tilby alle søkere fra Aremark det tilbudet de ønsket seg. Barnehagen har mottatt noen søknader også etter hovedopptaket, og har kunnet tilby noen av dem plass utover høsten. Aremark kommune oppfyller kravet om full barnehagedekning (i h.h.t kommunestyrevedtak).
Barnehagen tilbyr 60 %, 80 % og 100 % plasser (40 % i særskilte tilfeller), og foreldrene kan ønske dager. Ønskene har i stor grad blitt imøtekommet.
Høsten 2016 gikk en stor barnegruppe over fra barnehagen til skolen. Det var ikke nok søkere til å fylle opp alle plassene, og vi fikk en overbemanning.

Økonomi:

Rammeområde	Regnskap pr 31.12.16	Justert budsjett 2016	Opprinnelig budsjett 2016	Avvik i kr.
22 Netto	**7 288 722**	**7 204 469**	**7 482 630**	**84 253**

Kommentarer:
Merforbruket skyldes i hovedsak kjøp av plasser for barn fra Aremark som går i barnehager i andre kommuner.

Personal:
Det er kun én mann i personalgruppa. Vi har en stor andel fagarbeidere blant våre ansatte. I løpet av året er det perioder med sykefravær, dette betyr at barnehagen må bruke vikarer for å opprettholde forsvarlig drift. Dette vurderes fra dag til dag. Da det er begrensede midler til å sette inn vikar, må styrer også i større grad brukes i miljøet, men ikke i fulle vakter. Noe mer vikararbeid på styrer er ikke mulig, hvis de andre oppgavene til styrer skal ivaretas.
Pga. overbemanning og dermed forflytning av to pedagoger, til sammen 140%, til skolen, så hadde vi på høsten litt manko på pedagogisk bemanning i fht antall barn. Dette tilsvarte 20% i flg. lovverket. Personalet som jobber med de minste barna har gått på etter- og videreutdanning på Høgskolen i Østfold.

	2013	2014	2015	2016
Antall årsverk	12,14	12,14	13,14	11,87
Sykefravær	4,8 %	1,8 %	4,6 %	9,1 %

Mål og resultater:

Tema	Mål/strategier/tiltak i budsjett 2015	Resultat/status
Miljørettet helsevern	Formålet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler *«er å bidra til at miljøet i barnehager, skoler og andre virksomheter fremmer helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold samt forebygge sykdom og skade.*	Barnehagen har egen handlingsplan mot mobbing. Barnehagen utarbeidet en plan for hvordan arbeide med sosial kompetanse. Siste halvdel av 2016 gikk vi bort fra den planen, og jobbet heller med Udir sin plan «Barns trivsel – voksnes ansvar» på personalmøtene.
Folkehelse	«Sjumilsteget» er også en del av vårt arbeid med tanke på tettere samarbeid på tvers av virksomhetene i et folkehelseperspektiv	Tverrfaglig team er et resultat av nettopp «sjumilssteget» og tettere samarbeid mellom etatene. Vi har oppsatt møteplan. Vi tar opp felles tema og enkeltsaker, hvor vi gir råd og veiledning. Høsten 2016 ble det arrangert ett foreldremøte i barnehagen basert på temaet «Jeg – en bygger» som var ett tverretatlig samarbeid. 11. november hadde vi felles planleggingsdag med skolen. Dette var en avslutning på KoRus kursene som flere av våre ansatte hadde deltatt på.
Helsefremmende tiltak	Det ble jobbet med kriteriene for «Helsefremmende barnehager». Barnehagen søkte om å bli en helsefremmende barnehage.	Vi ble sertifisert som helsefremmende barnehage våren 2016. Vi har jobbet med kriteriene på noen personalmøter, og ønsket på høsten å ha ekstra fokus på kriteriene rundt matservering og hygiene i barnehagen.

	Fokus på utetid for barna ½ halvdel av 2016. Fokus på hygiene og matservering i andre ½ del av 2016 Bruk av idrettshallen	Alle barna er ute hver dag, så fremt temperaturen tillater det. Barnehagen har hatt egne aktivitetsdager, en gang pr mnd. Vi har laget et motorikk rom på den ene store avdelingen, som alle kan benytte. Tidlig på høsten valgte vi å bruke personal (pga. overbemanning) på å lage varm lunsj en gang i uka. Vi innhentet også informasjon fra mange andre barnehager i fht. matservering og pris. Dette la vi til grunn når vi skulle planlegge å legge inn fast en varm lunsj i uka. I tillegg lagde bygdekvinnelaget varm lunsj en gang i mnd. frem til des. Vi har fått tildelt en tid hver onsdag. Ingen bruk på høsten`16 pga vannlekkasje i hallen.
Familieråd	Virksomhetsleder har et koordineringsansvar for etablering og drift av familieråd	Dette er ikke gjennomført, men blir ivaretatt gjennom tverrfaglig team.
Overgang barnehage til skole	Samarbeid med skole senest året før barnet kommer i skolealder	Dette gjennomføres og er innarbeidet i eget årshjul. Barnehagen og skolen ble slått sammen som felles virksomhet, og plan for overgang barnehage til skole skal derfor opp til ny vurdering.

Sammenligning KOSTRA/nøkkeltall

Netto driftsutgifter, barnehage, i % av totale netto driftsutgifter

Aremark 2013	Aremark 2014	Aremark 2015	Aremark 2016	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
7,9	7,7	7,5	8,2	13,8	8,7	14,7

Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager

Aremark 2013	Aremark 2014	Aremark 2015	Aremark 2016	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
109 409	105 070	103 556	149 161	131 570	149 715	138 739

Andel barn 1-5 år med barnehageplass i %

Aremark 2013	Aremark 2014	Aremark 2015	Aremark 2016	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
87,9	84,5	80,6	73,2	89,1	89,1	91,0

Ved hovedopptaket 2016 fikk alle som ønsket, plass i Aremark kommunale barnehage.

RAMMEOMRÅDE 23 AREMARK SKOLE OG SFO

Beskrivelse av rammeområdet:

Aremark skole er Aremark kommunes eneste skole. Det er en kombinert skole for elever fra 1. til 10. klassetrinn. Skolen har ansvar for all opplæring på grunnskolenivå og har et tilbud om skolefritidsordning for elever fra de fire laveste klassetrinn.
Voksenopplæring og kulturskole er ansvarsområder innen rammeområdet.

Oversikt over antall elevtall (uten hensyn til inn- og utflytting):

2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
180	177	180	182

Antall barn i skolefritidsordningen var høsten 2016 46, hvorav 23 hadde hel plass.

Virksomhetens formål:

Målet for skole og SFO er å legge forholdene til rette for at elevene skal oppleve barne- og ungdomsårene som en god, trygg og meningsfylt tid der læringen skal ha en sentral plass, men der også opplevelsen av å være aremarking befester seg med tanke på en framtid i Aremark.

Aremark kommune er en MOT-kommune, og Aremark skole er en MOT-skole.
De tre setningene som uttrykker MOTs kjerneverdier og MOT-pedagogikkens grunnprinsipper er:
--- mot til å leve
--- mot til å bry seg
--- mot til å si nei
Aremark skole har en sosial læreplan som inkluderer handlingsplanen mot mobbing, og det arbeides kontinuerlig for utviklingen av et helhetlig læringsmiljø som fremmer både sosial og faglig utvikling. En positiv utvikling hviler på et konstruktivt skole/hjem-samarbeid.

Kulturskolen skal først og fremst være et tilbud der barn og ungdom kan få utviklet sine kreative ferdigheter. Det gis i dag tilbud om opplæring på gitar og piano.

Voksenopplæringen skal ivareta behovet for opplæring i språk og samfunnskunnskap etter det til enhver tid gjeldende regelverk for voksne.

Drift
Skolen søker lojalt å utføre de oppdrag som ligger i lovverk og i føringer fra lokale og sentrale myndigheter. Vi følger opp nasjonale prøver og elevundersøkelsen. Resultatene benyttes i skolens utviklingsarbeid både systemrettet og i arbeidet for den enkelte elev.

Alle elever i norsk skole har etter opplæringslovens § 9a-1 rett til et godt fysisk og psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel og læring. Aremark skole arbeider bevisst med å utvikle læringsmiljøet.

Skolen har fem politisk vedtatte satsingsområder i utviklingsarbeidet fram til 2017 som er gjenstand for et skolebasert utviklingsarbeid. Elementene i utviklingsarbeidet er:
--- Ungdomstrinn i utvikling
--- Spesialundervisning
--- Nasjonale prøver
--- Sosial læreplan og utviklingen av et helhetlig læringsmiljø
--- Digitale ferdigheter

Høsten 2016 ble det lagt fram en tilstandsrapport for oppvekst for Aremark kommunestyre. I denne rapporten prioriteres følgende to satsingsområder for forbedringsarbeidet i 2017:

- Grunnleggende ferdigheter i lesing med vekt på tidlig innsats
- Inkluderende læringsmiljø

I Aremark kommunes folkehelsearbeid er det vedtak om at arbeidet med helsefremmende skole og barnehage skal vektlegges sterkt. Aremark skole ble i 2016 sertifisert som helsefremmende skole og deltar i Folkehelsas nettverk sammen med en rekke andre skoler i Østfold.

En positiv utvikling hviler på et konstruktivt skole/hjem-samarbeid og tilfredsstillende aktivitet i brukermedvirkningsorganene. Foreldrerådets arbeidsutvalg (FAU) er etablert og fungerer godt. Skolemiljøutvalget (SMU) og Samarbeidsutvalget (SU) er opprettet etter loven og avholder møter. Det samme gjelder elevrådet. Elevrådet er delt for barneskole og ungdomsskole og til hvert av disse er det oppnevnt elevrådskontakt blant lærerne. SMU er en bærebjelke i skolens læringsmiljøsatsing, og fra 1. april 2016 er det opprettet et felles samarbeidsutvalg for barnehage og skole.

Elevene i 7.klasse reiser på leirskole til "Kragerø maritime leirskole" i uke 35. Det er et positivt opphold med læring av sjøvett og om livet i havet i tillegg til at det bygger opp om et positivt klassemiljø ved å være sammen over tid.

10.klasse reiser hvert år på tur med "hvite busser til Auschwitz" til Polen, Tsjekkia og Tyskland. Elever og foreldre sørger for økonomi via en klassekasse som foreldrene har ansvar for. Penger samles inn ved dugnad, loddsalg, etc.

Aremark kommunestyre vedtok i 2014 en oppgradering av skoleanlegget. Oppgraderingen ble sluttført i 2016.

Fra skoleåret 2015/2016 ble ordningen med leksehjelp lagt om til å strekke seg over 3. til 10. årstrinn. Ungdomsskolens elever får tilbud om leksehjelp i samarbeid med fritidsklubben på Myrland.

SFO har ulike aktiviteter gjennom året. Onsdager, med hel dag, blir det gjennomført temadag/utflukter og variert opplegg for barna.

Økonomi:

Rammeområde	Regnskap pr 31.12.16	Justert budsjett 2016	Opprinnelig budsjett 2016	Avvik i kr.
23 Resultat	**20 743 482**	**21 700 272**	**21 318 873**	**-956 791**

Rammeområdet har et positivt avvik på 956 000.

Poster som bidrar betydelig til det positive resultatet er:

- Det er et mindreforbruk på lønn inkl. sosiale utgifter i hovedsak på SFO og kulturskolen.
- Merinntekt i forhold til budsjett på tilskudd fra staten til både grunnskole og voksenopplæring
- Skolefritidsordningen har en merinntekt i forhold til budsjett på brukerbetaling

Personal:

	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Antall årsverk	29,43	31,01	30,79	34,01
Sykefravær	6,2 %	7,6 %	6,2 %	7,2 %

Mål og resultater:

Tema	Mål/strategier/tiltak i budsjett 2016	Resultat/status
Skolebasert utviklingsarbeid	Satsingsområder 2013/2017: Ungdomstrinn i utvikling Spesialundervisning Nasjonale prøver Sosial læreplan og utvikling av et helhetlig læringsmiljø Digital ferdighet	Skolen utarbeider årlige utviklingsplaner for operasjonalisering av satsingsområdene
Lesing som grunnleggende ferdighet	Skolen skal kontinuerlig arbeide med dette som satsingsområde	Det er opprettet funksjon som leseveileder Det satses på tiltaket «språkløyper», blant annet i samarbeid med barnehagen
Klasseledelse	Et godt klassemiljø som gir et godt læringsmiljø. Lærere og assistenter skal ha god kjennskap til den enkelte elev.	Skolens personale arbeider kontinuerlig med dette i forbedringsarbeidet i planleggingsdager og fellessamlinger.
Tidlig innsats	Aremark skole kartlegger og følger opp enkeltelever som sliter faglig	Leseveileder er opprettet Stillinger er opprettet etter øremerkede midler til tidlig innsats
Helsefremmende skole	Innføring av skolefruktordning Sertifisering Nettverksarbeid	Fruktordning innført Skolen er sertifisert Skolen deltar i Folkehelsas nettverk
Ledelsesstruktur/ funksjonsstruktur	Endre ledelsesstruktur/funksjonsstruktur for å distribuere ledelse nærmere elever/personale i det daglige	Avdelingslederstruktur ble gjennomført fra august 2016
Kulturskolen	Gjennomgang av kulturskolen	Gjennomgangen er utsatt
Tverrfaglig samarbeid	Aremark skole skal være aktive i kommunens tverrfaglige arbeid	Aremark skole deltar etter målsettingene
Oppgradering av skolen	Bygningsmassen ved skolen skal oppgraderes til et forsvarlig teknisk og pedagogisk nivå	Arbeidene på tomta startet sommeren 2015 og ble sluttført i 2016

Sammenligning KOSTRA/nøkkeltall:

Netto driftsutgifter, grunnskole, i % av totale netto driftsutgifter

Aremark 2013	Aremark 2014	Aremark 2015	Aremark 2016	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
21,9	21,7	22,9	23,9	23,3	21,9	23,0

Netto driftsutgifter, grunnskole, pr innbygger

Aremark 2013	Aremark 2014	Aremark 2015	Aremark 2016	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
14 301	14 853	16 227	17 414	11 945	17 196	12 632

Korrigert brutto driftsutgifter pr elev

Aremark 2013	Aremark 2014	Aremark 2015	Aremark 2016	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
122 586	130 221	144 358	153 549	113 659	164 795	119 525

Elever pr kommunal skole

Aremark 2013	Aremark 2014	Aremark 2015	Aremark 2016	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
180	177	175	182	283	77	233

RAMMEOMRÅDE 24 KULTUR OG INFORMASJON

Beskrivelse av rammeområdet:

2410 Kulturkontoret omfatter administrasjon av kultur, Myrland Ungdomsgård, biblioteket, svømmehall, bygdekino, Furulund Allbrukshus.

2411 Aremark folkebibliotek er et kombinert skole- og folkebibliotek. Mediebeholdningen er på ca 12 000 enheter, fordelt på bøker, lydbøker og DVD-er. Tidsskrifter og e-bøker kommer i tillegg.
Mye av 2016 gikk med til planlegging av og innflytting i nytt bibliotek. Begynnelsen av året ble det gjennomført en større kassasjonsjobb med påfølgende bokloppemarked. En viktig jobb å få gjort før flyttingen. Andre arrangementer var det vanskelig å gjennomføre i denne perioden p g a plassmangel, da skolen tok i bruk halvparten av bibliotekets areal til undervisning.
Sommerlesaksjonen for barneskolen hadde ikke Aremark bibliotek mulighet til å delta på i år, men det var mulighet for å delta i Halden bibliotek, noe en del gjorde.
I september kunne biblioteket endelig åpne for normal drift til glede for både innbyggere og biblioteksjef.
Fra september til desember har biblioteket gjennomført 14 ulike arrangementer for både store og små. Det har vært eventyrstunder, brettspilldag med quiz, språkkaféer i samarbeid med Frivilligsentralen, foredrag og litterære lunsjer. Det er økning i besøket i biblioteket, og utlånstallene er stigende.

2412 Furulund – aktiviteter
Utleie av møtelokaler/storsal organiseres av kafévert i samarbeid med kultur.
Svømmebassenget er åpent for publikum 8 måneder i året. Skolen benytter bassenget til svømmeopplæring.
Bygdekinoen kommer med filmfremvisning ca. 8 ganger pr år. Fremvisningen er digitalisert og kjører 3D visninger.

2413 Myrland Ungdomsgård
Aremark Fritidsklubb har klubblokaler på Myrland Ungdomsgård. Klubben holder åpent hver tirsdag og fredag og er et møtested for ungdom i et rusfritt miljø. Tirsdag er det «etter skoletid» med matservering (til selvkost) og leksehjelp.

2415 Strømsfoss Mølle

2417 Aremarkhallen
Benyttes av skole/ SFO, barnehagen, frivilligsentralen, idrettsforeningen og ungdomsklubben som bruker hallen hele uka på dag- og kveldstid med mange ulike aktiviteter. Fotball, innebandy, friidrett og spinning, samt andre lag og foreninger benytter hallen i helger.

2419 Øvrige kulturmidler
Omfatter budsjettet for tildeling av kulturmidler til idrett, lag og foreninger, kultur-/idrettspris. Diverse arrangement. Museumsstøtte til drift av Arestad Prestegård ved eier Aremark Historielag.

2420 Frivilligsentralen

2425 Næring og informasjon

Virksomhetens formål:
Tjenestegren kultur har som målsetting å bidra til et aktivt kulturliv i kommunen for barn, unge og voksne. Å legge til rette for et levende lokalsamfunn med nyskapningsevne, verdiskaping, kulturelt mangfold, frivillig innsats, like muligheter for alle og fravær av diskriminering.
Et mål om levende samfunnsliv betyr fokus på sosiale aktiviteter der alle innbyggere får mulighet til å delta. Kulturtilbudet som idrett, ungdomsklubb, folkebibliotek, konserter og festivaler er viktige sosiale aktiviteter. Legge til rette for et godt samarbeid med frivillige (Frivilligsentralen).

Drift:

Bibliotek: Medieholdning på ca 12000 enheter.
Utlån bøker:

2012	2013	2014	2015	2016
14777	15063	10635	Ca som i 2014	10085

Besøkstall stigende. Mer utlån av ebøker.

Besøkende Myrland ungdomsklubb:
Snitt på

2012	2013	2014	2015	2016
1964	1833	2192	2041	

Besøk svømmebasseng:

2012	2013	2014	2015	2016
1455	1703	1563	820	1557

*Nedgang i besøkende i 2015 skyldes omfattende rehabilitering av bassenget i åpningsperioden.

Besøk Bygdekino:

2012	2013	2014	2015	2016
458	415	343	469	539

Økonomi:

Rammeområde	Regnskap pr 31.12.16	Justert budsjett 2016	Opprinnelig budsjett 2016	Avvik i kr.
24 Netto	**3 104 391**	**3 537 663**	**3 915 885**	**-433 273**

Mindreforbruket/merinntekten er i hovedsak på kultur, Myrland og Furulund.

Personal:

	2013	2014	2015	2016
Antall årsverk	5,03	3,45	3,45	2,56
Sykefravær	3,3 %	20,1 %	2,4 %	3,5 %

Mål og resultater:

Tema	Mål/strategier/tiltak i budsjett 2016	Resultat/status
Aktiviteter	Vårmønstring Strømsfossdagen Juleveiåpning	Gjennomført
Myrland	Åpent to kvelder i uka for ungdomsskoleelever: Tirsdag «etter skoletid»-servering av middag og leksehjelp. Fredag klubbkveld med tilbud om fysisk aktivitet i Aremarkhallen. Myrland er en ungdomsklubb med MOT.	Gjennomført
Bibliotek	Innflytting i nytt bibliotek og økning i aktiviteten i biblioteket	Gjennomført
Strømsfoss Mølle		
Kanaltangen		
Indre Østfold Utvikling		
Frivilligsentralen		
Helsefremmende tiltak	Aremarkhallen og svømmehallen gir gode muligheter for aktivitet for barn unge og voksne. Aktiv på dagtid, trim på dagtid, Myrland bruker hallen fredag kveld.	Gjennomført
Furulund	Opprettholde tilbudet.	Gjennomført

Sammenligning KOSTRA/nøkkeltall

Netto driftsutgifter kultur, i % av totale netto driftsutgifter

Aremark 2013	Aremark 2014	Aremark 2015	Aremark 2016	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
6,1	5,9	5,4	5,3	3,3	2,9	3,9

Netto driftsutgifter til folkebiblioteket pr. innbygger

Aremark 2013	Aremark 2014	Aremark 2015	Aremark 2016	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
528	443	558	602	241	450	272

RAMMEOMRÅDE 31 BARNEVERN OG HELSE

Beskrivelse av rammeområdet:

3111 Helsestasjonstjenesten omfatter drift av helsestasjonen.
Tjenesten drives i medhold av lov om kommunehelsetjenester og omfatter miljørettet helsevern, helsestasjonsvirksomhet, helsetjenester i skoler og opplysningsvirksomhet i henhold til lover og forskrifter. Det er i tillegg opprettet et eget tilbud rettet mot ungdom, Ungdommens helsestasjon, jordmortjenester blir levert i samarbeid med Halden kommune.
Helsesøstertjenesten har et særlig ansvar overfor barn/unge, deres familier og nærmiljø.

3112 Legetjenesten omfatter kommunelege samt to hjemler for fastlege, slik at legedekningen er tilfredsstillende for befolkningen. Det er pr i dag 60 % stilling som kommunelege i Aremark. I tillegg har den ene fastlegen 10 % stilling som smittevernlege.

3113 Miljørettet helsevern
Gjelder kjøp av tjenester. Aremark kommune kjøper tjenester fra Sarpsborg kommune på dette området, og som tidligere nevnt utøver den ene fastlegen arbeidet som smittevernlege i 10 % stilling knyttet til miljørettet helsevern.

3114 Fysioterapitjenesten omfatter tiltak innen forebyggende helsearbeid, helsestasjonsvirksomhet, skolehelsetjeneste, barnehage, opplysningsvirksomhet, behandling av sykdom, skade eller lyte, habilitering/rehabilitering, tilrettelegging av det fysiske miljøet for den enkelte, tekniske hjelpemidler, samt omsorg - i og utenfor institusjon. Tiltak kan grovt deles inn i forebyggende tiltak, undersøkelse og behandling, habilitering/rehabilitering og veiledning/undervisning.
Kommunalt driftstilskudd gis i dag til 0,5 årsverk for fysioterapeut, samt at kommunen har 0,5 årsverk for fastlønnet kommunefysioterapeut.

3115 Psykiatritjenesten er organisert som en del av Barnevern og helse. Tjenesteområdet følger direkte av både helse- og sosiallovgivningen med vekt på å sikre mennesker med psykiske lidelser likeverdige helsetjenester, tilfredsstillende omsorgstilbud og nødvendige helsetjenester på lik linje med andre brukergrupper. Mennesker med psykiske lidelser er en forsømt pasientgruppe, og kommunens arbeid skal sørge for et forbedret tilbud til gruppen.
Arbeidet har fulgt sentrale myndigheters opptrappingsplan for psykisk helse, og har vært delfinansiert gjennom øremerkede midler i tiden 1999-2008. Fra 2009 inngikk tilskuddet til arbeidet i rammeoverføringene til kommunen.
Fokus vil fortsatt være rettet mot å styrke tjenestetilbudet til personer med psykiske lidelser slik at gruppen sikres:

- Tilfredsstillende bolig med tilstrekkelig bistand
- Mulighet til meningsfylte aktiviteter og sosialt fellesskap
- Nødvendige helsetjenester og individuell oppfølging

3116 Folkehelse. Folkehelsearbeidet i kommunen skal drives etter Lov om folkehelsearbeid, formålet er å fremme folkehelse, herunder utjevne sosiale helseforskjeller. Folkehelsearbeidet skal fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse.
Det er opprettet en kommunal folkehelsekomite hvor rådmann, virksomhetsleder barnevern og helse, kommunelege, virksomhetsleder kultur/næring samt folkehelsekoordinator inngår.

3130 Barneverntjenesten omfatter tjenester gitt i medhold av lov om barneverntjenester. Oppgavene dreier seg i hovedsak om undersøkelser og utredninger på bakgrunn av bekymringsmeldinger for barn og ungdom, saksforberedelser for fylkesnemnda for sosiale saker, iverksettelse av tiltak som støttekontakter, besøkshjem, fosterhjem, og plasseringer i institusjon, oppfølging av vedtak, rådgivning, tilsyn og forebyggende tiltak for barn og ungdom.

Virksomhetens formål:
Organiseringen av dagens virksomheter har som formål å skape større fleksibilitet mellom fagområdene, samt utnytte både faglige og økonomiske ressurser på en slik måte at innbyggerne opplever å møte en helhetlig tjeneste.

Drift
Stillingen til virksomhetsleder for barnevern og helse er lokalisert på rådhuset. Foruten oppgaver med å ivareta administrative forhold, knyttet til kommunehelsetjenesten som omfatter blant annet helsestasjon, kommunelege, fysioterapitjenesten og psykiatritjenesten, skal stillingen ivareta både det utøvende og det administrative ansvaret for barneverntjenestens kjerneoppgaver.

Økonomi:

Rammeområde	Regnskap pr 31.12.16	Justert budsjett 2016	Opprinnelig budsjett 2016	Avvik i kr.
31 Netto	**7 407 201**	**8 319 375**	**8 543 692**	**-912 174**

Kommentar:
- Sykefravær med delvis inntak av vikar
- Rimeligere tiltak barnevern

Personal:

	2013	2014	2015	2016
Antall årsverk	6,4	7,0	7,0	7,0
Sykefravær	4,6	7,1	11,1	14,3 %

Mål og resultater:

Tema	Mål/strategier/tiltak i budsjett 2016	Resultat/status
Tverrfaglig tilnærming	Barnevern, psykiatri og rus har flere fellesnevnere. Kommunens øvrige tjenester overfor barn og unge er viktige samarbeidsparter. Kvalitet i arbeidet gir bedre tjenesteyting og vil på sikt også være kostnadseffektivt. Tidlig innsats er den strategiske hovedtilnærmingen innenfor dette virksomhetsområdet.	Samarbeidet med de øvrige instanser i kommunen, som har behov for bistand har hatt en positiv utvikling i perioden. Dette arbeidet videreføres og videreutvikles for å opprettholde dagens nivå og forbedres.
Tidlig innsats	Tilstedeværelse/samarbeid barnehage, skole, ungdomsklubb Videreutvikle tverrfaglig samarbeid (tverrfaglig team for barn og unge)	Tidlig innsats er et satsningsområde, som blant annet ivaretas av tverrfagligteam, Deltagerne i

	Delta i utviklingen av tverrfaglige samarbeidsmetoder og forebyggende arbeid.	teamet har i perioden deltatt i kompetansehevende tiltak som, barn i rusfamilier og prosjektet tidlig inn i regi av Korus Øst.
Kompetansesikring	Kompetanseheving av de ulike fagretningene vil vektlegges, for på denne måten å kunne møte befolkningens behov med kvalitativ god metodikk og kunnskap på de ulike fagområdene	Det har i perioden vært fokus på kompetansehevende tiltak for å møte de utfordringene kommunen har hatt og får fremover, spesielt på integrering av flyktninger og barn og unge.
Folkehelse	Virksomheten har koordineringsansvar og har sekretariatsfunksjon for den administrative Folkehelsekomite Utarbeide skriftlig oversikt over helseutfordringene i kommunen (kommuneplanens samfunnsdel)	Sjumilsteget i regi av fylkesmannen og 18000 timer i regi av fylkeskommunen, har hatt en sentral plass i folkehelsekomitens arbeid, dette vil fortsatt utvikles og arbeides med videre.

Sammenligning KOSTRA/nøkkeltall

Barnevern

Netto driftsutgifter til sammen pr. innbygger

Aremark 2013	Aremark 2014	Aremark 2015	Aremark 2016	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
1 753	2 458	2 174	1 916	2 341	1 804	1 913

Andel barn med barneverntiltak ift. innb. 0-17 år, prosent

Aremark 2013	Aremark 2014	Aremark 2015	Aremark 2016	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
5,6	5,9	6,4	8,0	-	-	4,9

Andel barn med tiltak pr 31.12 med utarbeidet plan, prosent

Aremark 2013	Aremark 2014	Aremark 2015	Aremark 2016	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
60	100	92	83,3	-	-	84,1

Kommunehelsetjenesten

Netto driftsutgifter for kommunehelsetjenesten i % av totale netto driftsutgifter

Aremark 2013	Aremark 2014	Aremark 2015	Aremark 2016	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
4,0	4,5	4,0	3,8	4,3	6,1	4,6

Netto driftsutgifter pr. innbygger til kommunehelsetjenesten

Aremark 2013	Aremark 2014	Aremark 2015	Aremark 2016	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
2 585	3 090	2 816	2 808	2 196	4 812	2 507

Legeårsverk pr. 10.000 innbyggere i kommunehelsetjenesten

Aremark 2013	Aremark 2014	Aremark 2015	Aremark 2016	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
11,4	11,4	17,1	17,2	10,9	16,6	10,6

Fysioterapiårsverk pr. 10.000 innbyggere

Aremark 2013	Aremark 2014	Aremark 2015	Aremark 2016	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
3,7	3,7	7,4	7,5	7,7	11,7	9,0

RAMMEOMRÅDE 32 NAV

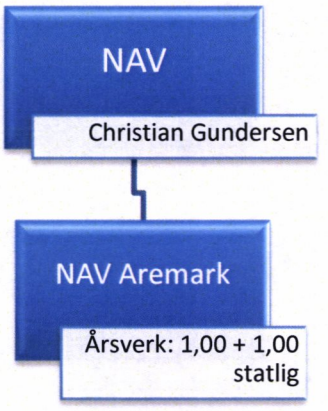

Beskrivelse av rammeområdet:
3220 Fellestjenester sosial
Her ligger det lønn til faste stillinger og administrative kostnader knyttet til drift av det kommunale området i NAV (sosiale tjenester).

3221/3222 Sosialkontoret (økonomisk sosialhjelp og andre sosiale formål)
Kapitlet hjemler i hovedsak ytelser og tjenester i henhold til Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen og skal fremme økonomisk og sosial trygghet, samt bedre levevilkårene for vanskeligstilte.
I tillegg til økonomisk rådgivning og hjelp, har NAV Aremark ansvaret for arbeidet med bosetting av flyktninger, det kommunale rusområdet og formidling av husbankens låne- og støtteordninger.

Virksomhetens formål:
NAVs visjon "Vi gir mennesker muligheter" skal stå sentralt i utformingen av tjenestetilbudet til brukerne våre.

NAV-Aremark skal bygge sitt arbeide på NAV-reformens overordnede målsettinger.

- Få flere i arbeid og færre på stønad
- Gjøre det enklere for brukerne, og tilpasse forvaltningen til brukernes behov
- Få en helhetlig og effektiv arbeids- og velferdsforvaltning.

Mål og styringsparametere for områdene blir gitt i mål- og disponeringsbrevet til fylkene tidlig hvert år.

Organiseringen av dagens virksomheter har som formål å skape større fleksibilitet mellom fagområdene, samt utnytte både faglige og økonomiske ressurser på en slik måte at innbyggerne opplever å møte en helhetlig tjeneste.

Drift:
Stor oppmerksomhet i arbeid med enkeltpersoner som har vært langtidsmottakere av sosialstønad eller står i fare for å bli langtidsmottakere. Fokus for arbeidet har vært å få brukeren over i aktivitet eller andre stønadsordninger som er mer hensiktsmessig. Dette i tråd med NAV-reformens intensjon.

Økte henvendelser i forhold til rus. Det er også en tendens til at eldre rusmisbrukere i større grad har oppsøkt kontoret for hjelp.
Det har i løpet av 2016 vært en økning når det gjelder gjeldsrådgivning, da spesielt i forbindelse med kredittkortgjeld.

Økonomi:

Rammeområde	Regnskap pr 31.12.16	Justert budsjett 2016	Opprinnelig budsjett 2016	Avvik i kr.
32 Netto	**4 008 500**	**3 506 474**	**5 631 012**	**502 026**

Kommentar:

- Merutgift ifm flyktninger der inntekten er ført på annen ramme

Personal:

	2013	2014	2015	2016
Antall årsverk kommunale	2,5	1,4	1,4	1,4
Sykefravær	3,9 %	6,3 %	0,0 %	0,2 %

Mål og resultater:

Tema	Mål/strategier/tiltak i budsjett 2016	Resultat/status
Redusere omfanget av øk.sosialhjelp	Kvalifiseringsstønad og AAP (Arbeidsavklaringspenger) har som intensjon å få brukere over fra passiv til aktiv ytelse/stønad. Dette blir spesielt viktig når man ser en økning i antall arbeidsledige. Dette setter krav til medarbeidere i NAV om å arbeide slik at brukere kommer på riktig ytelse. Uførereformen ble implementert 2015, reglene for å kombinere arbeid med uføretrygd støtter opp under regjeringens mål om at flest mulig skal delta i arbeidslivet med de mulighetene de har.	Vi ser store utfordringer ved arbeidsmarkedet i tiden fremover, å få brukere ut i aktivitet blir et fokusområde det satses på. For flyktningene blir introprogrammet en sentral aktivitet. 2016 har vært belastende i forhold til tilflytting av sosialhjelpsmottagere, vi ser en økning av tilflyttere, som er avhengig av sosialhjelp i hverdagen, dette som et resultat av blant annet lave boligpriser og lave boutgifter ved leieforhold. Mottakere av sosialstønad under 30 år skal aktiviseres fra nyttår 2017, noe som vil utfordre medarbeiderne i NAV og kommunen på både personal og økonomi siden.
Bosetting av flyktninger	Aremark kommune har tatt imot familier med barn, dette med tanke på en god integrering.	Bosetting av flyktninger i Aremark har så langt vært vellykket. I 2015 bosatte vi 15 flyktninger i kommunen. Situasjonen rundt flyktning familiene er tilfredsstillende når det gjelder bolig, skole, fritid og språkopplæring og oppfyller lovverkets krav til dette. De ansatte har deltatt på kompetansehevende tiltak for å møte de utfordringene bosetting av flyktninger har ført med seg. De har skaffet seg kunnskap

		som er og vil bli nyttig i prosessen rundt bosatte flyktninger.
Arbeid først	Arbeid/aktivitet for trygd og sosialhjelp Bruktstua – samarbeid med frivillige (Frivilligsentralen)	Arbeid og aktivitet er og har vært sentrale begreper i NAV og en rettesnor for arbeidet som er utført i 2016, det vil hele tiden være fokus på aktivitet og å gi mennesker muligheter. Fra nyttår 2017 vil det kreves aktivitet for sosialstønad for personer under 30 år. Den frivillige delen av Aremark samfunnet har bidratt og bidrar aktivt for å få mennesker ut i meningsfull aktivitet, dette arbeidet må opprettholdes og videreutvikles fremover.
Økonomisk sosialhjelp	Sikre tilstrekkelig økonomi til livsopphold, med særlig fokus på barnefattigdom og vektlegging av barnefamilier og enslige forsørgere	NAV har hatt og skal ha fokus på arbeid og aktivitet, men samtidig sørge for at mennesker opprettholder et økonomisk akseptabelt nivå sett i forhold til livsoppholds normen, unngå barnefattigdom og ha fokus på barnefamilier og enslige forsørgere. 2016 har vært en utfordring i forhold til tilflytting av svake grupper uten inntekt. Sosialstønad skal ikke være en varig ytelse, men en ytelse som skal bidra til å løse en vanskelig livssituasjon i en kort periode. Det vil fra nyttår 2017 bli stilt aktivitetskrav til ytelsen for mottakere under 30 år.

Sammenligning KOSTRA/nøkkeltall

Netto driftsutgifter til sosialtjenesten, i % av totale netto driftsutgifter

Aremark 2013	Aremark 2014	Aremark 2015	Aremark 2016	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
3,0	2,5	2,8	3,8	4,9	2,0	4,4

Andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere

Aremark 2013	Aremark 2014	Aremark 2015	Aremark 2016	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
2,6	3,0	2,9	3,6	-	-	2,6

Sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde, andel

Aremark 2013	Aremark 2014	Aremark 2015	Aremark 2016	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
45,9	33,3	43,9	48,0	-	-	49,1

33 PLEIE OG OMSORG

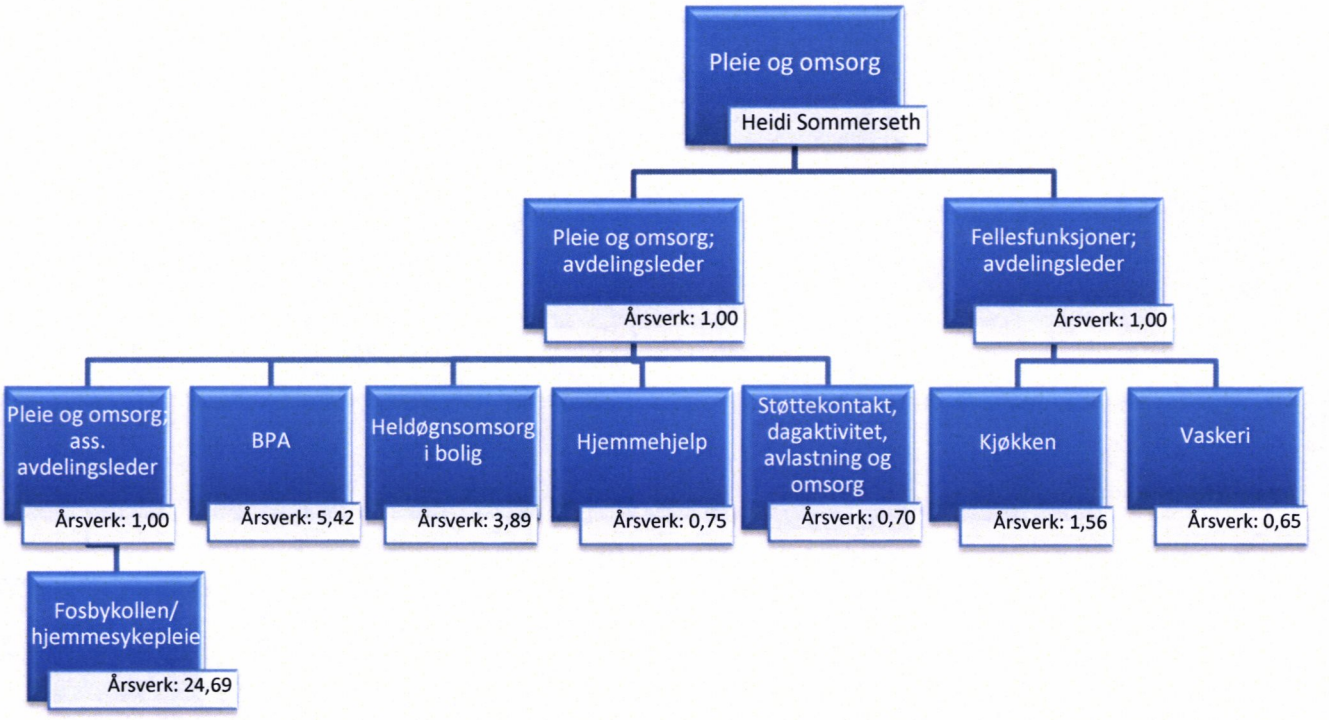

Beskrivelse av rammeområdet:

Virksomhet pleie og omsorg omfatter:

- Fosbykollen sykehjem og hjemmesykepleie
- Hjemmehjelp, bistand i bolig, individuelle omsorgsopplegg, støttekontakter, omsorgslønn, avlastning, koordinerende enhet
- Saksbehandling av trygde-/omsorgsleiligheter, trygghetsalarmer, matombringing m.v.
- Fellestjenester (kjøkken- og vaskeritjenester, brannvern og hygiene)
- Dagaktivitetstilbud for hjemmeboende demente

Tjenesteproduksjonen drives bl.a. med hjemmel i helse og omsorgstjenesteloven

3310 Fosbykollen sykehjem omfatter drift av Fosbykollen sykehjem og hjemmesykepleie som inkluderer:

- Ledelse, administrasjon og saksbehandling for hele virksomheten.
- Ett felles pleieteam for sykehjem og hjemmesykepleie.

3311 Hovedkjøkken Fosbykollen omfatter drift og matproduksjon til:

- Sykehjemsbeboerne.
- Eldre og funksjonshemmede utenfor institusjon iht enkeltvedtak, herunder servering i Fosbykollen kantine og utbringing av varmmat til hjemmeboende.
- Ordinært kantinesalg for besøkende og kommunens ansatte.

3312 Vaskeri omfatter tjenesteproduksjon til sykehjem og hjemmetjenesten.

3315 Samhandlingsreformen Ordningen med medfinansiering for behandling i sykehus er fjernet; med tilhørende uttrekk i rammetilskuddet fra staten. Det foreligger skriftlige avtaler med Halden kommune på kommunal akutt døgnenhet (KAD) og kreftkoordinator.

3320-3326 Styrket omsorg omfatter lønns- og driftsutgifter til individuelle omsorgsopplegg, herunder kjøp av aktivitetstilbud.

3328 Omsorgslønn og støttekontakter. Omsorgslønn omfatter lønn til pårørende som ivaretar personer med omfattende omsorgsbehov. Erstatter delvis andre kommunale tjenester. Støttekontakter gis til personer med fysiske eller psykiske problemer med behov for hjelp til sosial omgang.

3329 Avlastningstiltak for unge med psykiske og fysiske funksjonshemminger. Handler i hovedsak om kjøp av tjenester.

3330 Hjemmehjelp omfatter:

- Hjemmehjelp

3331 Dagaktivitetstilbud til hjemmeboende med demens omfatter

- Aktiviteter på dagtid for hjemmeboende personer med kognitiv svikt og/ eller demens

Virksomhetens formål:
Gi brukerne tilfredsstillende og mest mulig likeverdige tilbud, uavhengig av bosted, inntekt og sosial status.
Funksjonshemmede skal ha full deltakelse og likestilling i samfunnet.

Sikre brukerne et forsvarlig og kvalitativt godt tilbud av pleie- og omsorgstjenester for alle brukergrupper, ved å ivareta hensynet til endringer i befolkningens behov og særlig ivareta hensynet til de svakeste brukerne.

Langtidsplass

Pasientbelegg i 2016:

2012	2013	2014	2015	2016
94,8%	71,3%	64,7%	75%	67%

Antall vedtak:

2012	2013	2014	2015	2016
17	22	21	19	20

Gj.snittlig alder:

2012	2013	2014	2015	2016
86,9 år	86,9 år	87,5 år	87,6 år	86,8

Korttidsplass

Antall vedtak:

2012	2013	2014	2015	2016
43	53	51	63	41

Antall opphold:

2012	2013	2014	2015	2016
29	32	34	29	30

Antall personer:

2012	2013	2014	2015	2016
24	24	30	25	23

Gj.snittsalder:

2012	2013	2014	2015	2016
86,3 år	84,7 år	84,3 år	87,0 år	83,7

Avlastning

Antall vedtak avlastning:

2012	2013	2014	2015	2016
2	0	6	5	2

Antall personer:

2012	2013	2014	2015	2016
1	0	2	4	1

Gj.snittsalder avlastning:

2012	2013	2014	2015	2016
71 år	-	85 år	82,5 år	70

Tvangstiltak

Antall søknader om iverksettelse av tvangstiltak i forbindelse med ytelse av nødvendig somatisk helsehjelp uten pasientens eget samtykke:

2012	2013	2014	2015	2016
0	0	0	2	3

Hjemmebaserte tjenester

Antall brukere med innvilget søknad på hjemmesykepleie:

2012	2013	2014	2015	2016
65	73	79	75	63

Gj.snittalder:

2012	2013	2014	2015	2016
77,6 år	76,6 år	78,5 år	79,2 år	76,6

Praktisk bistand

Antall brukere med innvilget søknad på praktisk bistand daglige gjøremål:

2012	2013	2014	2015	2016
52	46	39	41	39

Gj.snittalder:

2012	2013	2014	2015	2016
82,3 år	81,6 år	82,7 år	85,9	82,7

Fosbykollen hovedkjøkken.

Matproduksjon til sykehjemsbeboerne i fullpensjon – antall liggedøgn:

2012	2013	2014	2015	2016
6138	6473	6145	7899	6071

Gj.snittlig antall middagsporsjoner pr. uke for hjemmeboende etter enkeltvedtak:

2012	2013	2014	2015	2016
75	76	106	86	91

Trygghetsalarmutleie

Antall trygghetsalarmer utleid pr. 31.12.16

2012	2013	2014	2015	2016
35	39	31	31	25

Trygde-/omsorgsleiligheter

Antall leiligheter disponible (etter politisk vedtak om å reservere til sykehjemsplasser):

2012	2013	2014	2015	2016
41	41	35	35	35

Antall leiligheter ledige pr. 31.12.16

2012	2013	2014	2015	2016
1	1	2	1	0

Formelle klager

Antall formelt fremsatte klager fra brukere på vedtak fattet innen virksomheten:

2012	2013	2014	2015	2016
0	2	4	4	2

Utover ordinær drift har bl.a. følgende skjedd i virksomheten i 2016:

- Kartlagt personalets behov for kompetanseheving som et resultat etter medarbeiderundersøkelsen
- Arbeidet aktivt med ledelse av pasientsikkerhet. Øker kvaliteten på tjenestene samt kompetanseheving for ansatte.
- Den årlige grillfesten for beboere på Fosbykollen er gjennomført.
- Dedikert ansvarlige kontaktpersoner med sykepleiefaglig bakgrunn til pasienter med stort tjenestebehov. Er med på å øke pasientsikkerheten ved at det blir økt kontinuitet i oppfølging av tjenestene.
- Har jobbet aktivt med prosedyrer og rutiner i kvalitetssystemet Compilo.
- Etikk-arbeidet er godt implementert i driften med ukentlige refleksjoner.

Økonomi:

Rammeområde	Regnskap pr 31.12.16	Justert budsjett 2016	Opprinnelig budsjett 2016	Avvik i kr.
33 Netto	**34 158 880**	**32 137 963**	**31 477 115**	**2 020 917**

Kommentarer:

- Merutgift lønn og energi
- Mindre refusjoner enn budsjettert
- Mindre inntekter på brukerbetalinger på grunn av lavt belegg på langtidsplasser.

Personal:

	2013	2014	2015	2016
Antall årsverk	41,06	43,04	44,04	41,66
Sykefravær	15,1 %	13,1 %	9,5 %	13,4

Mål og resultater:

Tema	Mål/strategier/tiltak i budsjett 2016	Resultat/status
Sikre brukerne et forsvarlig og kvalitativt godt tilbud av pleie og omsorgstjenester	Videreføre nyetablert dagaktivitet for hjemmeboende personer med demens. Evaluere underveis hvordan tilbudet gir en meningsfylt hverdag for brukergruppen. Øke kompetansen til personalet som arbeider i pleie og omsorg med demensomsorgens ABC og andre satsningsområder som omfattes av Kompetanseløftet. Fortsatt ha sirkulering på plasser på Fosbykollen sykehjem, slik at vi er rustet til å ta i mot utskrivningsklare	Gode tilbakemeldinger fra brukere og pårørende på tjenesten dagaktivitet. Ansatte opplever tilfredshet fra brukerne ved trivsel og ønske av å benytte tilbudet. Dog vært vanskelig å rekruttere nye brukere til dagtilbudet. Har i gang en gruppe på 8 ansatte som øker sin kompetanse om demens gjennom grunnopplæring i demensomsorgens ABC. Har tildelingsutvalg annenhver uke hvor det gjennomgås kortidsvedtakene i sykehjem for

	pasienter fra sykehuset og kan tilby hjemmeboende personer plass når de ikke lenger har helse og ressurser til å bo i eget hjem. Fortsette å utarbeide, ferdigstille og implementere prosedyrer og kvalitetsutvikling. Ta i bruk elektronisk avvikssystem. Alle ansatte skal ha kunnskap hvordan avvik meldes og oppfordres til å melde avvik slik at virksomheten kan bli ennå bedre.	å belyse fremdrift av evt hjemreise eller om det må fattes langtidsvedtak. Har jobbet kontinuerlig med prosedyrer, men ikke ferdigstilt. Har tatt i bruk elektronisk avvikssystem. Gitt opplæring og alle avvik meldes nå elektronisk.
Innleie vikarer	Gode rutiner for innleie av vikarer, månedlige rapporteringer av dette til virksomhetsleder.	Har gode rutiner for innleie av vikarer ved at det alltid behovsprøves ift belegg på sykehjemmet. Har en liten vikarpool ved overtallige som har gjort krav på stilling gjennom AML. Denne har blitt redusert noe, da ansatte i vikarpool går inn i ordinære stillinger ved ledighet.
Etisk kompetanse	Prosjektet etisk kompetanse for ansatte på Fosbykollen er nå i ordinær drift Etisk refleksjon er et prosjekt som startet med utgangspunkt i et stort sykefravær. Det er satt av tid ukentlig for etisk refleksjon som vil gi en verdiskapning både faglig og personlig. Refleksjon handler om hvordan vi møter våre brukere, pårørende og kollegaer med respekt og forståelse.	Etisk kompetanseheving foregår en time ukentlig satt i system i ansattes arbeidsplan. Gode tilbakemeldinger fra de ansatte på dette tiltaket.
Tidlig innsats	Tidlig innsats i forhold til pasientsikkerhet. Har vært igjennom prosjekt «ledelse i pasientsikkerhet» og det omhandler at vi aktivt går inn og kartlegger risikoområder i forhold til pasientsikkerhet.	Har fullført prosjektet og gjort tiltak i avdelingen i samsvar med dette. Dvs at vi forebygger eventuelle pasientskader mht risikoområder der pasienten befinner seg i forhold til sin helse.

Sammenligning KOSTRA/nøkkeltall

Netto driftsutgifter, pleie og omsorg, i % av totale netto driftsutgifter

Aremark 2013	Aremark 2014	Aremark 2015	Aremark 2016	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
35,5	37,3	36,1	36,6	33,4	33,6	30,1

Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, pleie og omsorg

Aremark 2013	Aremark 2014	Aremark 2015	Aremark 2016	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
23 200	25 526	25 543	26 704	17 158	26 371	16 564

Korrigert brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass

Aremark 2013	Aremark 2014	Aremark 2015	Aremark 2016	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt

922 190	1 002 000	993 619	1 034 905	1 126 716	972 291	1 108 090

Årsverk, ekskl fravær, i brukerrettede tjenester pr mottaker

Aremark 2013	Aremark 2014	Aremark 2015	Aremark 2016	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
0,51	0,54	-	0,50	-	0,48	0,50

RAMMEOMRÅDE 4 PLAN, MILJØ OG TEKNIKK

Beskrivelse av rammeområdet:
Virksomhetsområdet plan, miljø, teknisk administrasjon, saksbehandler og yter tjenester på følgende områder:

- byggesaker
- plansaker
- skog
- jord
- miljø
- vilt
- VAR- området, inkl. spredt avløp
- teknisk vedlikehold og drift
- renhold
- brann og feiervesen

Tjenesteområdet omfatter administrasjon av funksjonene som er tillagt rammeområdet. Virksomhetsleder samordner driften av virksomheten, og har sekretæransvar for Drift- og utviklingsutvalget. Fagområdene byggesak, planlegging, spredt avløp, skog, oppmåling, jord, miljø og vilt administreres av Marker kommune ved avdelingsleder, og Aremark kommune kjøper tjenester tilsvarende 35 % (2,8 årsverk) av kontorets samlede driftskostnader.

41 Landbruk-, plan-, miljø og viltforvaltning

Saksbehandling og tjenester på disse områdene utføres i dag i et interkommunalt samarbeid der det interkommunale kontorets samlede driftskostnader fordeles slik mellom Aremark, Marker og Rømskog:

Aremark	35 %
Marker	50 %
Rømskog	15 %

Virksomhetsleder (teknisk sjef) har på vegne av rådmannen den løpende kontakten med de aktuelle saksbehandlerne og leder av kontoret, og organiserer for øvrig virksomheten på området.

43 Teknisk

Tjenesteområdet ledes av virksomhetsleder teknisk (teknisk sjef). Ansvaret dekker et vidt spekter av oppgaver, og omfatter ansvar for alle kommunal bygg; alt fra renhold, ytre vedlikehold, indre vedlikehold, service og driftsansvar på utstyr som tilhører bygget. Vedlikehold, drifts- og serviceansvar på kommunale veier, utearealer; badeplasser og idrettsplasser, en del vaktmesteroppgaver samt bistå sykehjemmet med hjelpemidler til brukere er også en del av ansvaret.

Virksomheten forholder seg til plan- og bygningsloven, samt en rekke særlover og forskrifter innen de enkelte områdene.
Brukerne av tjenestene er egne tjenesteområder (sykehjem, skole osv.), innbyggere i kommunen, hytteeiere, samt offentlige organer.

44 VAR-område

Området dekker vannforsyning, avløp og renovasjon.
Vannforsyning inkluderer alt fra kvalitetssikring av dagens vannkilde, ansvar for renseprosessen, rørledninger, prøvetakning og rapportering til Mattilsynet.
Avløp inkluderer alt fra drift av kommunens renseanlegg; prøvetakning og rapportering før og etter rensing til ulike myndigheter, drift og vedlikehold av alle pumpestasjoner og rørledninger. Ansvaret inkluderer også tømming og kontroll av andre typer av anlegg (minirenseanlegg og tett tank) som ikke er tilsluttet det kommunale renseanlegg.
Renovasjon inkluderer 3 miljøstasjoner i tillegg til ordinær husholdningsavfall og «Søppeluke»
Alt dette skal drives etter selvkostprinsippet.
Renovasjonskostnadene fordeles som det vises i diagram under. Av den totale kostnaden for renovasjon så er det ca. 42 % som utgjør henting av husholdningsavfall.
I 2016 startet kommunen med 2 «søppeluker»; juni og oktober.

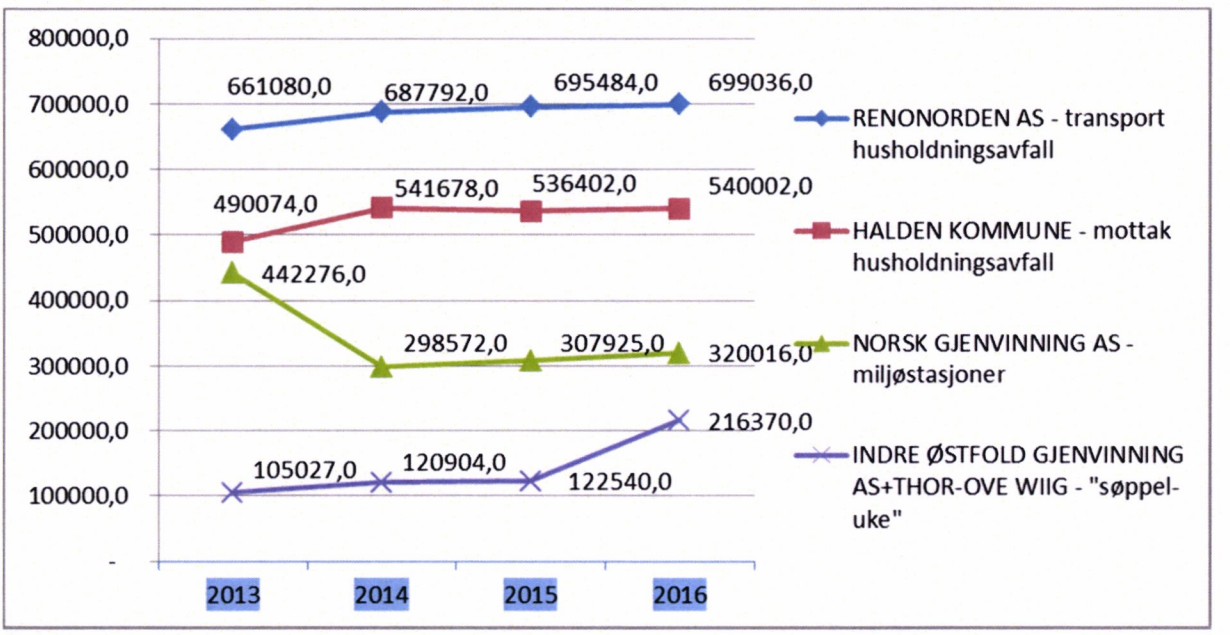

45 Brann og feiing

Brann, redning og feiervesen hører administrativt inn under virksomhetsleder teknisk (teknisk sjef).

Aremark har startet prosessen med å se på et samarbeide med Halden Brannvesen, der en har midlertidig kjøpt brannsjefkompetanse, forebyggende tjenester og tilsyn. Dette etter et krav fra DSB at små brannvesen skal ha et samarbeide med større enheter og at samarbeidet med Marker kommune er opphørt. Feiertjenesten som er en del av brann-forebyggende ble også kjøpt av Halden kommune i 2016.
Utredningen er avsluttet og kommunestyret vedtok på permanent basis «kjøp av brannsjef inkl forebyggende og feiing» .

Drift:
Det har vært en god budsjettoppfølging i løpet av året. Det er gjort en stor vedlikeholdsinnsats på kommunens boliger, Furulund og veier. De fleste omsorgsboliger har nå fått en innvendig oppussing av bl.a kjøkken og bad. Furulund og Bergslund har også fått utvendig oppussing.

Det er av stor betydning å ha ansatte med ulik fagkompetanse i kommunen, slik at det fortløpende kan utføres reparasjoner og vedlikeholdsoppgaver av ulik art.

Hovedformålet om å gi et godt tilbud til kommunens innbyggere og andre brukere av våre tjenester, ligger fortsatt fast.

Økonomi:

Rammeområde	Regnskap pr 31.12.16	Justert budsjett 2016	Opprinnelig budsjett 2016	Avvik i kr.
41 Netto	2 518 531	2 407 094	2 400 600	111 436

Rammeområde	Regnskap pr 31.12.16	Justert budsjett 2016	Opprinnelig budsjett 2016	Avvik i kr.
43 Netto	7 757 364	7 270 962	7 164 040	486 401

Rammeområde	Regnskap pr 31.12.16	Justert budsjett 2016	Opprinnelig budsjett 2016	Avvik i kr.
44 Netto	-3 906 330	-10 716 061	-10 734 990	6 809 731

Rammeområde	Regnskap pr 31.12.16	Justert budsjett 2016	Opprinnelig budsjett 2016	Avvik i kr.
45 Netto	1 879 550	1 693 364	1 689 884	186 185

Kommentarer
41 - Merforbruk planarbeid
43 - Merforbruk ifm vegarbeid, renholdsutstyr og reparasjoner ifm med 3 vannlekkasjer.
44 – I hovedsak mindreinntekt ift gebyrer vann og avløp
45 – Merforbruk i hovedsak pga uttrykninger

.

Personal:

	2013	2014	2015	2016
Antall årsverk	13,19	13,19	14,29	14,43
Sykefravær	2,9 %	6,0 %	9,1 %	6,4 %

Mål og resultater:

Tema	Mål/strategier/tiltak i budsjett 2016	Resultat/status
Avfallssortering	◦ Innfri det politiske vedtaket om å redusere renovasjonsgebyret. ◦ Bidra til en effektiv avfallssortering, så vel innom husholdningene som kostnadseffektive miljøstasjoner.	Se tabell ovenfor. Kostnaden for renovasjon er redusert fra 2013 (kr 1 848 415) til 2015 (kr 1 693 377). Dette utgjør 8,4 %. Miljøstasjonene er redusert med en stasjon der alle i dag har sorteringsmuligheter også for plast. I 2016 ble det vedtatt at man skulle gjennomføre 2 stk «søppeluker». Derav en økt kostnad i 2016. Utredning av egen bil er avsluttet. Det er ingen gevinst for kommunen å ha egen renovasjonsbil.
Folkehelse	Bidra til kommunens folkehelse gjennom å etablere kommunale møteplasser for alle aldre.	En møteplass ved Bankbygget ble etablert i 2015 og en forskjønning rundt butikken og bensinstasjon ble gjennomført i 2016
Vedlikeholdsplan	◦ Bidra med riktig prioritering av vedlikehold og service på den kommunale bygningsmassen. ◦ Fortsette vedlikeholdsplanen for kommunens bygg for å stoppe etterslepet på de samme	Ihht til den vedlikeholdsplan som ble lagt i 2015 for 2016
Rehabilitering og utbygging VA-nett	Fortsette rehabiliteringen og utbygging av dagens VA-nett i tillegg til å bygge nytt vannverk.	Rehabiliteringsplan med å fjerne fremmedvann fortsetter i 2017. I tillegg så lages det et forprosjekt til en langsiktig rehabiliteringsplan for Skodsberg renseanlegg. Det nye vannbehandlingsanlegget stod ferdig i 2016.
VA 0	VA 0 – forutsetningen for å ta mot flere abonnenter til kommunens renseanlegg og sikre kommunens vanntilførsel skal være avsluttet. o Lillebyfeltets rehabilitering gjennomføres som planlagt. o Ny sjøledning i Aspern. o Nytt vannverk på plass	I 2016 har rehabilitering av skoleområdet blitt ferdigstilt. Dette bidro til at store deler av fremmed vann ble redusert. Ny sjøledning i Aspern ble lagt i 2016.

Trykkavløp	Oppstart av trykkavløp i spredt bebyggelse (trinn 1) gjennomført.	Store deler av Trinn 1 og trinn 2 er startet og avsluttes i 2017.
Salg av kommunal eiendom	Finansiering av nye prosjekter	En av to SOBBL leiligheter er solgt. Besluttet at ungdomsboliger Fosdal skal rives.
Aremark skole	Oppstart av rehabilitering av ny skole.	Skolen ble ferdigstilt i desember 2016 med elevstart i januar 2017 .
Energi	Iverksette forslåtte tiltak fra energimerkingen og ha som mål å redusere energiforbruket med 10 %.	Gjøres ifm med skoleprosjektet.
Brann	Lukke avviket fra DSB å finne gode samarbeidsformer for Aremarks brannvesen	En ROS-analyse er ferdigstilt og ulike løsninger for et fremtidig brannvesen ble behandlet i kommunestyre i 2016, og fra 1.januar 2017 kjøpes brannsjef inkludert forebyggende og feiing av Halden brannvesen
Kommuneplan	Sluttbehandle kommuneplanens samfunns- og arealdel i inneværende valgperiode.	Ferdigstilles i 2017.
Kontroll spredt avløp	Det anmodes om en oversikt av kontrollrutinene, antall fysiske kontroller som er rapportert, omfang av avvik. Tidsforbruk med gjennomgang av årlige rapporter.	En oversikt er gjort og fysiske kontroller på bl.a Skodsberg hyttefelt ble gjennomført er 2016.

Sammenligning KOSTRA/nøkkeltall

Årsgebyr for vannforsyning – årsavgift

Aremark 2013	Aremark 2014	Aremark 2015	Aremark 2016	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
1 700	1 800	1 800	1450	2 514	4 257	3 387

Avløpstjenesten – årsavgift

Aremark 2013	Aremark 2014	Aremark 2015	Aremark 2016	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
6 000	4 000	3 000	4 130	4 121	4 216	3 779

Avfallstjenesten – årsavgift

Aremark 2013	Aremark 2014	Aremark 2015	Aremark 2016	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
1 752	1 752	1 850	1 850	2 170	3 008	2 658

Feiing og tilsyn – årsavgift

Aremark 2013	Aremark 2014	Aremark 2015	Aremark 2016	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
410	470	550	575	377	537	463

Netto driftsutgifter, tilrettelegging og bistand for næringslivet, pr. innbygger

Aremark 2013	Aremark 2014	Aremark 2015	Aremark 2016	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
491	620	466	618	123	435	90

Netto driftsutgifter, tilrettelegging og bistand for næringslivet, i % av total netto driftsutgifter

Aremark 2013	Aremark 2014	Aremark 2015	Aremark 2016	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
0,8	0,9	0,7	0,8	0,2	0,6	0,2

AREMARK KOMMUNE

Arkiv: 212
Arkivsaksnr: 2017/260-3
Saksbehandler: Mette Eriksen

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	42/17	01.06.2017
Kommunestyret	26/17	15.06.2017

Regnskapskontroll 2017 - tertialrapport 1/2017

Vedlegg
1 1.tertial rapport

Saksopplysninger

I følge forskrift om årsbudsjett § 10 skal rådmannen gjennom budsjettåret legge fram rapporter for kommunestyret som viser utviklingen i inntekter og innbetalinger og utgifter og utbetalinger i henhold til det vedtatte årsbudsjett. Uttrykket "gjennom året" og "rapporter" angir at slik rapportering skal skje med jevne mellomrom og minimum to ganger pr. år i tillegg til behandlingen av årsregnskapet. Regnskapet er nå ajourført for perioden 01.01.17 – 30.04.17.

Vurdering

Innholdet i sakens vedlegg vil bli presentert av administrasjonen i møtet. Rådmannen innstiller på at tertialrapporten for 1. tertial 2017 tas til etterretning.

Rådmannens innstilling

Tertialrapport 1/2017 for perioden 01.01.17 – 30.04.17 tas til etterretning.

Behandling i Formannskap - 01.06.2017

Rådmannens innstilling

Tertialrapport 1/2017 for perioden 01.01.17 – 30.04.17 tas til etterretning.
Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Tertialrapport 1/2017 for perioden 01.01.17 – 30.04.17 tas til etterretning.

TERTIALRAPPORT PR 30.04.17

Tjenesteområde	2017 Regnskap	2017 Årsprognose	2017 Årsbudsjett	Prognoseavvik
11 - Sentraladministrasjon	4 945 245	17 866 335	18 182 528	-316 193
21 - Barnehage	2 156 892	6 965 264	7 018 092	-52 828
21 - Skole	8 261 001	22 313 442	22 343 032	-29 590
21 - Kultur	768 147	2 577 850	2 578 039	-189
31 - Barnevern, psykiatri og helse	2 524 608	7 373 847	7 408 326	-34 479
32 - NAV	1 387 861	4 057 601	3 988 794	68 807
33 - Pleie og omsorg	11 780 990	31 742 052	30 851 106	890 946
41 - Landbruk, plan, miljø og viltforvaltni	633 255	2 163 591	2 163 591	0
43 - Teknisk	4 711 281	10 617 327	10 248 311	369 016
44 - VAR-området	-920 802	-817 258	-3 313 471	2 496 213
45 - Brann og feiing	288 091	1 772 968	1 753 154	19 814
80 - Frie inntekter	-36 223 221	-102 286 695	-102 149 000	-137 695
90 - Avskrivninger	0	-5 035 502	-5 035 502	0
91 - Renter, utbytte og lån	2 387 923	4 263 475	3 813 000	450 475
92 - Fond og resultat	0	150 000	150 000	0
Totalsum	**2 701 271**	**3 724 296**	**0**	**3 724 296**

Sykefravær t.o.m. april for hele kommunen: Langtid: 8,4 % Korttid: 2,2 % Totalt: 8,4 %

Kommentarer økonomi: Prognosen viser et merforbruk på kr 3 724 296 totalt sett for hele kommunen. Hvis en ser bort fra VAR-området, viser prognosen et merforbruk på 1 228 083. Det gjelder i hovedak merforbruk på virksomhetene Pleie og omsorg og Teknisk.

Andre kommentarer/utfordringer: **Lykkes med**: Virksomhetslederne rapporterer til administrasjonen månedlig etter en fastlagt mal. Det rapporteres på sykefravær, avviksmeldinger, timebankavvik, fremdrift i forhold til BMS, m.m og ikke kun på økonomi. Rapporteringsmetoden er endret fra budsjettavvik til prognoser.

Det vises ellers til kommentarer på den enkelte virksomhet.

Tjenesteområde	2017 Regnskap	2017 Årsprognose	2017 Årsbudsjett	Prognoseavvik
11 - Sentraladministrasjon	4 945 245	17 866 335	18 182 528	-316 193

Sykefravær t.o.m. april : Langtid: 6,3 % Korttid: 2,6 % Totalt: 8,9 %

Kommentarer økonomi: Mindreforbruk ift formannskapets konto. Denne må ses i sammenheng med utbytte fra Østfold Energi. Noe merforbruk ift lisenser, programvare og kontingenter.

Tjenesteområde	2017 Regnskap	2017 Årsprognose	2017 Årsbudsjett	Prognoseavvik
21 - Barnehage	2 156 892	6 965 264	7 018 092	-52 828

Sykefravær t.o.m. april : Langtid: 4,8 % Korttid: 2,0 % Totalt: 6,8%

Timebank: Ingen timebank for 2017.

Avviksmeldinger: Nei.

Kommentarer økonomi: Positivt prognoseavvik på kr 52 828. Anses som balanse.

Andre kommentarer/utfordringer: **Lykkes med**: Oppdatering av Compilo fortsetter kontinuerlig. Montert utelys. Matservering en gang i uken, stort sett varm mat. Pr april 56,6 plasser, personal for 60. Abbonerer på MY Kid informasjonsportal- hjelpemiddel ift hjem og barnehage.
Utfordringer: Styrerne må jobbe mer i miljøet til tider ved sykefravær og ferie. Oppgradering av inventar og utstyr, bedre arbeidsplasser/utstyr til pedagogene, utvendig lekeutstyr og utvendig vedlikehold.

Venteliste pr 30.04.17: 0

Antall brukere pr 30.04.17: 45/56,6. Opptak 2017/2018 ser ut til at antall plasser blir omtrent som nå.

Tjenesteområde	2017 Regnskap	2017 Årsprognose	2017 Årsbudsjett	Prognoseavvik
21 - Skole	8 261 001	22 313 442	22 343 032	-29 590

Sykefravær t.o.m. april : Langtid: 7,4% Korttid: 1,6 % Totalt: 9,0 %
Timebank: Timebank er ajour.
Avviksmeldinger: Ja.

Kommentarer økonomi: Et lite positivt prognoseavvik som anses som balanse.

Andre kommentarer/utfordringer: **Lykkes med**: Sertifisering som helsefremmende skole. Gjennomført oppgradering av skoleanlegget.
Utfordringer: Forventet bemanningsredukjson, økning i antall ressurskrevende elever, planleggingen knyttet til et forholdsvis stort innslag av gjesteelever samstidig som vi som kommunea har gjesteelever i andre kommuner.

Antall brukere pr 30.04.17: 212

Tjenesteområde	2017 Regnskap	2017 Årsprognose	2017 Årsbudsjett	Prognoseavvik
21 - Kultur	768 147	2 577 850	2 578 039	-189

Sykefravær t.o.m. april : Langtid: 0,0 % Korttid: 1,9 % Totalt: 1,9 %
Avviksmeldinger: 0

Kommentarer økonomi: Et lite positivt prognoseavvik som anses som balanse.

Andre kommentarer/utfordringer: **Lykkes med**: Biblioteket er på plass i nye lokaler. Dette har ført til bedre arbeidsforhold og tilgjengelighet og økt interesse for tjenestene. Furulund, svømmehall og idrettshall har i tertialet hatt tradisjonell og stabil drift. Ungdommene i Aremark viser stadig stor interesse for ungdomsklubben Myrland. Tirsdager gir vi tilbud om leksehjelp og varm mat. Fredager er det populært å benytte seg av idrettshallen når man er i klubben. Kultur: Vårmønstring vel gjennomført med flere aktiviteter for hele familien.
Frivilligsentralen: frivillige viderefører aktiviteter som Bowls, Trivselsklubb,Trimgruppe, Gågruppe, Bingo og Torsdagsvaffel. Samarbeid på skole med Påskelunsj. Organisering av Hallverter i Aremarkhallen. Datakurs med Marker Sparebank. Bruktstua med høy aktivitet som krever en del organisering. Bruker FB og skjer.i aktivt for markedsføring.
Utfordringer: Vi arbeider for at biblioteket i løpet av året skal blir et meråpent bibliotek ved hjelp av elektroniske løsninger. Myrland opplever utfordringer med bygningen. Hvis klubben skal drives videre i nåværende lokaler må det gjøres en bruksendring. Dette vil ventelig føre til et behov for en betydelig investering, slik at vi kan tilfredsstille krav i forhold til relevant regelverk med tilhørende tilsynsmyndigheter. Ikke fått i gang Språkkafè på bibliotek eller Lyttevenn på skolen. Har heller ikke kapasitet til å sette i gang nye prosjekter. Vanskelig å få sykkelpiloter til Elektrisk sykkel. Flere eldre ønsker å komme på tur. Mindre kapasitet til markedsføring av alle aktiviteter på kommunens hjemmeside.

Tjenesteområde	2017 Regnskap	2017 Årsprognose	2017 Årsbudsjett	Prognoseavvik
31 - Barnevern, psykiatri og helse	2 524 608	7 373 847	7 408 326	-34 479

Sykefravær t.o.m. april : Langtid: 7,8 % Korttid: 2,7 % Totalt: 11,5 %

Kommentarer økonomi: Et lite positivt prognoseavvik som anses som balanse.

Andre kommentarer/utfordringer: **Lykkes med**: Tidlig intervensjon og fristoppfølging barnevern, kort ventetid og oppfølging av akutte og langsiktige oppgaver rus/psykiatri og behandling på familiområdet. Etablert faste virksomhetsmøter.
Utfordringer: Sikre helhetlig tjenestetilbud på områdene barnevern, helse, psykiatri og skole, herunder tilstrekkelig kapasitet, samarbeid og flyt mellom de ulike tjenestegrenene. Kommunens økonomiske situasjon kan ha negativ effekt på nye og eksisterende barneverntiltak, samt oppfylle krav og behov på IT-området i de enkelte virksomhetene. Møte utfordringene som følger med samhandlingsreformen, samt bosettingen av flyktninger. Sikre, vedlikeholde og videreutvikle administrative rutiner på tjenestene, utøvelse av det lovpålagte folkehelsearbeidet i kommunen.

Tjenesteområde	2017 Regnskap	2017 Årsprognose	2017 Årsbudsjett	Prognoseavvik
32 - NAV	1 387 861	4 057 601	3 988 794	68 807

Sykefravær t.o.m. august: Langtid: 11,2 % Korttid: 0,8 % Totalt: 12,0 %

Kommentarer økonomi: Merforbruk NAV-bil, tolketjenester og tilskudd.

Andre kommentarer/utfordringer:

Lykkes med: Innkreving av sosiale lån og andre refusjoner.
Utfordringer: Holde nivået på sosialhjelp på et så lavt nivå som mulig. Ha et enda større fokus på arbeid og aktivitet og begrense bruk av passiv stønad. Ny lovendring 01.01.17 aktivitetsplikt for personer under 30 år som mottar sosialstønad - krever mye planlegging og ressurser ved kontoret, i tillegg til begrenset arbeidsmarked i Aremark. Så langt i 2017 er det stabilt med henvendelser om sosialhjelp etter en økning sommeren 2016. Jevn økning i henvendelser om økonomisk råd og veiledning. Startlånsordningen krever mye tid og ressurser ved kontoret. Oppfølging av og bistand til flyktningerne som er bosatt i Aremark.

Tjenesteområde	2017 Regnskap	2017 Årsprognose	2017 Årsbudsjett	Prognoseavvik
33 - Pleie og omsorg	11 780 990	31 742 052	30 851 106	890 946

Sykefravær t.o.m. april : Langtid: 7,4 % Korttid: 2,5 % Totalt: 9,9 %
Timebank: Fremkommer på rapporter ved bruk av Notus turnusprogram.
Avviksmeldinger: 3

Kommentarer økonomi: Et negativt prognoseavvik på kr 890 946 som i hovedsak skyldes etterfakturering KAD-plasser og kreftkoordinator for 2016, mindreinntekt brukerbetalinger, merforbruk strøm og bioenergi.

Andre kommentarer/utfordringer:

Lykkes med: Undervisning i antibiotika/infeksjoner av dr Mirjam Kilen, dette som et ledd i deltakelse i pilotprosjekt for sykehjemmene i Østfold. Startet grunnopplæring av ressurssykepleier i kreftomsorgen, dette som et prosjekt sammen med Sykehuset Østfold og Halden kommune og felles kreftkoordinator.
Utfordringer: Avvikling av ferie er et usikkert område budsjettmessig, historisk sett er dette et område som blir vesentlig overskredet.

Venteliste pr 30.04.17: 2 venteliste leilighet. 0 ledig leilighet servicefløy, 0 ledig leilighet Fosbykollen, 0 ledig leilighet

Ant overliggere sykehus pr 30.04.17 Ingen.

Antall brukere pr 30.04.17: 19 sykehjem (derav 0 avlastning, 0 rehabilitering, 4 utredn/beh, 15 langtidsplass), 53 hjemmesykepleie, 33 hjemmehjelp, 29 trygghetsalarmer, 17 matombringing iflg enkeltvedtak, 10 støttekontakt, 3 omsorgslønn, 1 privat avlastning, 2 avlastning i institusjon, 2 dagtilbud, 0 dagtilbud demens, 1 oppl.dagl.gj.mål, 2 BPA.

Tjenesteområde	2017 Regnskap	2017 Årsprognose	2017 Årsbudsjett	Prognoseavvik
41 - Landbruk, plan, miljø og viltforvaltni	633 255	2 163 591	2 163 591	0

Sykefravær t.o.m. august: Langtid: 0,0 % Korttid: 3,9 % Totalt: 3,9 %
Avviksmeldinger: 0

Kommentarer økonomi: I balanse.

Tjenesteområde	2017 Regnskap	2017 Årsprognose	2017 Årsbudsjett	Prognoseavvik
43 - Teknisk	4 711 281	10 617 327	10 248 311	369 016

Sykefravær t.o.m. april : Langtid: 0,0 % Korttid: 3,7 % Totalt: 3,7 %

Kommentarer økonomi: Negativt prognoseavvik som i hovedsak skyldes utredning Fosbykollen, branntekniske tegninger og serviceavtaler ifm ventilasjon adm.bygg/skole.

Andre kommentarer/utfordringer:

Annet: Ekstra utgifter ifm utredning av Fosbykollen sykehjem inkl. servicefløy og lukking av avvik fra branntilsyn (branndokumentasjon og branntegninger). Det er også lukket avvik vedr. feiertilsynpå omsorgsboliger (installert varmepumper istedet for vedovn). Det er kun gjennomført vedlikehold som var planlagt i siste kvartal 2016 på reduksjon i vedlikeholdsbudsjettet for 2017. Det er fremdeles en SOBBL-leilighetene som ikke er solgt. Når det gjelder Myrland avventes det ift utredning. Aremark skole - ferdig og tatt i bruk.

Tjenesteområde	2017 Regnskap	2017 Årsprognose	2017 Årsbudsjett	Prognoseavvik
44 - VAR-området	-920 802	-817 258	-3 313 471	2 496 213

Sykefravær t.o.m. april : Langtid: 0 % Korttid: 0,9 % Totalt: 0,9 %

Kommentarer økonomi: Negativt prognoseavvik som i hovedsak skyldes forsinkelse i fremdriften som igjen fører til mindre påkoblinger vann/avløp enn budsjettert. Dette gjelder i hovedsak Skodsberg og

Andre kommentarer/utfordringer: Det nye vannbehandlingsanlegget har hatt tilsyn fra Mattilsynet, gjennomført ROS-analyse. Rehabilitering av Skodsberg renseanlegg er i full gang. Når det gjelder VA har dette stoppet opp pga at manglende "hjemmel" til å tvinge Skodsberg hyttefelt til å kople seg på kommunalt avløpsnett da arealplanen mangler. Det har medgått en del advokatutgifter ifm Skodsberg og vanntilknytninger. Fangekasa er på gang, og kommunen venter på en byggesøknad fra Skjulstad hyttefelt.

Tjenesteområde	2017 Regnskap	2017 Årsprognose	2017 Årsbudsjett	Prognoseavvik
45 - Brann og feiing	288 091	1 772 968	1 753 154	19 814

Sykefravær t.o.m. april : Langtid: 1,6 % Korttid: 0,0 % Totalt: 1,6 %

Kommentarer økonomi: Prognoseavvik på 19 814 som anses som balanse.

Tiltak ifm økonomi: Ingen.

Andre kommentarer/utfordringer: Aremark kommune kjøper brann- og feiertjenesten fra Halden kommune. Alle boliger/fritidsboliger i Aremark med ildsted vil få tilsyn/feiing via Halden kommune.

Tjenesteområde	2017 Regnskap	2017 Årsprognose	2017 Årsbudsjett	Prognoseavvik
80 - Frie inntekter	-36 223 221	-102 286 695	-102 149 000	-137 695

Kommentarer økonomi: Postivt prognoseavvik på 137 695 som skyldes økt integreringstilskudd.

Tjenesteområde	2017 Regnskap	2017 Årsprognose	2017 Årsbudsjett	Prognoseavvik
90 - Avskrivninger	0	-5 035 502	-5 035 502	0

Kommentarer økonomi: Ingen.

Tjenesteområde	2017 Regnskap	2017 Årsprognose	2017 Årsbudsjett	Prognoseavvik
91 - Renter, utbytte og lån	2 387 923	4 263 475	3 813 000	450 475

Kommentarer økonomi: Mottatt kun halvparten av minimumsutbytte fra Østfold Energi.

Tjenesteområde	2017 Regnskap	2017 Årsprognose	2017 Årsbudsjett	Prognoseavvik
92 - Fond og resultat	0	150 000	150 000	0

Kommentarer økonomi: Ingen.

AREMARK KOMMUNE

Arkiv: 250
Arkivsaksnr: 2017/704-1
Saksbehandler: Mathias Gundersen

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	43/17	01.06.2017
Kommunestyret	27/17	15.06.2017

Finansforvaltningen pr. 30.04.2017

Saksopplysninger

Aremark kommunestyre vedtok eget finansreglement 16.09.10, sak 28/10. Reglementet er vedtatt med hjemmel i forskrift om finansforvaltning i kommuner og fylkeskommuner som trådte i kraft 01.07.10. Formålet med reglementet er at kommunen skal forvalte sine midler slik at tilfredsstillende avkastning oppnås, uten at det innebærer vesentlig finansiell risiko, og under hensyn til at kommunen skal ha midler til å dekke sine betalingsforpliktelser ved forfall. Reglementer legger opp til at rådmannen skal rapportere vedr. finansforvaltningen i kommunen i forbindelse med tertialrapporteringen og årsrapporteringen.

Pr. 30.04.2017 hadde Aremark kommune plassert sine finansielle aktiva slik:

	Pr. 30.04.14	Pr. 30.04.15	Pr. 30.04.16	Pr. 30.04.17		Betingelser pr.
	Beløp	Beløp	Beløp		%	30.04.17
Innskudd hos hovedbank-forbindelse:						
Marker Sparebank	10 888 616,31	13 506 577,05	20 442 067,01	23 270 543,96	97,91 %	2,00 %
Andre banker:						
Berg Sparebank	13 125 425,07	13 525 643,04	2 831 590,66	150 540,39	0,63 %	0,50 %
Eidsberg Sparebank	-	25 057 821,79	5 595 250,75	143 515,68	0,60 %	0,35 %
Halden Sparebank	93,43	10 025 521,92	158 392,69	158 471,69	0,67 %	0,05 %
KLP	-	10 011 506,00	4 707 323,00	44 308,00	0,19 %	1,45 %
Samlet plasseringer	**24 014 134,81**	**72 127 069,80**	**33 734 624,11**	**23 767 379,72**	**100,00 %**	

Kommunen har ikke plassert noen av sine midler i aksjer/obligasjoner eller andre verdipapirer for å oppnå avkastning.

Pr. 30.04.2017 hadde Aremark kommune plassert sine finansielle passiva slik:

	Pr. 30.04.14	Pr. 30.04.15	Pr. 30.04.16	Pr. 30.04.17		
	Beløp	Beløp	Beløp	Beløp	%	Betingelser pr. 30.04.17
Lån til investeringer:						
Husbanken	9 454 069,00	8 957 076,00	8 438 102,26	9 907 200,00	6,62 %	Flytende: 1,620 Fast: 1,084, 2,084 og 2,089.
Kommunalbanken	26 496 887,00	51 888 072,00	50 208 541,00	74 788 399,00	49,99 %	Flytende: 1,620 og 1,800 Fast: 2,550
KLP	16 617 808,00	41 161 244,00	39 767 180,00	60 334 677,00	40,33 %	Flytende: 2,600 Fast: 1,900 og 1,930
Lån til viderutlån:						
Husbanken	2 433 326,00	4 121 000,00	3 792 155,00	4 566 924,00	3,05 %	Flytende: 1,620 og 1,623 Fast: 1,990
Samlet innlån	**55 002 090,00**	**106 127 392,00**	**102 205 978,26**	**149 597 200,00**	**100,00 %**	

De største enkeltlånene er tatt opp fra Kommunalbanken og KLP til VA og Aremark skole,
på hhv. kr 26 590 000, kr 25 000 000, kr 26 300 000 og kr 22 000 000.
Disse låneopptakene ble utført i 2014, 2016 og 2017.
Kommunen har ikke rentebytteavtaler eller finansiell leasing.

Vurdering

Rådmannen innstiller på at finansforvaltningen pr. 30.04.17 tas til etterretning.

Rådmannens innstilling

Aremark kommunes finansforvaltning pr. 30.04.17 tas til etterretning.

Behandling i Formannskap - 01.06.2017

Rådmannens innstilling

Aremark kommunes finansforvaltning pr. 30.04.17 tas til etterretning.

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Aremark kommunes finansforvaltning pr. 30.04.17 tas til etterretning.

AREMARK KOMMUNE

Arkiv: H41
Arkivsaksnr: 2017/615-2
Saksbehandler: Ann-Catrin Johansson

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	39/17	01.06.2017
Kommunestyret	28/17	15.06.2017

Rehabilitering/oppgradering av omsorgsleiligheter Fosdal

Saksopplysninger

Det søkes om midler for rehabilitering/oppgradering av 2 omsorgsboliger på Fosdal til dagens standard.
Estimert kostnad er kr 650 000 eks. mva.

Vurdering

Leilighetene er i stort behov for rehabilitering/oppgradering for at disse skal kunne leies ut i dagens marked.

Rådmannens innstilling

1. 2 omsorgsboliger på Fosdal rehabiliteres/oppgraderes innenfor en ramme på kr. 650.000,- eks. mva.
2. Investeringen belastes kto 02307.4321.265 og finansieres ved bruk av lån kto 09100.4321.870.

Behandling i Formannskap - 01.06.2017

Rådmannens innstilling

3. 2 omsorgsboliger på Fosdal rehabiliteres/oppgraderes innenfor en ramme på kr. 650.000,- eks. mva.
4. Investeringen belastes kto 02307.4321.265 og finansieres ved bruk av lån kto 09100.4321.870.

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

5. 2 omsorgsboliger på Fosdal rehabiliteres/oppgraderes innenfor en ramme på kr. 650.000,- eks. mva.
6. Investeringen belastes kto 02307.4321.265 og finansieres ved bruk av lån kto 09100.4321.870.

AREMARK KOMMUNE

Arkiv: H06
Arkivsaksnr: 2017/330-3
Saksbehandler: Ann-Catrin Johansson

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	40/17	01.06.2017
Kommunestyret	29/17	15.06.2017

Felles saksframlegg – Øst 110-sentral IKS

Saksopplysninger

Hovedbudskap

Saken handler om:

- Staten har vedtatt å samlokalisere 110-sentralene for brann- og redning med politiets operasjonssentraler (112) i de nye politidistriktene.
- Ski kommune er pålagt fra Direktoratet for sikkerhet og beredskap (DSB) å etablere ny 110-sentral samlokalisert med Øst politidistrikts operasjonssentral i politihuset i Ski.
- Kommunene i Follo og på Romerike i Akershus og alle kommunene i Østfold (38 kommuner) plikter å knytte seg til 110-sentralen og å bære sin andel av kostnadene ved etablering og drift av sentralen.
- Dagens to 110-sentraler i Lørenskog for Romerike, og i Moss for Østfold og Follo, avvikles. De ansatte tilbys stilling innenfor arbeidsmiljølovens bestemmelser om virksomhetsoverdragelse.
- Ski kommune har prosjektorganisert arbeidet med referansegruppe, styringsgruppe og arbeidsgrupper. Det har vært bred involvering fra de ansatte i dagens to 110-sentraler, samt brannsjefene og ordførerne som er ledere av regionrådene.
- Styringsgruppa og referansegruppa anbefaler å organisere ny 110-sentral som et interkommunalt selskap (IKS). Styringsgruppa anbefaler å etablere selskapet innen utgangen av juni 2017. Navnet på det nye selskapet foreslås Øst 110-sentral IKS.
- 110-sentralen i politihuset i Ski planlegges åpnet i 1. kvartal 2018.
- Kommunene må fatte likelydende vedtak om etablering, deltakelse i og finansiering av Øst 110-sentral IKS.

Dokumenter i saken

- Brev DSB til kommuner, brannsjefer og ledere av 110-sentralene, «Vedtak om nye 110-regioner og samlokalisering av nødmeldingstjenesten», datert 15.03.16

- Brev fra DSB til Romerike 110, Alarmbrann Øst AS og Ski kommune «Overordnet om kostnader for samlokalisering 110 og 112 - flytting og reetablering av 110- sentralen i ny 110-region», datert 15.12.16
- Stortingsvedtak 10.06.15 og Innst. 306 S (2014-2015) og Prop. 61 LS (2014-2015)
- Brann- og eksplosjonsvernloven

Om oppdraget med å etablere 110-sentralen i Ski

Stortinget har vedtatt politireformen. Samlokalisering av politiets operasjonssentraler og 110-sentraler for brann- og redningstjenesten er en del av Stortingets vedtak.
Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) har vedtatt lokalisering av 110-sentralene i Norge. Vedtaket er hjemlet i brann- og eksplosjonsloven § 37 (1) jf. § 16(1) (utdrag av loven er vedlagt i vedlegg 4). Vedtak om nye 110-regioner ble sendt fra DSB 15.03.16. DSB pålegger Ski kommune å etablere en 110-sentral for den nye 110-regionen. De kommuner som omfattes av den fastsatte regionen plikter å knytte seg til nødalarmeringssentralen og med grunnlag i avtale bære sin andel av kostnadene ved etablering og drift av sentralen.
Det heter videre i brevet: «Brann- og eksplosjonsvernloven § 16 (1) legger ansvaret for etablering og drift av 110-sentralene til en "kommune". Bestemmelsen ivaretar prinsippet om kommunal organisasjonsfrihet ved at kommunestyret kan ta stilling til hvordan oppgaven skal løses i den enkelte kommune. I tråd med prinsippet om kommunal organisasjonsfrihet bestemmer kommunene selv hvordan 110-tjenesten skal organiseres, herunder hvilken modell for interkommunalt samarbeid som er mest hensiktsmessig for drift av 110-tjenesten i regionen.»
Ski kommune har prosjektorganisert arbeidet med etableringen av 110-sentralen med referansegruppe, styringsgruppe og arbeidsgrupper. Prosjektet har hatt bred deltakelse fra regionrådslederne, brannsjefene for alle brann- og redningstjenestene, tillitsvalgte, verneombud, ledere og ansatte i dagens to 110-sentraler. Rådmannen i Ski har ledet styringsgruppa. Dette saksframlegget bygger på arbeidet i prosjektet. Prosjektet har også arbeidet med utforming av lokalene sammen med politiet, utredet behovet for infrastruktur, organisering og bemanning for å oppfylle intensjonen med samlokaliseringen. Prosjektet har fortløpende hatt kontakt med DSB som fag- og tilsynsmyndighet for å avstemme planlagte løsninger med nasjonale krav.
Når alle kommunene har vedtatt sin deltakelse, vil prosjektet sikre etablering av selskapet og forestå den videre planleggingen fram til oppstart i 1. kvartal 2018. Det er utført et grundig arbeid både for dette saksframlegget og for videre intern planlegging og etablering av den nye sentralen. Prosjektarbeidet har gitt positive ringvirkninger for en vellykket etablering. Mandatet for og organiseringen av prosjektet er gjengitt i vedlegg 1.

Om 110-sentralen

Primærtjenester

110-sentralen er en lovpålagt oppgave i henhold til brann- og eksplosjonsloven.

110-sentralen er nødalarmeringssentral for brann- og redningstjenesten i de 38 kommunene i det som nå kalles Øst 110-region; denne er tilsvarende som for Øst politidistrikt. Sentralens viktigste formål er å gi trygghet for ca. 715 000 innbyggere. Innbyggertallet er økende. Oversikt over innbyggertall i kommunene er i vedlegg 2.

110-sentralen er en fagsentral med nasjonale krav. Kjerneoppgaver er mottak av nødmeldinger og utalarmering av ressurser. Nødalarmeringssentralen samarbeider tett med de øvrige nødetatenes sentraler.

Sentrale arbeidsoppgaver ved en nødmelding er:

- Sikre at nødvendig informasjon fra den nødstilte innhentes raskt og korrekt.
- Avklare nøyaktig adresse og kontaktperson.
- Om liv er gått tapt og hvor mange liv som kan være truet.
- Om det er innesperrede/savnede personer, og hvis det er tilfelle, holde oversikt over disse.
- Alarmering og utkalling av tilstrekkelig innsatsstyrke og overordnet vakt.
- Etablere samband med innsatsstyrken, overordnet vakt og øvrige nødetater, og bistå under innsatsen.
- Vurdere behovet for annen assistanse (ambulanse, politi, helikopter, spesialutstyr).
- Hvilken utvikling i skadebildet som kan forventes.
- Veilede innringer om hvordan vedkommende skal forholde seg inntil hjelp kommer frem.

Sekundærtjenester

Primærtjenester er lovpålagt, og sekundærtjenester er ikke lovpålagt.

Styringsgruppa og referansegruppa oppfatter det som god samfunnsøkonomi at 110-sentralen og brann- og redningstjenestene arbeider for både skadeforebygging og brann- og skadebegrensende arbeid ved å ha direkte alarmtilknytninger fra næringseiendom, heiser og privatpersoner med kommunale vedtak om direkte brannvarsling. Denne typen tjenester er sekundærtjenester som foreslås gjennomført på følgende måte:

- det lokale brannvesen er tilbyder og avtalepart for brannforebyggende og brann- og skadebegrensende tjenester. Lokalt brannvesen administrerer ordningen.
- den nye 110-sentralen utfører alarmhåndteringstjenester for de lokale brannvesen. Det inngås avtale mellom 110-sentralen og hver brann- og redningstjeneste.
- Sekundærtjenester er regulert i selskapsavtalen med følgende formulering:
  «Selskapet skal begrense sin sekundærvirksomhet til brann- og redningsrelaterte oppgaver og som bidrar til å nå hovedmålet.

  Selskapet skal gi samme tjenestenivå hos alle deltakerne.

  En deltaker skal i tillegg ha anledning til å få levert tjenester utover dette nivået, mot kostnadsdekkende godtgjørelse til selskapet. Slike tjenester krever godkjenning av de øvrige deltakerne.»

Det er vektlagt at eierne skal ha styringsrett over omfang og former for sekundærtjenester. Dette er omtalt i selskapsavtalen.

Denne løsningen vil bruke 110-sentralens beredskapskapasitet på skadeforebyggende og skadebegrensende måte. Tjenestene 110-sentralen skal yte for de lokale brann- og redningstjenestene, vil være innenfor referansegruppas anbefaling om å avgrense disse til brann- og redningstjenestens kjerneoppgaver og kompetanse. Videre vil 110-sentralen levere tjenester til brann- og redningstjenestene, og ikke selv drive næringsvirksomhet.

DSB har varslet en selvstendig gjennomgang av 110-sentralenes inntektsbringende tjenester blant annet opp mot konkurranseregelverket. (Kilde: DSBs beslutningsgrunnlag til Justis- og beredskapsdepartementet om ny organisering av brann- og redningsvesenet; datert 01.12.15.)

Selskapsorganisering

Politisk og faglig eierskap og styring

110-sentralen er lovpålagt og på de fleste områder regulert både hva gjelder ansvar, dimensjonering og kompetanse. Det er i folkevalgt interesse å sikre innbyggerne trygghet gjennom 110-sentralen og den lokale brann- og redningstjenesten. Muligheten for aktivt og strategisk folkevalgt eierskap er imidlertid begrenset for 110-sentralens formål og krav til tjenestene.
Eierinteressen av økonomisk karakter vil være knyttet til det årlige bidraget fra deltakerne i 110-sentralen for å utføre de lovpålagte tjenestene. Disse vil være stabile ut fra svært begrenset investeringsbehov og et stabilt personellbehov.

Det er lagt vekt på å styrke brann- og redningstjenestenes rolle i eierskapet av 110-sentralen. Brann- og redningstjenestene vil ha en sterk faglig interesse i hvordan 110-sentralen utfører sine tjenester. Harmoniserte rutiner og prosedyrer mellom 110-sentralen og hvert brannvesen er eksempel på beredskapsmessig sammenheng. Brannsjefenes ansvar for beredskapen taler for å knytte eierskapet til brannregionene. Det er vurdert at dette best kan skje gjennom en tett kobling mellom brann- og redningstjenestene og den nye 110-sentralen.

Valg av selskapsform

Kommunene er gjennom brann- og eksplosjonsloven forpliktet til å delta i 110-sentralen. Staten gir kommunene frihet til å velge organisering og selskapsform. Dette spørsmålet har blitt behandlet grundig i styringsgruppa og referansegruppa. Et interkommunalt selskap (IKS) der kommunene utøver sitt eierskap gjennom brann- og redningsregionene har fått sterk tilslutning. Interkommunale selskap er regulert gjennom lov om interkommunale selskap. Kommuner, fylkeskommuner og interkommunale selskap kan være deltakere i et IKS. Representantskapet er øverste organ. Dette skal ha to ordinære møter i året. Representantskapet har lovbestemte saker til behandling. Blant disse er godkjenning av årsbudsjett og økonomiplan, og valg av styremedlemmer, styreleder og nestleder.
Det er lagt vekt på 110-sentralen som en fagsentral for nødalarmering og en naturlig del av, og med en tett kobling til de lokale brann- og redningstjenestene. En organisering med tilknytning til kommunenes fagenheter innen brann- og redningstjeneste er en styrke for samordnede og helhetlige tjenester.
Det er 10 brann- og redningstjenester i de 38 kommunene. Fem brann- og redningstjenester er organisert som interkommunale selskap (IKS), og fem er kommunale enheter. Én av disse omfatter to kommuner; Fredrikstad og Hvaler. (Oversikt over brann- og redningstjenestene er i vedlegg 3).
Den foreslåtte løsningen er at de 38 kommunene utøver sitt eierskap gjennom sine til sammen 10 brann- og redningsregioner. Dette reduserer antall deltakere til 5 interkommunale selskap og 6 kommuner; og vil ha 11 deltakere. En slik organisering vil ivareta referansegruppas anbefaling om at eierstyringen bør knyttes til fagenhetene, og ivareta eierstyringen faglig og økonomisk. Dette vil styrke brann- og redningstjenestens muligheter til å ivareta de brannfaglige interessene i 110-sentralen. Dette er vesentlig for en koordinert og helhetlig tjenestekjede. Kommunene kan velge å ha folkevalgt representasjon i representantskapet.
For 33 av kommunene vil eierstyringen skje gjennom det brann-IKSet kommunen deltar i. Kommunestyrets eierstyring av 110-sentralen vil for disse skje gjennom eierstyringen av brann-IKSet. De øvrige kommunene blir direkte kommunale deltakere.
Endring av eierforhold vil kunne skje som følge av kommunesammenslåinger eller endringer i brann- og redningstjenestene. Ut fra allerede vedtatte sammenslåinger, vil antall kommuner som eiere bli endret innen kort tid etter etableringen av selskapet. Styringsgruppa og referansegruppa vektlegger derfor en selskapsform og et eierskap som sikrer nødvendig tilknytning mellom 110-

sentralen, kommunene og brannregionene. Og som samtidig er fleksibel ved framtidige endringer i eierstrukturen.
Fordelen med denne organiseringen er færre deltakere, enklere gjennomføring av representantskapsmøter og vedtak om endringer av selskapsavtalen. Det må påregnes endringer av hvem som er eiere etter kommunesammenslåinger, og eventuelle endringer i organiseringen av brann- og redningstjenestene. Når kommunens eierskap utøves gjennom et IKS, vil slike endringer i mindre grad berøre det nye 110-IKSet.
Rømskog kommune kjøper brann- og redningstjenester og 110-tjenester av Nedre Romerike Brann- og redningsvesen IKS (NRBR) uten å være eier i selskapet. Aurskog-Høland og Rømskog kommuner har vedtatt å bli en ny kommune. Aurskog-Høland er eier av NRBR. Rømskog kommune ønsker fram til etablering av den nye kommunen å videreføre kjøp av tjenester av 110-sentralens tjenester gjennom NRBR.

Selskapsavtalen

Lov om interkommunale selskap regulerer interkommunale selskap. Loven gir bestemmelser om utforming av selskapsavtalen. Selskapsavtalen for Øst 110-sentral IKS fyller disse krav. Lovens bestemmelser gjelder der ikke annet er omtalt i selskapsavtalen. Selskapsavtalen er i vedlegg 4.

Representantskapet er selskapets øverste organ. Representantskapet består av en representant fra hver av deltakerne med personlige vararepresentanter. Deltakerne oppnevner sine representanter til representantskapet og har instruksjonsrett overfor sine representanter.
I saker det er votering, vektes stemmene ut fra deltakerandelen i selskapet. Endringer i selskapsavtalen skal vedtas i representantskapet med minst 2/3 flertall.
Styret til Øst 110-sentral IKS velges av representantskapet. Bruk av valgkomité er regulert i forslaget til selskapsavtale. Representantskapet vedtar mandatet for valgkomiteen. Et viktig formål er å sikre balanse mellom kontinuitet i styret og behov for nødvendig fornying. Videre skal det legges vekt på mangfold, blant annet ved balansert kjønnsfordeling.
Selskapsavtalen skal vedtas av deltakerne i det interkommunale selskapet. Nedenfor beskrives beslutningene for deltakende IKS og de deltakende kommunene:

1. Der et IKS skal være deltaker i et annet IKS, er det IKS-ets *representantskap* som skal vedta selskapsavtalen. Det er representantskapet som også skal vedta senere endringer i selskapsavtalen. Dette går fram av IKS-loven § 4 første og annet ledd. Representantskapets vedtak om å gå inn som deltaker i 110-selskapet, må være enstemmig. Det må også vedtak om senere endringer i selskapsavtalen være.

   De kommunene som skal delta gjennom det interkommunale selskapet for brann- og redningstjenesten må vedta å instruere sine representanter i dette representantskapet om å stemme for etableringen av Øst 110-sentral IKS, og å vedta selskapsavtalen slik den foreligger i denne saksframstillingen. Representantskapene må holde representantskapsmøte innen medio juni for å vedta selskapsavtalen og å velge representant til representantskapet i Øst 110-sentral IKS. Med 4 – 6 ukers frist for innkalling til representantskapsmøter, vil hvert IKS måtte finne en løsning for gjennomføring av representantskapsmøtet.

   Selv om vedtaksmyndighet knyttet til deltakelse i et annet IKS ligger i representantskapet, må eierkommunene i de fem IKS-ene som skal delta, klart være informert på forhånd. Dette særlig fordi 110-selskapet skal ivareta kommunenes plikt til å være tilknyttet en nødalarmeringssentral etter brann- og eksplosjonsvernloven § 16, dvs. det er kommunene som er pliktsubjektet.

2. Der en kommune deltar i et IKS, er det kommunestyret som skal vedta selskapsavtalen, og senere endringer i selskapsavtalen. De må samtidig velge sin representant til representantskapet i Øst 110-sentral IKS.

Økonomisk ansvar og kostnadsfordeling

Kommunenes forpliktelser er hjemlet i brann- og eksplosjonsvernloven. Dette er å bære sin andel av kostnadene ved etablering og drift av sentralen. Sammenliknet med brann- og redningstjenestene er det svært få store investeringer. Endringer i årlige kostnader forventes å være knyttet til generell prisvekst og kostnadsutvikling på varer og tjenester; inkludert lønn, husleie og tjenesteavtaler sentralen er bundet av gjennom lovpålagte tjenester regulert av Staten. De årlige driftskostnadene skal og vil totalt sett bli lavere enn hva dagens to sentraler har til sammen i dag. Styringsgruppa legger til grunn at den nye 110-sentralen i Ski skal drives med høy kvalitet på en kostnadseffektiv måte. Etter etableringsfasen forventes et lavere kostnadsnivå enn for dagens to sentraler. Budsjett og økonomiplan skal vedtas i representantskapet for selskapet. Kommunenes andel skal beregnes ut fra innbyggertallet i hver kommune per 01.01. hvert år; basert på SSBs befolkningsstatistikk. Dette innebærer en endring av finansieringsmodell. Fra i dag å kombinere innbyggerandel fra hver kommune og inntekter fra salg av tjenester; til kun å ha en innbyggerandel. For hver kommune blir denne beregnet ut fra en årlig sats som framkommer ved å dele samlet kostnad på antall innbyggere i hele 110-regionen. Satsen vil inngå i årlig budsjett som vedas av representantskapet.

Satsen for første driftsår (2018) er foreløpig anslått til ca. kr 60,00 per innbygger. Beløpet er beregnet ut fra summen av personal- og driftskostnader i de to sentralene i 2016 (korrigert for særskilte forhold dette året). Beløpet er dividert på samlet innbyggertall i regionen (712 472) per 01.01.17.
Beløpet må anses som et utgangspunkt for budsjettering i hver kommune. Når selskapet er etablert vil et detaljbudsjett bli utarbeidet. Ved sammenlikning med den enkelte kommunes nåværende innbyggerandel og reell kostnad for medfinansiering av 110-sentralen, må tilbakeføring av overskudd fra salg av tjenester tas hensyn til.

Nåværende ordning med salg av tjenester fra 110-sentralene og årlig tilbakebetaling av overskudd fra 110-sentralene til kommunene opphører. Hver brann- og redningstjeneste vil etablere ordning for å fordele overskuddet fra salg av sekundærtjenester til sine kommuner. Dersom omfanget av slike tjenester opprettholdes for den enkelte kommune, vil kommunens tilskudd fratrukket tilbakebetaling av overskudd gi en ganske lik årlig kostnad som for 2016. Det er imidlertid store variasjoner mellom kommunene hvordan refusjonsordninger og inntektsfordeling skjer.

Staten dekker de største investeringene ved etablering. Det finnes ingen sammenlignbare regioner/sentraler å legge til grunn da de er svært ulike. Vi har likevel benyttet informasjon fra DSB og andre regioner og lagt dette til grunn i vurderinger for våre forhold. Eksempel på usikre forhold er omfanget av gjenbruk av utstyr. I vårt tilfelle må begge sentralene være i full drift fram til ny sentral åpner. Dette reduserer muligheten for gjenbruk av inventar og utstyr. I denne regionen skal et nytt selskap etableres. Dette innebærer også en virksomhetsoverdragelse etter arbeidsmiljølovens bestemmelser. I andre regioner videreføres det samme selskapet i nye lokaler. Styringsgruppa har ut fra denne usikkerheten valgt heller å beregne et for høyt enn et for lavt beløp. Etableringskostnadene kommunene er ansvarlig for er foreløpig beregnet til kr. 5 500 000. Ved behandling nå er det derfor nødvendig å ha en ramme som vil være tilstrekkelig ved etableringen, men det er bare nødvendige etableringskostnader som vil bli benyttet. De faktiske etableringskostnader vil bli beregnet for hver kommune ut fra innbyggertall per 01.01. 2017, og fakturert i løpet av første driftsår.

Risikovurderinger

DSB har gjort vurderinger om størrelsen på 110-sentraler for å sikre nødvendig kompetanse og kapasitet. Denne sentralen vil bli blant landets største ut fra innbyggertall, og vil tilfredsstille kvantitative og kvalitative krav. DSB er tilsynsmyndighet for 110-sentralens lovpålagte oppgaver.
Miljøkrav og samfunnssikkerhet i beredskapssammenheng i kommunene vil bli ivaretatt ved god samhandling med brann- og redningstjenestene. Påvirkningen på dette bør skje gjennom eierstyring og styresammensetning.
Dette bør gi positiv innvirkning på innbyggernes opplevelse av korte responstider både i 110-sentralen og i brann- og redningstjenesten. Samlokaliseringen med politiets operasjonssentral vil bidra til mer samordnede tjenester til innbyggerne i krisesituasjoner.

Forhold til forvaltningslov og offentlighetslov

110-sentralen vil være et organ for kommunene, og vil derfor omfattes av forvaltnings- og offentlighetsloven.

Anskaffelsesreglene og offentlig støtte

De største anskaffelsene til 110-sentralens lovpålagte oppgaver vil skje gjennom nasjonale kravspesifikasjoner og innkjøp utført av DSB. Øvrige anskaffelser vil skje gjennom konkurranse for å sikre best mulig kvalitet og pris.
Selskapet er forpliktet til å forhindre konkurransevridning ved eventuelt salg av tjenester. Et klart skille mellom monopolvirksomheten og tjenestesalg er påkrevet.
110-sentralen utfører kommunale tjenester i egenregi.
Forskrift om offentlige anskaffelser gjelder for 110-sentralen.

Arbeidsgiverpolitikk

Etableringen av ny 110-sentral der to eksisterende sentraler avvikles, er en virksomhetsoverdragelse etter arbeidsmiljøloven med de rettigheter dette innebærer for de ansatte. Styringsgruppa har tidlig i prosessen vedtatt «at den nye 110-sentralen trenger den kompetansen og kapasiteten som er i dagens faste bemanning i de to 110-sentralene. Nåværende fast ansatte i dagens to 110-sentraler vil bli tilbudt ansettelse i samme stillingsstørrelse i 110-sentralen i Ski.»
Begge 110-sentralene er medlem i KS Bedrift og har pensjon i KLP. Dette anbefales videreført i det nye selskapet.
Erfaringer ved liknende virksomhetsoverdragelser er at en tilpasning av lønns- og arbeidsvilkår har positiv virkning på sammenslåingen. En lønnsharmonisering mellom ansatte fra hver av de to nåværende 110-sentralene må gjennomføres ved etableringen.

Samlokalisering

Øst 110-sentral vil ha lokaler i politihuset i Ski. Øst 110-sentral IKS og politiets operasjonssentral (112) blir lokalisert vegg i vegg. Påbygging er startet, og vil være ferdig i løpet av 2017. Ski kommune og de to 110-sentralene har vært representert i planleggingen, og er godt fornøyd med de løsninger som er valgt.
Politihuset eies av privat eiendomsselskap. Øst 110-sentral IKS vil være leietaker av Øst politidistrikt.

Framdriftsplan

- April og mai – Felles saksframlegg til alle kommunene. Politisk behandling i kommunestyrene innen 15.06. Likelydende vedtak forutsettes.
- Juni – Representantskapsmøte i det nye selskapet med navn *Øst 110-sentral IKS*. Selskapet etableres og styret velges.
- Juni eller august – Første styremøte i det nye selskapet.
- Fra og med august – selskapet er operativt og gjennomfører alle forberedelser for samlokaliseringen.
- 1. kvartal 2018 – samlokaliseringen og oppstart av den nye 110-sentralen.

Vurdering

Kommunen er forpliktet etter § 16 i brann- og eksplosjonsvernloven å knytte seg til å bære sin andel av kostnadene ved etablering og drift av sentralen. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap har vedtatt regionen for 110-sentralen.
Det er kommunal frihet til å velge organisering. En organisering av 110-sentralen som et interkommunalt selskap videreføre dagens løsning der det er organisert som egne rettssubjekt. Et interkommunalt selskap gir sterkere eierinnflytelse enn et aksjeselskap. Tilknytning til brann- og redningstjenestene sikrer en faglig tilknytning og utvikling innenfor brann- og redningstjenestenes fagområder.
Den økonomiske situasjonen forventes å gi lavere kommunalt driftstilskudd etter etableringsfasen. Det er en fordeling av etableringskostnader mellom staten og kommunene. Staten bærer den største andelen. Det forventes ikke store årlige investeringer etter etableringen. Kommunene vil få levert nødalarmering for brann- og redningstjenester på en effektiv måte med god kvalitet. Deltakerne vil ha påvirkning på omfanget av sekundærtjenester 110-sentralen skal utføre på oppdrag for brann- og redningstjenestene. I kriser vil en samlokalisering og utvidet samhandling styrke beredskapen og koordineringen.

Rådmannen anbefaler at kommunen deltar i Øst 110-sentral IKS.

Årlig driftskostnad er foreløpig anslått til ca. kr 60,00 per innbygger basert på innbyggertall fra SSB, per 01.01.17. Denne satsen benyttes i budsjettet for 2018. Dekning av etableringskostnader budsjetteres for 2018. Kommunens andel beregnes ut fra innbyggertall per 01.01.17.

Rådmannen foreslår at selskapsavtalen godkjennes og valg av kommunens representant til representantskapet er brannsjef Ole Christian Torgalsbøen.

Rådmannens innstilling:

1. Aremark kommune vedtar å delta i Øst 110-sentral IKS og dekke kostnadene for etablering og drift av 110-sentralen.
2. Kommunestyret legger myndigheten til å treffe vedtak etter brann- og eksplosjonsvernlovens § 16 vedrørende nødalarmeringssentral, med de til enhver tid gjeldende forskrifter, til representantskapet i Øst 110-sentral IKS, der loven selv ikke er til hinder for det.

3. Kommunestyret vedtar selskapsavtalen for Øst 110-sentral IKS.
4. Kommunestyret oppnevner Ole Christian Torgalsbøen til representantskapsmedlem i Øst 110-sentrak IKS.
5. Utredningsarbeidet viser at driftskostnadene i det nye selskapet totalt sett skal bli lavere enn summen av kostnadene i de to selskapene i dag. Representantskapet bes gi styret i oppdrag å realisere effektiviseringsgevinstene i det nye selskapet så raskt som mulig, og sikre at dette gjenspeiles i eierkommunenes kostnader til drift av selskapet.

Vedlegg 1 – Mandat og organisering av prosjektet

Mandat

Det skal etableres en felles 110-sentral for Østfold, Follo og Romerike i tråd med vedtak fattet av DSB 15.3.2016.
Etableringen skal foretas innenfor en faglig kostnadseffektiv ramme.
Etableringen tilpasses politiets etablering av 112-sentral som er planlagt etablert 1. kvartal 2018.
Det skal utarbeides et grunnlagsdokument som viser hvordan den nye sentralen skal etableres, herunder:

- Forslag til eieform og organisering
- Bemanning og kompetanse
- Økonomiske konsekvenser
- Kostnadsfordeling mellom kommuner
- Faglige og økonomiske synergier
- Tilleggstjenester

Organisering

Styringsgruppe:

Leder:	Rådmann Audun Fiskvik, Ski kommune
Nestleder:	Kommunalsjef Kjell Sæther, Ski kommune
Medlem:	Terje Surdal, Daglig leder Alarmsentralen Brann Øst
Medlem:	Jan Gaute Bjerke, Brann og redningssjef Nedre Romerike
Medlem:	Dag Christian Holte, Brann og redningssjef Follo

Styringsgruppa styrer utredning og etableringen av den nye 110-sentralen i tråd med mandatet.
Styringsgruppa har ansvar for å utrede:

1. Eierform/organisering (type selskap, styrende organer, kjøp av tjenester)
2. Økonomiske forhold (finansiering, budsjett, kostnadsfordeling mm)
3. Virksomhetsoverdragelse (kartlegging, avtaleverk, lover, forskrifter mm)

Referansegruppe:

- De 9 brannsjefene i regionen
- 2 tillitsvalgte fra 110 (brann- og redningssjefene oppnevner disse)
- Leder av regionrådene i regionen

Referansegruppas sammensetning er vist i vedlegg 3.

Referansegruppa forholder seg direkte til styringsgruppa. Gruppa blir innkalt til møter der sentrale tema blir presentert og drøftet. Gruppa skal gi sine synspunkter og råd underveis i utredningsarbeidet til styringsgruppa.

Prosjektleder:

Seniorrådgiver Arild S Stana, KS-Konsulent AS

Prosjektleder rapporterer til rådmannen i Ski som også er leder for styringsgruppa. Prosjektleder har ansvar for framdrift og resultater i prosjektet. Prosjektleder forbereder møtene i styringsgruppa og referansegruppa, og følger arbeidet i arbeidsgruppene gjennom delprosjektlederne. Delprosjektlederne rapporterer til prosjektleder.

Leder i styringsgruppa og prosjektleder avklarer fortløpende hvem som har ansvar overfor regionrådene, kommunene, politiet og andre samarbeidsparter.

Arbeidsgrupper med ansvar for delprosjekter:

Det etableres arbeidsgrupper for delprosjekter.

Hver arbeidsgruppe har en delprosjektleder med ansvar for gruppas arbeid, framdrift og delrapport. Delprosjektleder rapporterer til prosjektleder. Arbeidsgruppene er:

1. Administrasjon og HR
2. Lønns- og arbeidsvilkår
3. Tilleggstjenester
4. Operativ/faglig
5. Teknisk/drift
6. Samhandling brannvesen
7. Samlokalisering 110/112 (med representant fra politiet)

Arbeidsgruppenes mandat

Det skal etableres en felles 110-sentral for Østfold, Follo og Romerike i tråd med vedtak fattet av DSB 15.3.2016.

Etableringen skal foretas innenfor en faglig kostnadseffektiv ramme.

Etableringen tilpasses politiets etablering av 112-sentral som er planlagt etablert 1. kvartal 2018.

Det skal utarbeides et grunnlagsdokument som viser hvordan den nye sentralen skal etableres.

Arbeidsgruppene skal for sitt delprosjekt få fram muligheter og begrensninger, beskrive alternative løsninger og gi sine anbefalinger.

Hver arbeidsgruppe utarbeider en rapport som vil inngå i grunnlagsdokumentet.

Arbeidsgruppene ved leder har ansvar for å identifisere og informere prosjektleder og andre delprosjektledere om forhold som påvirker et eller flere andre delprosjekt; eller som bør behandles i styringsgruppa og/eller referansegruppa underveis i arbeidet.

Arbeidsgruppene bør gjennomføre en SWOT-analyse som grunnlag for sitt arbeid.

Frist for å levere rapport er: 10.01.17

Vedlegg 2 – Kommunene med innbyggertall i 110-sentralen Øst, per 1. januar 2017

Kilde: Statistisk Sentralbyrå, per 01.01.1

Antall kommuner	**Kommune**	**Innbyggere**	**Andel**
1	0101 Halden	30790	4,32
2	0104 Moss	32407	4,55
3	0105 Sarpsborg	55127	7,74
4	0106 Fredrikstad	80121	11,25
5	0111 Hvaler	4517	0,63
6	0118 Aremark	1398	0,20
7	0119 Marker	3597	0,50
8	0121 Rømskog	685	0,10
9	0122 Trøgstad	5367	0,75
10	0123 Spydeberg	5765	0,81
11	0124 Askim	15720	2,21
12	0125 Eidsberg	11406	1,60
13	0127 Skiptvet	3783	0,53
14	0128 Rakkestad	8173	1,15
15	0135 Råde	7398	1,04
16	0136 Rygge	15747	2,21
17	0137 Våler (Østf.)	5335	0,75
18	0138 Hobøl	5557	0,78
19	0211 Vestby	17188	2,41
20	0213 Ski	30698	4,31
21	0214 Ås	19288	2,71
22	0215 Frogn	15743	2,21
23	0216 Nesodden	18869	2,65
24	0217 Oppegård	26988	3,79
25	0221 Aurskog-Høland	16162	2,27
26	0226 Sørum	17665	2,48
27	0227 Fet	11555	1,62
28	0228 Rælingen	17730	2,49
29	0229 Enebakk	10927	1,53
30	0230 Lørenskog	37406	5,25
31	0231 Skedsmo	53276	7,48
32	0233 Nittedal	23213	3,26
33	0234 Gjerdrum	6546	0,92
34	0235 Ullensaker	35102	4,93
35	0236 Nes (Ak.)	21241	2,98
36	0237 Eidsvoll	24415	3,43
37	0238 Nannestad	12657	1,78
38	0239 Hurdal	2910	0,41
	Samlet antall innbyggere	**712472**	**100**

Vedlegg 3 – oversikt over brann- og redningstjenestene

Mosseregionen interkommunale brann og redning – MOVAR IKS
Indre Østfold brann- og redning IKS
Nedre Romerike Brann- og redningsvesen IKS
Øvre Romerike Brann- og redningstjeneste IKS
Follo Brannvesen IKS
Aremark Brannvesen
Halden Brann- og Feiervesen
Sarpsborg Brannvesen
Fredrikstad brann- og redningskorps (inkluderer Hvaler)
Rakkestad Brannvesen

Vedlegg 4 – utdrag fra brann- og eksplosjonsvernlovens § 16 om nødalarmeringssentral og tilhørende forskrift

I brann- og eksplosjonsvernlovens § 16 heter det*:*
Sentral tilsynsmyndighet kan pålegge en kommune å etablere en nødalarmeringssentral for mottak av meldinger om branner og andre ulykker innen en fastsatt region som kan omfatte flere kommuner. De kommuner som omfattes av den fastsatte regionen plikter å knytte seg til nødalarmeringssentralen og med grunnlag i avtale bære sin andel av kostnadene ved etablering og drift av sentralen.
Nødalarmeringssentralen skal bemannes, utrustes og opereres slik at den til enhver tid fyller behovet for mottak og registrering av nødmeldinger, alarmering av mannskaper og kommunikasjon med innsatsstyrkene og den som melder ulykken. Etablering og drift skal samordnes med øvrige nødalarmeringssentraler for helse og politi.
Departementet kan gi forskrifter om etablering og drift av nødalarmeringssental for mottak av meldinger om branner, eksplosjoner og andre ulykker, herunder krav til personellets kvalifikasjoner.

Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen (FOR-2002-06-26-729)
omtaler følgende om nødalarmeringssentralen:
§ 4-5. Mottak av nødmelding
Kommunene innenfor en region skal være tilsluttet felles nødalarmeringssentral som til enhver tid skal kunne ta imot meldinger om brann- og andre ulykker og iverksette nødvendige tiltak.
Nødalarmeringssentralen skal ha fast bemanning av kvalifisert personell og være organisert slik at melding blir forsvarlig mottatt, registrert og fulgt opp. Nødalarmeringssentralen skal være samordnet med øvrige nødetaters nødalarm+
eringssentraler.
§ 4-6. Alarmering og utkalling
Nødalarmeringssentralen er ansvarlig for alarmering og utkalling av tilstrekkelig innsatsstyrke og overordnet vakt.

§ 4-7. Etablering av samband
Nødalarmeringssentralen skal etablere samband med innsatsstyrken, overordnet vakt og øvrige nødetater, samt bistå under innsatsen.
Alle som inngår i brannvesenets innsats skal ha samband når dette er nødvendig for innsats og sikkerhet.

Selskapsavtale for Øst 110-sentral IKS

1. Selskapets navn

Øst 110-sentral IKS, heretter kalt selskapet, er et interkommunalt selskap, opprettet i medhold av lov om interkommunale selskaper.

2. Deltakere

Selskapet har følgende deltakere:
Mosseregionen interkommunale brann og redning – MOVAR IKS
Indre Østfold brann- og redning IKS
Nedre Romerike Brann- og redningsvesen IKS
Øvre Romerike Brann- og redningstjeneste IKS
Follo Brannvesen IKS
Aremark kommune
Halden kommune
Sarpsborg kommune
Fredrikstad kommune
Hvaler kommune
Rakkestad kommune

110-sentralen har sammenfallende grenser med politidistrikt Øst.

Kommunene i regionen plikter å knytte seg til nødalarmeringssentralen og å bære sin andel av kostnadene ved etablering og drift av sentralen. (jfr. brann- og eksplosjonsvernloven § 16)

3. Selskapets rettslige status

Selskapet er et eget rettssubjekt. Selskapet skal være registrert i foretaksregisteret.

4. Hovedkontor

Selskapets hovedkontor er lokalisert i Ski.

5. Formål

Selskapets formål er å utføre deltakernes plikter knyttet til brann- og eksplosjonsvernlovens § 16 Nødalarmeringssentral, med plikt om tilknytning til en sentral for mottak av meldinger om branner og andre ulykker innenfor en fastsatt region.

Oppgavene er å kunne opprettholde kommunikasjon med den som melder ulykken, mottak og registrering av nødmeldinger, alarmering av mannskaper og kommunikasjon med innsatsstyrkene, samt samordning med nødalarmeringssentralene for helse og politi.

Selskapet skal sikre alarmering og utkalling av tilstrekkelig innsatsstyrke og overordnet vakt etter mottak av nødmelding, samt sikre best mulig støtte, informasjon, og samordning til innsatsstyrke, stab og relevant ledelse.

Selskapet skal begrense sin sekundærvirksomhet til brann- og redningsrelaterte oppgaver og som bidrar til å nå hovedmålet.

Selskapet skal gi samme tjenestenivå hos alle deltakerne.

En deltaker skal i tillegg ha anledning til å få levert tjenester utover dette nivået, mot kostnadsdekkende godtgjørelse til selskapet. Slike tjenester krever godkjenning av de øvrige deltakerne.

6. Strategi

Selskapets oppgaver er av samfunnsmessig art. Dette er grunnlaget for deltakernes eierskap. Deltakerne utøver sin forpliktelse om tilknytning til en nødalarmeringssentral gjennom selskapet.

7. Delegering

Kommunestyrene legger myndigheten til å treffe vedtak etter brann- og eksplosjonsvernlovens § 16
vedrørende nødalarmeringssentral, med de til enhver tid gjeldende forskrifter, til representantskapet, der loven selv ikke er til hinder for det.

8. Kommunenes forpliktelser

Kommunene har plikt til å yte årlig tilskudd til driften av selskapet, basert på den ansvarsfordelingen som er beskrevet i pkt. 9. Tilskuddet innbetales forskuddsvis hvert kvartal basert på vedtatt årsbudsjett.

9. Deltakernes deltakerandel og ansvar

Deltakernes respektive eierandeler skal legges til grunn for ansvarsfordelingen i selskapet, inkludert ansvaret for dekning av selskapets utgifter til løpende drift og fornyelse av materiell og utstyr.

Eierandeler og ansvar er beregnet ut fra folketallet i hver kommune per 01.01. foregående år (Kilde er SSBs statistikk om befolkning per 01.01. hvert år).

Deltakernes eierandeler og ansvar i selskapet framgår av vedlegg 1.

Endringer i eierandel vedtas som en endring av selskapsavtalen, jfr. pkt. 19.

10. Representantskapet

Representantskapet er selskapets øverste organ. Representantskapet består av en representant fra hver av deltakerne med personlige vararepresentanter. Deltakerne oppnevner sine representanter til representantskapet og har instruksjonsrett overfor sine representanter.

I saker det er votering, vektes stemmene ut fra deltakerandelen i selskapet. Endringer i selskapsavtalen skal vedtas i representantskapet med minst 2/3 flertall.

Bestemmelser om vedtektsendring er i pkt. 19.

11. Representantskapets møter

Det skal avholdes to ordinære representantskapsmøter hvert år. Ett innen 30. april, og ett innen 30. november.

Representantskapsmøter skal være åpne hvis representantskapet ikke beslutter noe annet.

Representantskapets leder innkaller til møter. Innkallingen med saksliste skal skje skriftlig og med minst 6 ukers varsel til representantskapets medlemmer og til hver eier. Representantskapets møtebok skal fortløpende sendes til deltakerne.

Representantskapet skal behandle selskapets sekundærtjenester. For øvrig gjelder bestemmelsene i lov om interkommunale selskaper, § 7 om representantskapets myndighet, § 8 om innkalling til møte og § 9 om saksbehandling.

12. Budsjettbehandling

Representantskapet vedtar budsjettforutsetninger og budsjettrammer for det påfølgende kalenderår basert på de økonomiske rammene for selskapets virksomhet.

Budsjettet er ikke endelig før eierkommunenes budsjett er behandlet etter kommunelovens § 45 nr.4 for så vidt angår tilskuddet (jfr. lov om interkommunale selskap § 18).

13. Styret

Styret skal ha 5 medlemmer. Fire velges av deltakerne med tre numeriske varamedlemmer. Ett styremedlem med varamedlem velges av og blant de fast ansatte. Representantskapet velger styret, styrets leder og nestleder for 2 år av gangen. Ved første gangs valg velges to av medlemmene for ett år.

Styret sammensettes slik at det innehar relevant kompetanse. Styret skal ha brannfaglig kompetanse.

14. Valgkomité

Valgkomiteen består av 3 medlemmer med varamedlemmer. Representantskap velger valgkomiteen, samt leder og nestleder. Valgkomiteens funksjonstid er fire år. Ved første gangs valg velges to av medlemmene for to år. Representantskapet vedtar instruks for valgkomiteen.

Valgkomiteens oppgave er å vurdere styrets kompetansebehov og å foreslå kandidater til et kompetansesammensatt styre. Valgkomiteen skal også fremme forslag på styrets leder og nestleder.

Valgkomiteen skal innstille kandidater til styret i tråd med instruks for valgkomitéen. Valgkomiteen legger sine begrunnede forslag fram for representantskapet. Forslaget skal inngå i saksdokumentene til representantskapet.

15. Regnskap

Selskapet skal føre regnskap i samsvar med kommunale regnskapsprinsipp.

16. Låneopptak og garantistillelse

Selskapet kan ta opp lån for å finansiere investeringer til virksomheten innenfor en ramme for de samlede låneforpliktelser på 10 millioner kroner.

Virksomheten kan ikke stille garanti eller pantsette sine eiendeler til sikkerhet for andres økonomiske forpliktelser. Virksomheten kan ikke selv låne ut penger.

17. Avgifter, gebyrer og salg av tjenester

Priser for avgifter, gebyrer og salg av tjenester fastsettes av styret.

18. Tariffområde

Selskapet skal være medlem av KS-Bedrift, og være medlem av og ha pensjonsordning gjennom KLP.

19. Endringer i selskapsavtalen

Selskapsavtalen kan endres av representantskapet ved minst 2/3 flertall hvor annet ikke er fastsatt i lov eller selskapsavtale. For øvrig vises til IKS-loven.

20. Uttreden og oppløsning[1]

Den enkelte deltaker kan med ett års skriftlig varsel si opp sin deltakelse i selskapet og kreve seg utløst av dette.

Selskapet kan ikke oppløses endelig før deltakerne har vedtatt og iverksatt en annen ordning for nødalarmeringssentral.

21. Tvister

Eventuelle tvister om forståelsen av denne selskapsavtalen, skal søkes løst gjennom forhandlinger mellom deltakerne.

Oppnås ikke enighet, avgjøres tvisten med bindende virkning av en voldgiftsrett.
Med mindre partene blir enige om annet, behandles tvisten da etter reglene i lov om voldgift.
Utgiftene til voldgiftsretten bæres av partene med like stor andel hver.

Uenighet om uttreden fra selskapet kan bringes inn for departementet, jfr. lov om interkommunale selskap § 30, syvende ledd.

---

[1] Kommunene er pliktig til å delta i 110-sentralen. Uttreden kan gjelde et deltakende IKS som omdannes eller oppløses, og at disse kommunene blir deltakere på annen måte. Eller at kommunene oppløses for å danne en ny kommune.

Ski er voldgiftssted.

22. Øvrige bestemmelser

For øvrig gjelder de til enhver tid gjeldende bestemmelser i lov om interkommunale selskap.

23. Etablering og ikrafttreden

Selskapsavtalen trer i kraft når denne er vedtatt av samtlige deltakere.

Vedlegg til selskapsavtalen - oversikt over deltakerne, innbyggertall, eierandel, representanter og stemmevekting i det nye selskapet

110-sentralen Øst

Eieroversikt med representasjon og stemmevekting i representantskapet						
Antall kommun	**Kommune**	**Innbyggere**	**Andel**			
Øvre Romerike Brann og redningsvesen IKS				Antall representanter	Stemmevekting i %	
1	0234 Gjerdrum	6546	0,92			
2	0235 Ullensaker	35102	4,93			
3	0236 Nes (Ak.)	21241	2,98			
4	0237 Eidsvoll	24415	3,43			
5	0238 Nannestad	12657	1,78			
6	0239 Hurdal	2910	0,41			
Totalt 6		**102871**	**14,44**	**1**	**14,44**	
Nedre Romerike Brann- og redningstjeneste IKS						
1	0221 Aurskog-Høland	16162	2,27			
2	0226 Sørum	17665	2,48			
3	0227 Fet	11555	1,62			
4	0228 Rælingen	17730	2,49			
5	0230 Lørenskog	37406	5,25			
6	0231 Skedsmo	53276	7,48			
7	0233 Nittedal	23213	3,26			
8	0121 Rømskog	685	0,10			Rømskog er ikke eier i NRBR. Kjøper tjenester.
Totalt 8		**177692**	**24,94**	**1**	**24,94**	
Mosseregionen interkommunale brann- og redning - MOVAR IKS						
1	0104 Moss	32407	4,55			
2	0135 Råde	7398	1,04			
3	0136 Rygge	15747	2,21			
4	0211 Vestby	17188	2,41			
5	0137 Våler (Østf.)	5335	0,75			
Totalt 5		**78075**	**10,96**	**1**	**10,96**	
Indre Østfold Brann- og redning IKS						
1	0119 Marker	3597	0,50			
2	0122 Trøgstad	5367	0,75			
3	0123 Spydeberg	5765	0,81			
4	0124 Askim	15720	2,21			
5	0125 Eidsberg	11406	1,60			
6	0127 Skiptvet	3783	0,53			
7	0138 Hobøl	5557	0,78			
Totalt 7		**51195**	**7,19**	**1**	**7,19**	
Follo Brannvesen IKS						
1	0229 Enebakk	10927	1,53			
2	0215 Frogn	15743	2,21			
3	0216 Nesodden	18869	2,65			
4	0217 Oppegård	26988	3,79			
5	0213 Ski	30698	4,31			
6	0214 Ås	19288	2,71			
Totalt 6		**122513**	**17,20**	**1**	**17,20**	
Aremark Brannvesen						
1	**0118 Aremark**	**1398**	**0,20**	**1**	**0,20**	
Halden Brann- og feiervesen						
1	**0101 Halden**	**30790**	**4,32**	**1**	**4,32**	
Sarpsborg Brannvesen						
1	**0105 Sarpsborg**	**55127**	**7,74**	**1**	**7,74**	
Fredrikstad brann- og redningskorps						
1	**0106 Fredrikstad**	**80121**	**11,25**	**1**	**11,25**	
2	**0111 Hvaler**	**4517**	**0,63**	**1**	**0,63**	
Totalt 2		84638	11,88			
Rakkestad brannvesen						
1	**0128 Rakkestad**	**8173**	**1,15**	**1**	**1,15**	
Antall representanter og stemmer i representantskapet				**11**	**100,0**	
Antall innbyggere per 01.01.17			**712472**			

Behandling i Formannskap - 01.06.2017

Rådmannens innstilling:

6. Aremark kommune vedtar å delta i Øst 110-sentral IKS og dekke kostnadene for etablering og drift av 110-sentralen.
7. Kommunestyret legger myndigheten til å treffe vedtak etter brann- og eksplosjonsvernlovens § 16 vedrørende nødalarmeringssentral, med de til enhver tid gjeldende forskrifter, til representantskapet i Øst 110-sentral IKS, der loven selv ikke er til hinder for det.
8. Kommunestyret vedtar selskapsavtalen for Øst 110-sentral IKS.
9. Kommunestyret oppnevner Ole Christian Torgalsbøen til representantskapsmedlem i Øst 110-sentrak IKS.
10. Utredningsarbeidet viser at driftskostnadene i det nye selskapet totalt sett skal bli lavere enn summen av kostnadene i de to selskapene i dag. Representantskapet bes gi styret i oppdrag å realisere effektiviseringsgevinstene i det nye selskapet så raskt som mulig, og sikre at dette gjenspeiles i eierkommunenes kostnader til drift av selskapet.

Representant Geir Aarbu (Sp) foreslo et tillegg til punkt 1: Aremark kommune vedtar å delta i Øst 110-sentral IKS og dekke kostnadene for etablering og drift av 110-sentralen **i Ski.**

Rådmannens innstilling med tillegget til representant Geir Aarbu (Sp) ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Aremark kommune vedtar å delta i Øst 110-sentral IKS og dekke kostnadene for etablering og drift av 110-sentralen i Ski.
2. Kommunestyret legger myndigheten til å treffe vedtak etter brann- og eksplosjonsvernlovens § 16 vedrørende nødalarmeringssentral, med de til enhver tid gjeldende forskrifter, til representantskapet i Øst 110-sentral IKS, der loven selv ikke er til hinder for det.
3. Kommunestyret vedtar selskapsavtalen for Øst 110-sentral IKS.
4. Kommunestyret oppnevner Ole Christian Torgalsbøen til representantskapsmedlem i Øst 110-sentrak IKS.
5. Utredningsarbeidet viser at driftskostnadene i det nye selskapet totalt sett skal bli lavere enn summen av kostnadene i de to selskapene i dag. Representantskapet bes gi styret i oppdrag å realisere effektiviseringsgevinstene i det nye selskapet så raskt som mulig, og sikre at dette gjenspeiles i eierkommunenes kostnader til drift av selskapet.

AREMARK KOMMUNE

Arkiv: U63
Arkivsaksnr: 2017/823-2
Saksbehandler: Christian Gundersen

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Kommunestyret	30/17	15.06.2017

Skjenkebevilling for Bøensætre - Varig skjenkebevilling for lukket selskap

Saksopplysninger

Egil Kortnes søker om varig skjenkebevilling for lukket selskap på Bøensætre. Skjenkingen skal foregå innendørs i skolestua på nordre tun.

Vurdering

Skjenkebevilling innvilges.

Kriterier i Alkohollovens §1-7 er vurdert og kravene i lovteksten oppfylt . Dette i forhold til antall salgs- og skjenkesteder i kommunen, skjenkestedets karakter og skjenkestedets beliggenhet. I tillegg blir det i vurderingen tatt hensyn til målgruppene, trafikk og ordensmessige forhold, næringspolitiske hensyn, samt hensynet til lokalmiljøet for øvrig.

Rådmannens innstilling

1. Søknad om skjenkebevilling på Bøensætre v/Egil Kortnes innvilges i perioden 2017-2021. Kunnskapsprøve i Alkoholloven – skjenkebevilling er avlagt og bestått. Skjenkebevillingen omfatter:

    a. Alkoholholdig drikk gruppe 1 (2,5-4,7 vol. prosent).
    Skjenketider og andre vilkår knyttet til bevillingen framgår av Rusmiddelpolitisk handlingsplan del 2-Edruskapspolitisk plan og retningslinjer for Aremark kommune 2011-2017.

    b. Alkoholholdig drikk gruppe 2 (4,7-22 vol. prosent).

Skjenketider og andre vilkår knyttet til bevillingen framgår av Rusmiddelpolitisk handlingsplan del 2-Edruskapspolitisk plan og retningslinjer for Aremark kommune 2011-2017.

c. Alkoholholdig drikk gruppe 3 (22-60 vol. prosent).
Skjenketider og andre vilkår knyttet til bevillingen framgår av Rusmiddelpolitisk handlingsplan del 2-Edruskapspolitisk plan og retningslinjer for Aremark kommune 2011-2017.

1. Som styrer for skjenkebevillingen godkjennes Hedda Kortnes 04.04.69 Bøensætre, 1798 Aremark Bøensætre, 1798 Aremark.
Som stedfortreder godkjennes Egil Kortnes 08.02.68 Styrer og stedfortreder må levere bestått Kunnskapsprøve i Alkoholloven før bevillingen er gyldig.

2. Bevillingshaver/styrer forplikter seg til enhver tid å holde seg orientert om de vilkår som knytter seg til bevillingen som framkommer i Rusmiddelpolitisk handlingsplan for Aremark kommune.

3. Søker skal uoppfordret sørge for å levere inn de opplysninger som kommunen trenger i forbindelse med beregning av gebyr. Beregning av gebyr gjøres i henhold til Forskrift for omsetning av alkoholholdig drikk. I henhold til Rusmiddelpolitisk handlingsplan for Aremark kommune, skal gebyrinntekter av alkoholholdig drikk benyttes til kontroll, behandling og forebyggende tiltak.

AREMARK KOMMUNE

Arkiv: U63
Arkivsaksnr: 2017/914-2
Saksbehandler: Christian Gundersen

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Kommunestyret	31/17	15.06.2017

Skjenkebevilling 2017-2021-MS Brekke A/S

Saksopplysninger

MS Brekke A/S v Signe Myhren søker om skjenkebevilling for MS Brekke. Skjenkingen skal foregå innendørs og utendørs på passasjerfartøy.

Vurdering

Skjenkebevilling innvilges.
Kriterier i Alkohollovens § 1-7a er vurdert og kravene i lovteksten er oppfylt. Dette i forhold til antall salgs- og skjenkesteder i kommunen, skjenkestedets karakter og beliggenhet. I tillegg blir det i vurderingen tatt hensyn til målgruppen, trafikk- og ordensmessige forhold, næringspolitiske hensyn samt hensynet til lokalmiljøet forøvrig.

Rådmannens innstilling

1. Søknad om skjenkebevilling for MS Brekke A/S innvilges i perioden 2017-2021 kunnskapsprøve i Alkoholloven- skjenkebevilling er avlagt og bestått. Skjenkebevillingen omfatter:

   a. Alkoholholdig drikk gruppe 1 (2,5-4,7 vol. prosent).
   Skjenketider og andre vilkår knyttet til bevillingen framgår av Rusmiddelpolitisk handlingsplan del 2-Edruskapspolitisk plan og retningslinjer for Aremark kommune 2011-2017.

   b. Alkoholholdig drikk gruppe 2 (4,7-22 vol. prosent).

Skjenketider og andre vilkår knyttet til bevillingen framgår av Rusmiddelpolitisk handlingsplan del 2-Edruskapspolitisk plan og retningslinjer for Aremark kommune 2011-2017.

c. Alkoholholdig drikk gruppe 3 (22-60 vol. prosent).
Skjenketider og andre vilkår knyttet til bevillingen framgår av Rusmiddelpolitisk handlingsplan del 2-Edruskapspolitisk plan og retningslinjer for Aremark kommune 2011-2017.

2. Som styrer for skjenkebevillingen godkjennes Signe Simensen Myhren f. 16.02.88, adresse Smedveien 2, 1794 Sponvika.
Som stedfortreder godkjennes Anders Simensen Myhren f. 19.03.85, adresse Smedveien 2, 1794 Sponvika.
Styrer og stedfortreder må levere bestått Kunnskapsprøve i Alkoholloven før bevillingen er gyldig.

3. Bevillingshaver/styrer forplikter seg til enhver tid å holde seg orientert om de vilkår som knytter seg til bevillingen som framkommer i Rusmiddelpolitisk handlingsplan for Aremark kommune.

4. Søker skal uoppfordret sørge for å levere inn de opplysninger som kommunen trenger i forbindelse med beregning av gebyr. Beregning av gebyr gjøres i henhold til Forskrift for omsetning av alkoholholdig drikk. I henhold til Rusmiddelpolitisk handlingsplan for Aremark kommune, skal gebyrinntekter av alkoholholdig drikk benyttes til kontroll, behandling og forebyggende tiltak.

PS 32/17 Eventuelt

PS 33/17 Referatsaker

PS 34/17 Grunngitte spørsmål etter §20 i reglement for utvalg

PS 35/17 Forespørsler